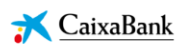

22a edició

Índex FEGP 2026

de competitivitat comarcal

Amb el suport de:

Amb la col·laboració de:

Aquesta obra està subjecta a la llicència Creative Commons de ReconeixementNoComercialSenseObra Derivada (by-nc-nd).

Es permet la reproducció, distribució i comunicació pública de l'obra sempre que se'n reconegui l'autoria. No es permet l'ús comercial de l'obra ni la generació d'obres derivades sense l'autorització de la FEGP.

Data de publicació: 26-05-2026

Els números anteriors es poden consultar a: <http://www.fegp.cat/>

L'informe s'elabora a encàrrec de la Federació empresarial del Gran Penedès. La Federació Empresarial del Gran Penedès (FEGP) no s'identifica necessàriament amb l'opinió dels autors.

Informe elaborat per:

Autor: David Moreno
Activa Prospect SL

Activa Prospect SL
(Research & Solutions)
Centre d'Empreses de Noves
Tecnologies
Parc Tecnològic del Vallès
08290 Cerdanyola del Vallès

Tel. +34 935 820 177
Fax. +34 935 801 354
activapropect@activapropect.cat
<http://www.activapropect.cat>

Sumari

Presentació	1
Resum executiu	3
Talent, demografia i nova competitivitat territorial	6
Què és la competitivitat territorial?	11
Quin interès té analitzar l'entorn territorial?	12
Quins factors i dimensions de competitivitat analitza?	13
Com interpretar els resultats?	14
Resultats: Índex FEGP 2026 de competitivitat territorial	15
L'Alt Penedès.....	31
Baix Penedès.....	39
Garraf	47
La competitivitat territorial i la seva operativització	56
Dimensió urbana i rural	58
Indicadors utilitzats en el model	60
Actualitzacions metodològiques i estadístiques de l'edició 2026	64
Notes específiques sobre els indicadors	64
Bibliografia i fonts	66

L'Índex FEGP actualitza el rànquing de competitivitat de les 43 comarques catalanes i en presenta l'evolució recent

Els factors que expliquen la competitivitat territorial estan canviant

Les economies intermèdies reforcen el seu paper dins el sistema territorial català

Les tensions sobre talent, habitatge i qualitat territorial redefeixen la competitivitat

Presentació

Enguany, l'Índex FEGP de Competitivitat i Sostenibilitat Comarcal arriba a la seva 22a edició. Des del seu inici l'any 2004, la Federació Empresarial del Gran Penedès ha impulsat aquest instrument amb la voluntat d'oferir una lectura territorial de la competitivitat, en sintonia amb els principals debats sobre desenvolupament regional, sostenibilitat i transformació econòmica que han anat emergint tant a escala europea com internacional.

Amb més de dues dècades de trajectòria, l'Índex s'ha consolidat com un observatori privilegiat de l'evolució territorial de Catalunya. La continuïtat metodològica del projecte ha permès construir una perspectiva comparativa de llarg recorregut sobre les transformacions econòmiques, socials i territorials de les comarques catalanes, identificant tendències estructurals, dinàmiques emergents i canvis progressius en els factors que condicionen el desenvolupament territorial.

Al llarg d'aquest recorregut, l'Índex FEGP ha anat incorporant una visió cada vegada més sistemàtica de la competitivitat territorial, superant aproximacions basades exclusivament en variables estrictament econòmiques o productives. En aquest sentit, ha estat pioner a Catalunya en la incorporació de dimensions vinculades a la sostenibilitat social i ambiental, molt abans que aquests factors adquirissin un paper central dins els principals índexs i estratègies internacionals de competitivitat i desenvolupament territorial.

En aquest context, les transformacions econòmiques, tecnològiques i socials dels darrers anys estan modificant progressivament els factors que condicionen la competitivitat territorial. Tot i que elements tradicionals com la concentració d'activitat, la disponibilitat d'infraestructures o la proximitat als mercats continuen mantenint un paper central, cada vegada adquireixen més importància factors vinculats a la disponibilitat de talent, la qualitat territorial, la capacitat d'innovació i l'existència d'entorns econòmics capaços de generar cooperació, adaptació i transferència de coneixement.

Aquest procés coincideix amb transformacions territorials de gran abast. L'envelliment demogràfic, les dificultats de cobertura empresarial en perfils qualificats, les tensions sobre l'habitatge o l'increment de la mobilitat obligada evidencien que la competitivitat territorial depèn cada vegada més de la capacitat dels territoris per gestionar equilibris complexos entre creixement, qualitat de vida, sostenibilitat i cohesió social. Això modifica progressivament la manera d'interpretar els avantatges competitius territorials.

Paral·lelament, les dinàmiques de desconcentració residencial i la consolidació funcional de diverses economies intermèdies estan modificant parcialment les relacions territorials tradicionals dins el sistema urbà català. Diverses comarques han reforçat durant els darrers anys la seva capacitat d'atracció residencial i demogràfica vinculada a factors com la qualitat de vida, la connectivitat o una major accessibilitat residencial relativa. Tanmateix, aquestes mateixes dinàmiques també han reforçat tensions vinculades a la dependència funcional, a la mobilitat quotidiana i a les dificultats de consolidació d'ecosistemes productius amb major densitat i capacitat transformadora.

En aquest nou context, les dinàmiques demogràfiques i del talent adquireixen un pes creixent en la configuració dels avantatges competitius territorials. La competitivitat tendeix a dependre cada vegada més de la capacitat dels territoris per atraure i retenir població qualificada, generar ecosistemes innovadors, reforçar la capacitat adaptativa dels teixits econòmics i combinar dinamisme econòmic, sostenibilitat i qualitat territorial.

L'edició d'enguany incorpora com a capítol monogràfic una anàlisi centrada en les relacions entre talent, dinàmiques demogràfiques i competitivitat territorial. El monogràfic analitza com la polarització territorial del coneixement, les tensions residencials, la mobilitat funcional o la capacitat adaptativa dels ecosistemes econòmics contribueixen a redefinir progressivament els avantatges competitius de les comarques catalanes.

A més del monogràfic, l'informe es compon de tres grans blocs d'anàlisi:

- una anàlisi general del conjunt de les 43 comarques catalanes, que inclou el rànquing global de competitivitat i sostenibilitat, l'evolució respecte a edicions anteriors i els resultats per a cadascuna de les dimensions analitzades;

La capacitat adaptativa esdevé un factor central de competitivitat

- una anàlisi específica de les comarques amb majors i menors nivells de competitivitat relativa, identificant-ne els principals factors diferencials i les trajectòries recents;
- i una anàlisi detallada de les tres comarques impulsores de l'índex —l'Alt Penedès, el Baix Penedès i el Garraf—, aprofundint en les seves transformacions econòmiques, residencials i demogràfiques i en els principals reptes estratègics que afronten en el context actual.

En un context marcat per transformacions econòmiques, tecnològiques i demogràfiques cada vegada més accelerades, les comarques catalanes necessiten lectures pròpies per interpretar les seves oportunitats, vulnerabilitats i condicions de desenvolupament. En aquest sentit, l'Índex FEGP continua oferint una eina útil per analitzar les transformacions estructurals que afecten el territori i per interpretar les noves tensions i oportunitats que emergeixen dins un context territorial cada vegada més complex.

Pel que fa a la metodologia, es manté el marc conceptual i els indicadors emprats en edicions anteriors, assegurant així la comparabilitat temporal i la consistència dels resultats. L'informe continua treballant amb dades oficials d'origen estadístic i administratiu, i amb un enfocament analític basat en la transparència, la solidesa tècnica i la voluntat d'oferir eines útils per a la interpretació territorial i la presa de decisions.

Com és habitual, l'elaboració de l'informe ha anat a càrrec de l'equip d'Activa Prospect, amb el suport de CaixaBank i el recolzament institucional de la Diputació de Barcelona, a través de l'Agència de Desenvolupament Comarcal NODE Garraf, el Consell Comarcal de l'Alt Penedès, així com dels Ajuntaments de Calafell, Vilanova i la Geltrú, Vilafranca del Penedès i el Vendrell.

Amb aquesta nova edició, volem continuar contribuint a una lectura més precisa i matisada de les transformacions territorials de Catalunya, alimentant el debat estratègic sobre el desenvolupament comarcal i aportant eines útils i rigoroses per a la presa de decisions públiques i privades.

Resum executiu

TALENT, DEMOGRAFIA I NOVA COMPETITIVITAT TERRITORIAL

La competitivitat ja no és només creixement

Les transformacions econòmiques, tecnològiques i socials dels darrers anys estan redefinint progressivament els factors que determinen el posicionament territorial. Si bé elements tradicionals com la proximitat als mercats, la disponibilitat d'infraestructures o la concentració d'activitat continuen mantenint un paper central, la disponibilitat de talent, la qualitat territorial i la capacitat adaptativa dels ecosistemes econòmics locals guanyen un pes cada vegada més decisiu.

Aquestes transformacions no impliquen la desaparició dels avantatges competitius tradicionals. Les economies d'aglomeració continuen oferint elevats nivells d'eficiència productiva, especialització, accés al coneixement i capacitat d'innovació. Però el nou context territorial introdueix tensions creixents que obliguen a reinterpretar la competitivitat des d'una perspectiva més sistèmica. La congestió urbana, l'encariment residencial, les dificultats de mobilitat quotidiana o la pressió sobre els serveis públics emergeixen cada vegada més com a condicionants econòmics de primer ordre.

En aquest sentit, la competitivitat territorial tendeix a dependre menys de la simple concentració d'activitat i més de la capacitat dels territoris per articular equilibris sostenibles entre economia, habitatge, mobilitat, cohesió social i qualitat de vida. La dimensió territorial de la competitivitat esdevé així inseparable de la sostenibilitat dels models de desenvolupament.

Aquest canvi de paradigma s'inscriu també en l'evolució dels principals marcs internacionals de competitivitat territorial. Durant les darreres dues dècades, els enfocaments centrats exclusivament en la productivitat i l'eficiència han anat incorporant progressivament dimensions vinculades al benestar, la sostenibilitat, la qualitat institucional o el talent.

Catalunya reflecteix plenament aquesta transició. Les dinàmiques metropolitanes continuen estructurant bona part de l'activitat econòmica i del coneixement, però al mateix temps emergeixen noves trajectòries territorials associades a la qualitat residencial, la connectivitat, la capacitat d'atracció de talent o l'especialització intel·ligent. En paral·lel, diversos territoris acumulen vulnerabilitats demogràfiques i tensions de transformació que poden limitar la seva capacitat adaptativa futura.

Les economies metropolitanes mantenen avantatges, però també acumulen tensions

La concentració de talent i activitat intensiva en coneixement continua essent una de les principals dinàmiques estructurals del sistema territorial català. Les àrees metropolitanes acumulen universitats, centres tecnològics, serveis avançats i ecosistemes empresarials capaços de generar economies d'escala i d'aglomeració difícils de reproduir en altres entorns territorials.

Aquestes economies metropolitanes mantenen una elevada capacitat d'atracció de població qualificada i d'activitats d'alt valor afegit. La combinació de mercats laborals amplis, connectivitat internacional, densitat empresarial i infraestructures de coneixement continua reforçant la seva centralitat dins l'economia catalana.

Tanmateix, els mateixos factors que alimenten aquesta competitivitat generen també tensions creixents. L'increment dels costos residencials, la congestió de les infraestructures de mobilitat o les dificultats d'accés a l'habitatge per a la població jove i els perfils professionals intermedis emergeixen cada vegada més com a factors limitadors.

L'HABITATGE CONDICIONA LA COMPETITIVITAT

L'habitatge ha deixat de ser únicament una qüestió social o urbanística per convertir-se progressivament en un factor econòmic estructural. Les dificultats d'accés residencial afecten directament la capacitat dels territoris per atraure i retenir talent, especialment en aquells àmbits on la demanda residencial supera clarament l'oferta disponible.

Aquest fenomen té implicacions especialment rellevants en les economies intensives en coneixement. La disponibilitat de professionals qualificats depèn cada vegada més de factors vinculats a la qualitat urbana, el cost de vida, la mobilitat quotidiana i la conciliació. En conseqüència, territoris amb elevats nivells d'activitat econòmica poden veure limitada parcialment la seva competitivitat si no aconsegueixen mantenir condicions residencials compatibles amb l'atracció de capital humà.

La tensió residencial està modificant també la geografia funcional catalana. Diverses comarques intermèdies i periurbanes han incrementat la seva capacitat d'atracció residencial gràcies a una combinació de millor accessibilitat, habitatge relativament més assequible i qualitat de vida.

Aquest procés és especialment visible en corredors territorials ben connectats amb les àrees metropolitanes, on es produeix una creixent interdependència entre funcions residencials i productives. El corredor Penedès-Garraf exemplifica parcialment aquestes dinàmiques, combinant una progressiva integració funcional amb Barcelona amb trajectòries pròpies vinculades a l'activitat logística, industrial, turística i residencial.

Les economies intermèdies reforcen el seu paper dins el sistema territorial català

Les economies intermèdies apareixen cada vegada més com a espais de relatiu equilibri entre densitat econòmica, qualitat territorial i sostenibilitat residencial. Sense reproduir completament els avantatges metropolitans, alguns d'aquests territoris han consolidat ecosistemes econòmics capaços d'articular especialització productiva, connectivitat i qualitat de vida.

Aquestes trajectòries no són homogènies. Diverses comarques intermèdies han reforçat la seva competitivitat aprofitant la proximitat a grans centres urbans, la disponibilitat de sòl per a activitat econòmica o una base industrial consolidada. Altres, en canvi, afronten dificultats derivades d'una menor capacitat de diversificació productiva o de limitacions en infraestructures i connectivitat.

En qualsevol cas, la consolidació d'aquestes economies intermèdies reflecteix una transformació més profunda del sistema territorial català. La competitivitat futura dependrà probablement menys de la simple dimensió urbana i més de la capacitat dels territoris per construir ecosistemes territorials cohesionats i adaptatius.

EL TALENT ESDEVÉ INFRAESTRUCTURA ESTRATÈGICA

La disponibilitat de talent es configura progressivament com un dels principals factors diferencials de competitivitat territorial. La capacitat per formar, atraure i retenir població qualificada condiona cada vegada més la localització d'activitats intensives en coneixement i la capacitat d'innovació dels territoris.

Aquest procés accentua les desigualtats entre territoris amb elevada capacitat d'atracció de talent i aquells que experimenten dificultats creixents de relleu generacional o fuga de joves qualificats. La competència territorial pel talent tendeix així a convertir-se en una de les principals tensions del nou model econòmic.

Ahora, aquesta competència ja no depèn exclusivament dels salaris o de la disponibilitat d'ocupació. Factors com l'accés a l'habitatge, la qualitat ambiental, la disponibilitat de serveis, la mobilitat o els entorns comunitaris adquireixen una importància creixent en les decisions residencials i professionals.

Aquest canvi és especialment rellevant en un context de progressiva flexibilització parcial dels models laborals i d'expansió del treball híbrid en determinats segments professionals. Sense eliminar les lògiques metropolitanes, aquests processos poden ampliar parcialment les oportunitats d'atracció residencial per a territoris intermedis o de menor densitat que disposin d'actius territorials diferencials.

La baixa densitat no determina el futur

Més enllà del creixement metropolità, diversos territoris catalans acumulen vulnerabilitats demogràfiques de diferent naturalesa: envelliment accelerat, escassa densitat de població i dificultats de relleu generacional. Aquestes dinàmiques configuren un risc estructural

per a aquells ecosistemes territorials on la pèrdua de massa crítica —demogràfica i empresarial— pot limitar la capacitat de transformació futura.

Tanmateix, la baixa densitat no implica necessàriament trajectòries regressives inevitables. Diversos territoris rurals o interiors disposen d'actius diferencials vinculats a la qualitat ambiental, l'especialització agroalimentària, la bioeconomia, el patrimoni natural o les oportunitats derivades de la digitalització.

En aquest context, la connectivitat digital, la cooperació territorial i les estratègies d'especialització intel·ligent poden reforçar la capacitat adaptativa d'aquests territoris. La construcció d'ecosistemes territorials resilients esdevé així més rellevant que la simple dimensió demogràfica.

Aquesta lectura obliga també a superar visions excessivament dicotòmiques entre territoris "guanyadors" i "perdedors". Les trajectòries territorials futures dependran cada vegada més de la capacitat de cada ecosistema territorial per activar els seus actius diferencials, construir xarxes de cooperació i adaptar-se als processos de transformació econòmica i social.

La competitivitat depèn cada vegada més de la capacitat adaptativa

La competitivitat territorial entra així en una nova fase marcada per la capacitat d'adaptació als grans processos de transformació en curs. La transició ecològica, la digitalització, els canvis demogràfics o les noves formes de mobilitat redefeixen progressivament les bases del desenvolupament territorial.

En aquest nou context, la resiliència territorial esdevé un element central. Els territoris amb majors capacitats d'adaptació institucional, cooperació públicoprivada, diversificació productiva i articulació dels seus ecosistemes econòmics disposaran previsiblement d'un avantatge competitiu creixent.

La qualitat dels ecosistemes territorials emergeix així com un factor determinant. Aquesta qualitat no depèn únicament de variables econòmiques, sinó també de la capacitat d'articular relacions eficients entre empreses, coneixement, institucions, habitatge, mobilitat i qualitat de vida.

EL FUTUR TERRITORIAL DEPENDRÀ DE L'EQUILIBRI ENTRE ECONOMIA, TALENT I QUALITAT DE VIDA

Després de més de dues dècades d'anàlisi territorial, l'Índex FEGP evidencia que la competitivitat territorial catalana es troba en un procés de transformació progressiva. Les economies metropolitanes continuen mantenint avantatges estructurals molt rellevants, però les tensions derivades del mateix procés d'aglomeració obren nous interrogants sobre la sostenibilitat futura dels models territorials.

Al mateix temps, diverses economies intermèdies i alguns territoris de menor densitat exploren trajectòries alternatives basades en la qualitat territorial, la connectivitat i la capacitat adaptativa. Aquestes dinàmiques no eliminen les desigualtats territorials, però sí que introdueixen una major complexitat en la lectura de la competitivitat.

En definitiva, la competitivitat territorial ja no depèn exclusivament de créixer més o de concentrar més activitat. Dependrà cada vegada més de la capacitat dels territoris per construir ecosistemes resilients, retenir talent, garantir condicions de vida sostenibles i adaptar-se als nous reptes econòmics, socials i ambientals.

INTRODUCCIÓ

Les transformacions econòmiques, tecnològiques i socials dels darrers anys estan redefinint progressivament els factors que determinen el posicionament territorial. Si bé elements tradicionals com la proximitat als mercats, la disponibilitat d'infraestructures o la concentració d'activitat continuen mantenint un paper central, la disponibilitat de talent, la qualitat territorial i la capacitat adaptativa dels ecosistemes econòmics locals guanyen un pes cada vegada més decisiu.

Aquestes tendències s'entrellacen amb transformacions demogràfiques i residencials de gran abast. L'envelliment de la població, les dificultats de cobertura empresarial en determinats perfils professionals, l'increment dels costos residencials i l'augment de la mobilitat obligada operen cada vegada més com a factors condicionants de les oportunitats de desenvolupament.

En el marc del sistema territorial català, la concentració d'activitats intenses en coneixement continua reforçant la fortalesa econòmica de les principals àrees metropolitanes. Alhora, diverses economies intermèdies de l'estructura policèntrica catalana consoliden trajectòries pròpies a partir d'una combinació de tradició productiva, connectivitat i qualitat territorial. Però aquestes mateixes dinàmiques accentuen la polarització, amb tensions creixents al voltant de l'accés a l'habitatge, la congestió i la retenció de joves.

Paral·lelament, territoris intermedis i periurbans —com els del corredor Penedès-Garraf— han incrementat la seva capacitat d'atracció residencial associada a noves preferències de qualitat de vida, habitatge més assequible i millores de connexió amb els centres urbans, modificant parcialment la geografia funcional de Catalunya.

En aquest context, la capacitat adaptativa dels ecosistemes territorials emergeix com el factor diferencial de primera magnitud. El posicionament futur dependrà cada vegada menys de la dimensió urbana i cada vegada més de la qualitat dels ecosistemes, la capacitat de transformació i l'articulació efectiva entre economia, habitatge, mobilitat i talent.

TALENT, CONCENTRACIÓ I NOVES DESIGUALTATS TERRITORIALS

La concentració de talent i activitat intensiva en coneixement als territoris amb major densitat econòmica i institucional és avui una de les dinàmiques més estructurants del sistema territorial català. Les àrees metropolitanes segueixen acumulant centres universitaris, infraestructures científiques, serveis avançats i activitats d'alt valor afegit, amplificant els efectes de les economies d'aglomeració.

Aquesta dinàmica genera processos acumulatius: els territoris amb majors nivells de qualificació i densitat empresarial tendeixen a atraure més talent jove, a diversificar-se productivament i a incorporar activitats intenses en coneixement. La disponibilitat de talent és simultàniament un factor explicatiu i un resultat del dinamisme territorial, formant cercles virtuoses —o viciosos— difícils de trencar.

L'Índex FEGP registra any rere any una concentració dels majors nivells de fortalesa econòmica a les comarques amb ecosistemes més densos i diversificats. El pes dels recursos vinculats al coneixement, la qualificació dels recursos humans i la presència d'activitats innovadores actuen com a factors diferencials que distancien progressivament els territoris capdavanters de la resta.

Aquesta concentració, tanmateix, genera noves fractures territorials. La polarització del coneixement i de les activitats d'alt valor afegit eixampla la bretxa entre territoris capaços d'atraure talent i aquells que perden població jove i qualificada, debilitant la seva capacitat transformadora. El contrast és especialment significatiu entre economies intermèdies adaptatives —amb teixits productius consolidats— i territoris residencials dependents que creixen en habitants però no en activitat econòmica.

Però els mateixos territoris líders acumulen tensions creixents: preus residencials prohibitius, congestió d'infraestructures i dificultats d'accés a l'habitatge operen com a friccions que erosionen els seus avantatges competitius a mig termini. L'increment dels

La competitivitat ja no és només creixement

El talent esdevé infraestructura estratègica

L'habitatge condiciona la competitivitat

Un factor diferencial d'aquestes economies és la seva menor exposició a les tensions residencials que afecten les àrees metropolitanes centrals. Una pressió immobiliària relativa més continguda, una major disponibilitat d'espai productiu i una millor relació entre qualitat de vida i costos residencials configuren un entorn competitiu particular, especialment valuós en un context on l'habitatge es consolida com a variable estratègica.

La connectivitat territorial continua sent, però, un condicionant de primer ordre. La integració dins el corredor mediterrani, la proximitat funcional als grans centres metropolitanos i la disponibilitat d'infraestructures logístiques determinen bona part de les oportunitats competitives d'aquests territoris. La fortalesa econòmica d'una economia intermèdia depèn tant de la seva capacitat de generar ecosistemes propis com de la seva integració dins les grans dinàmiques metropolitanes i regionals.

Malgrat tot, les vulnerabilitats existeixen: dependència d'especialitzacions concretes, dificultats per cobrir perfils qualificats, limitacions de massa crítica en activitats intenses en coneixement. Aquests factors es tornen especialment rellevants quan la digitalització, la innovació i la disponibilitat de talent adquireixen un pes cada vegada major en els processos de posicionament territorial.

En conjunt, l'evolució recent suggereix que certes economies intermèdies catalanes poden reforçar progressivament el seu paper dins el sistema territorial. La capacitat de combinar activitat productiva, qualitat territorial, connectivitat i ecosistemes empresarials densos representa un actiu creixent en un context marcat per les friccions metropolitanes i per la complexitat dels factors que determinen la competitivitat territorial.

CREIXEMENT DEMOGRÀFIC I DEBILITAMENT PRODUCTIU

El creixement demogràfic de diverses comarques metropolitanes intermèdies contrasta amb una consolidació econòmica molt més moderada. Determinades comarques han experimentat durant les darreres dècades importants augments de població impulsats principalment per l'expansió residencial, la desconcentració urbana i la recerca d'habitatge assequible —un procés que defineix bona part de la geografia funcional del Gran Penedès i del litoral central català.

Aquesta dinàmica ha tingut una incidència especialment intensa al Baix Penedès, a diverses àrees del Garraf i al Maresme, on el creixement residencial ha superat àmpliament el registrat a altres comarques catalanes. L'augment de població ha reforçat el mercat local, incrementat la demanda de serveis i generat dinamisme residencial i comercial. Però el salt quantitatiu en habitants no s'ha traduït en una consolidació equivalent de la base econòmica.

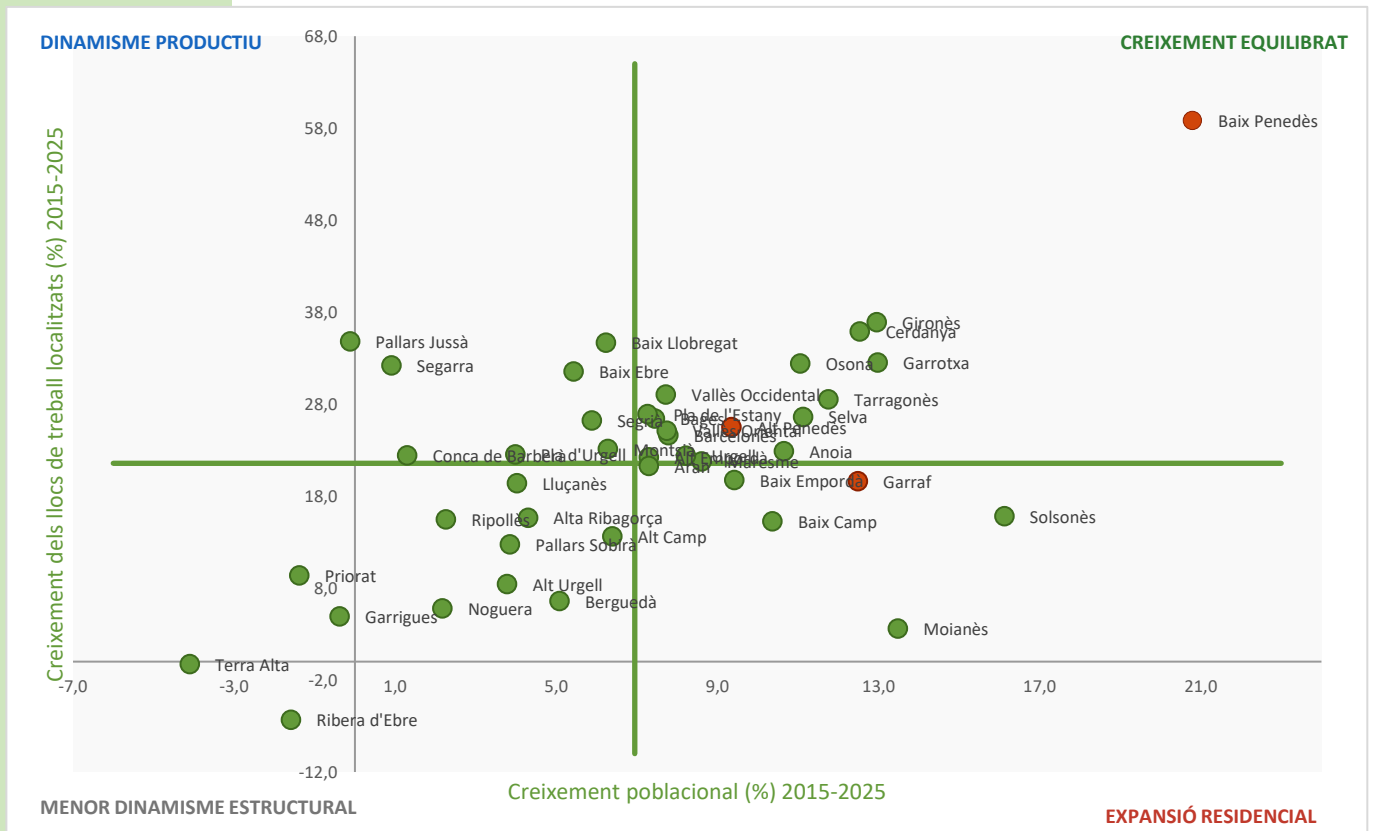
El punt crític és la dissociació entre creixement residencial i densificació productiva. En nombrosos casos, el dinamisme demogràfic ha anat acompanyat d'una elevada dependència funcional respecte als principals centres metropolitanos d'ocupació, reforçant la mobilitat obligada i consolidant un model territorial d'integració residencial sense contrapartida en generació d'activitat econòmica qualificada. Es tracta d'una vulnerabilitat estructural: el creixement poblacional actua com un actiu competitiu nominal mentre la base econòmica roman feble.

Les implicacions s'encadenen: la mobilitat quotidiana massiva pressiona les infraestructures de transport —eixos viaris i ferroviaris del Penedès i el Garraf inclosos—, incrementa els costos ambientals i erosiona la qualitat de vida. Alhora, la pressió residencial generada per l'afluència de nous residents tendeix a reproduir parcialment les mateixes tensions immobiliàries presents a les àrees metropolitanes centrals, però sense la contrapartida d'una densitat equivalent d'ocupació qualificada al territori.

Aquesta situació no implica una condemna estructural. La qualitat territorial, la proximitat metropolitana, la connectivitat i el propi dinamisme demogràfic continuen sent actius competitius reals. Però el repte de fons és clar: cal transformar el creixement residencial en consolidació econòmica, augmentar la capacitat de generar activitat productiva i ocupació qualificada, i reduir les dependències funcionals que limiten l'autonomia estratègica d'aquests territoris.

La capacitat de revertir la dissociació entre creixement demogràfic i fortalesa productiva és, en molts sentits, el repte definitori de les economies metropolitanes intermèdies de Catalunya en el pròxim decenni.

Gràfic Creixement demogràfic i consolidació econòmica de les comarques catalanes.

Nota metodològica: el gràfic relaciona el creixement de la població resident i el creixement dels llocs de treball localitzats a cada comarca. Les línies de tall corresponen a la mitjana catalana de variació de cadascuna de les dues variables i permeten identificar diferents trajectòries territorials segons el grau d'equilibri entre expansió demogràfica i consolidació econòmica. Els quadrants resultants tenen una finalitat exclusivament interpretativa i permeten distingir territoris amb creixement equilibrat, territoris amb major dinamisme residencial que productiu, economies amb fortalesa econòmica relativa i territoris amb menor dinamisme estructural. Les dades de llocs de treball corresponen a afiliació localitzada al territori.

HABITATGE, MOBILITAT I POSICIONAMENT TERRITORIAL

L'accés a l'habitatge i la mobilitat han deixat de ser qüestions únicament socials o urbanes per convertir-se en variables amb implicacions directes sobre el posicionament territorial. El cost residencial, la connectivitat i els temps de desplaçament determinen de manera creixent la capacitat dels territoris per atraure i retenir residents, talent i activitat econòmica.

L'increment dels preus residencials a les principals àrees metropolitanes ha impulsat la desconcentració cap a territoris intermedis del corredor mediterrani i del Penedès-Garraf, modificant parcialment les geografies residencials catalanes. Aquests fluxos han reforçat el pes residencial de diverses comarques metropolitanes intermèdies, que han guanyat habitants però han intensificat alhora la seva dependència funcional respecte als centres d'ocupació metropolitanos.

La connectivitat territorial es converteix, en aquest marc, en un factor cada vegada més determinant. L'eficiència de les infraestructures ferroviàries —les línies de rodalies que connecten el Penedès, el Garraf i el Maresme amb Barcelona en són l'exemple més directe— i la integració funcional dins les àrees metropolitanes condicionen la competitivitat dels territoris residencials. Les limitacions de connectivitat, contràriament, generen desigualtats territorials i dificulten l'accés a oportunitats laborals i formatives.

Les tensions residencials afecten igualment la disponibilitat de talent. Les dificultats d'accés a l'habitatge per a la població jove i per a determinats perfils professionals limiten la capacitat d'atracció i retenció de capital humà, especialment en territoris amb major pressió immobiliària. L'accés a l'habitatge condiona cada vegada més la capacitat dels territoris per retenir i atreure talent.

La mobilitat defineix oportunitats

La baixa densitat no determina el futur

El futur territorial dependrà cada vegada més de la qualitat dels ecosistemes territorials i econòmics, de la capacitat de transformació i de l'articulació efectiva entre economia, habitatge, mobilitat i talent

En definitiva, la capacitat adaptativa dels territoris depèn cada vegada més de l'equilibri entre connectivitat, qualitat residencial, sostenibilitat i activitat econòmica. Els territoris que aconsegueixin equilibrar activitat econòmica, qualitat de vida, connectivitat i sostenibilitat tindran més capacitat d'atraure talent, activitat i inversió en el nou context econòmic.

VULNERABILITATS DEMOGRÀFIQUES I CAPACITAT DE TRANSFORMACIÓ

Més enllà del creixement Metropolità, diversos territoris catalans acumulen vulnerabilitats demogràfiques de diferent naturalesa: envelliment accelerat, escassa densitat de població i dificultats de relleu generacional. Aquestes dinàmiques no afecten per igual totes les comarques, però configuren un risc estructural per a aquells ecosistemes on la pèrdua de massa crítica —demogràfica i empresarial— pot hipotecar les capacitats de transformació.

La pèrdua de joves i la dificultat per retenir talent limiten la renovació dels teixits productius. Però convé no llegir aquestes situacions en clau exclusivament regressiva. Diversos territoris amb menor densitat urbana —alguns a l'àmbit de les terres de l'interior català— compten amb actius diferencials vinculats a la qualitat ambiental, l'especialització agroalimentària, la bioeconomia o les oportunitats associades a la digitalització i la flexibilització parcial dels models laborals.

En aquest context, la connectivitat digital, la cooperació territorial i l'especialització intel·ligent poden reforçar la capacitat adaptativa de territoris que afronten reptes demogràfics significatius. L'aprofitament d'actius territorials propis i la construcció d'ecosistemes econòmics adaptatius representen la via més realista per reforçar la resiliència en contextos de menor densitat.

Alguns d'aquests territoris han iniciat ja processos de diversificació vinculats a activitats emergents o a canvis en les preferències residencials —amb l'atracció de nous residents que combinen teletreball i qualitat de vida. Aquestes trajectòries suggereixen que les vulnerabilitats demogràfiques, tot i ser un repte real, no determinen necessàriament el futur econòmic d'un territori.

IMPLICACIONS TERRITORIALS

Les dinàmiques analitzades apunten a una redefinició profunda dels factors que determinen la trajectòria dels territoris. Les economies d'aglomeració continuen importants, però la disponibilitat de talent, la qualitat territorial, la connectivitat, la sostenibilitat i la capacitat adaptativa dels ecosistemes econòmics adquireixen un pes creixent que no pot ser ignorat en cap diagnòsi seriosa.

L'evolució recent confirma una creixent interrelació entre factors econòmics, residencials, socials i ambientals. Les tensions de l'habitatge, la mobilitat i la polarització territorial del coneixement han deixat de ser efectes col·laterals del creixement per convertir-se en variables que condicionen directament el posicionament competitiu dels territoris. Ignorar-les en el disseny de polítiques equivaldria a treballar amb un mapa incomplet.

Les diferències territorials s'expressen cada vegada més en termes de capacitat adaptativa. El contrast entre economies intermèdies adaptatives —amb teixits productius densos, connectivitat i qualitat territorial— i territoris residencials dependents —amb dinamisme demogràfic però feblesa productiva— és una de les tensions definitòries del sistema territorial català contemporani. L'estructura policèntrica de Catalunya ofereix marges de maniobra per reequilibrar aquesta situació, però requereix una acció deliberada.

En l'àmbit del Gran Penedès, aquesta tensió és especialment palesa. El creixement residencial del Baix Penedès i del Garraf, la fortalesa productiva relativa de l'Alt Penedès i les potencialitats de connectivitat del conjunt de la comarca configuren un espai amb capacitat de posicionament dins el sistema territorial català —sempre que s'aposti per reforçar els ecosistemes productius locals i reduir la dependència funcional metropolitana.

En aquest nou escenari, la competitivitat territorial dependrà progressivament menys de la dimensió i més de la capacitat dels territoris per construir ecosistemes cohesionats, adaptatius i capaços d'articular activitat econòmica, habitatge, mobilitat i talent dins trajectòries de desenvolupament sostenibles i resilents.

Què és la competitivitat territorial?

La competitivitat territorial és un concepte complex i multidimensional que admet aproximacions diverses des de la perspectiva empresarial, sectorial i territorial. Tradicionalment, les primeres formulacions de l'anàlisi econòmica van identificar factors com el sòl, el capital, els recursos naturals i el treball com a principals determinants de la capacitat productiva dels territoris. Posteriorment, la literatura econòmica va incorporar progressivament nous factors vinculats a l'organització empresarial, la innovació, l'educació, la tecnologia i el coneixement.

Actualment, la competitivitat territorial s'interpreta des d'una perspectiva més àmplia i sistèmica. Les transformacions derivades de la digitalització, la transició ecològica, els canvis demogràfics, les tensions geopolítiques o la reorganització de les cadenes globals de valor estan modificant progressivament els factors tradicionals de competitivitat. En aquest context, adquireixen una rellevància creixent aspectes com la qualitat institucional, la capacitat d'innovació, la disponibilitat i retenció de talent, la sostenibilitat ambiental, la qualitat de vida, la cohesió social o la capacitat d'adaptació dels territoris davant contextos de canvi accelerat.

Des d'aquesta perspectiva, la competitivitat territorial no es pot entendre únicament com la capacitat d'atraure activitat econòmica o inversions, sinó també com la capacitat dels territoris per generar ecosistemes resilents, sostenibles i capaços de transformar-se en el llarg termini. Això implica considerar no només les fortaleses competitives dels territoris, sinó també les seves vulnerabilitats estructurals, les dependències sectorials, les fragilitats demogràfiques o l'exposició a determinades transformacions econòmiques, tecnològiques o ambientals.

La complexitat del concepte fa que no existeixi una definició única de competitivitat territorial. Tanmateix, les diferents aproximacions desenvolupades per organismes internacionals coincideixen a considerar que la competitivitat depèn, en bona part, de les condicions que ofereix l'entorn territorial per al desenvolupament de l'activitat econòmica, la generació de valor i la capacitat de transformació dels territoris en el llarg termini.

Sota aquesta òptica, la productivitat i la capacitat competitiva de les empreses estan estretament vinculades a les condicions de l'entorn territorial on operen. La disponibilitat de capital humà qualificat, les infraestructures físiques i digitals, els sistemes territorials d'innovació, els serveis avançats, els espais per a l'activitat econòmica, la connectivitat o la qualitat de les institucions i de les xarxes de cooperació generen externalitats positives que poden afavorir la competitivitat de les activitats econòmiques localitzades al territori.

Aquestes externalitats contribueixen a generar economies d'escala, processos d'aprenentatge col·lectiu, dinàmiques d'innovació i capacitats de cooperació que reforcen la competitivitat territorial. Al mateix temps, les relacions entre empreses, institucions, centres de coneixement i administracions públiques configuren ecosistemes territorials diferenciats que condicionen les trajectòries de desenvolupament de cada territori.

Tanmateix, els processos de desenvolupament territorial no responen a un model únic ni universal. Cada territori combina de manera diferent els seus recursos, les seves especialitzacions productives, la seva estructura urbana, les seves capacitats institucionals i les seves trajectòries històriques. Per aquest motiu, la competitivitat territorial s'ha d'interpretar des d'una perspectiva contextual i place-based, on les estratègies de desenvolupament parteixen de les capacitats i potencialitats específiques de cada territori.

En aquest sentit, territoris menys densos o allunyats dels grans centres metropolitans poden desenvolupar avantatges diferencials vinculats a la qualitat territorial, la bioeconomia, les economies verdes, la qualitat residencial, la disponibilitat d'espai o determinades especialitzacions productives emergents. De la mateixa manera, territoris altament competitius poden presentar vulnerabilitats importants associades a la dependència funcional, les tensions residencials, l'especialització excessiva o les dificultats de cohesió social.

Des d'aquesta perspectiva, la competitivitat territorial es pot interpretar cada vegada més com la capacitat dels territoris per gestionar processos de transformació econòmica, tecnològica, energètica i demogràfica mantenint nivells sostenibles d'activitat econòmica, cohesió social i qualitat de vida.

El territori com a factor de competitivitat

Quin interès té analitzar l'entorn territorial?

En un context caracteritzat per una elevada interdependència territorial i per l'acceleració dels processos de transformació econòmica, tecnològica i ambiental, l'entorn territorial esdevé un factor cada vegada més determinant per a la competitivitat de les activitats econòmiques.

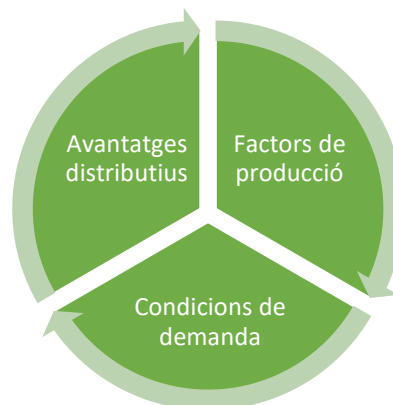
Els territoris competeixen per atraure inversions, talent, activitat econòmica i projectes estratègics, però aquesta competència no depèn únicament de factors tradicionals com la dimensió urbana o la proximitat als mercats. La qualitat dels ecosistemes territorials, la capacitat institucional, la connectivitat, la disponibilitat de capital humà, la qualitat ambiental o la capacitat de cooperació entre actors esdevenen factors cada vegada més rellevants en la configuració dels avantatges competitiu territorials.

En aquest marc, els determinants de la competitivitat territorial són les condicions que ofereix l'entorn per afavorir el desenvolupament de l'activitat econòmica i la capacitat de transformació del territori. Aquests factors constitueixen externalitats territorials que no es generen dins de les empreses però que condicionen directament la seva productivitat i competitivitat.

Tradicionalment, aquests avantatges territorials s'han agrupat en tres grans àmbits:

- els factors vinculats a les capacitats productives i als recursos disponibles
- els factors relacionats amb la connectivitat i l'accessibilitat
- els factors associats a les condicions de demanda i a la dimensió dels mercats

EIXOS DE LA COMPETITIVITAT TERRITORIAL

Nota: els factors de producció condicionen l'aparició i desenvolupament de clústers regionals, que són resultat de les economies d'aglomeració o de la concentració urbana. Aquests territoris presenten avantatges fruit de la interacció entre agents productius localitzats de forma concentrada.

Tanmateix, la competitivitat territorial actual no es pot interpretar únicament des de les economies d'aglomeració o de la concentració urbana. Les transformacions recents han reforçat la importància d'altres factors vinculats a la qualitat territorial, la flexibilitat institucional, les xarxes de cooperació, la innovació distribuïda, les infraestructures digitals o la capacitat dels territoris per generar entorns atractius per al talent i l'activitat econòmica.

Així mateix, la competitivitat territorial depèn cada vegada més de la capacitat dels territoris per generar ecosistemes de cooperació i aprenentatge col·lectiu. Les relacions entre empreses, centres de recerca, administracions públiques, agents socials i institucions de coneixement poden afavorir dinàmiques d'innovació, transferència de coneixement i desenvolupament de capacitats territorials compartides.

Aquesta perspectiva implica entendre el territori no només com un espai físic on es localitzen activitats econòmiques, sinó com un sistema relacional on interactuen factors econòmics, socials, institucionals i ambientals que condicionen les trajectòries de desenvolupament de cada comarca.

Un model multidimensional de competitivitat territorial

L'Índex està conformat per 50 indicadors desagregats a nivell comarcal i agrupats en 10 dimensions que conformen el model d'anàlisi de la competitivitat comarcal

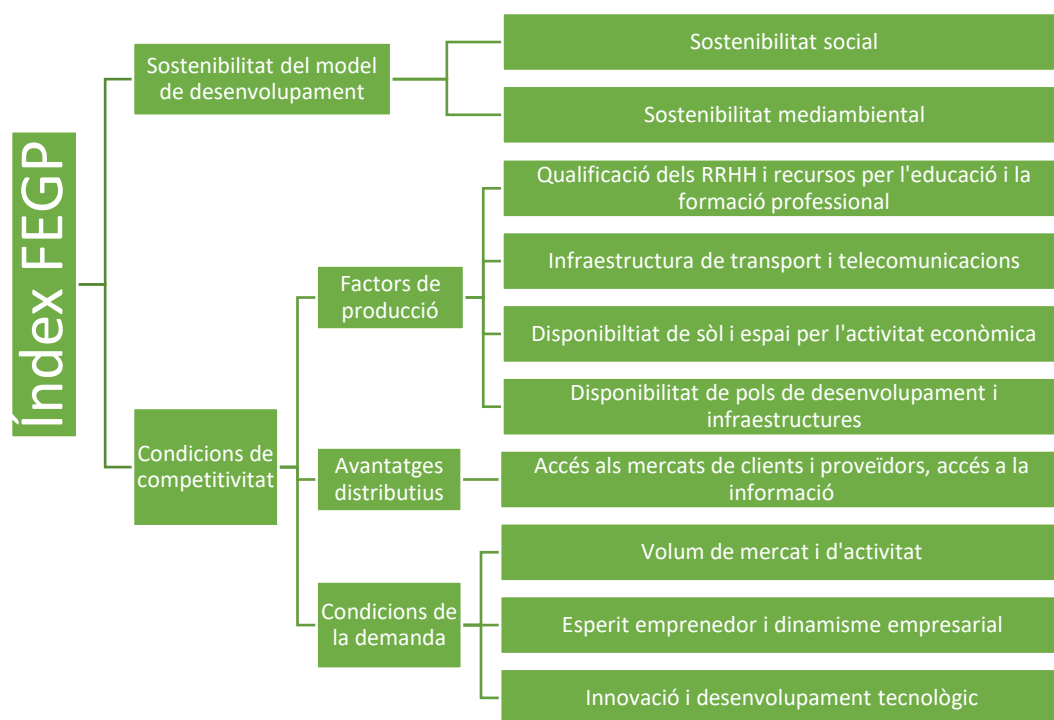
Quins factors i dimensions de competitivitat analitza?

Des de la seva creació l'any 2004, l'Índex FEGP ha adoptat una aproximació àmplia a la competitivitat territorial incorporant, a més dels factors estrictament econòmics, dimensions vinculades a la sostenibilitat social i ambiental del model de desenvolupament.

Aquest plantejament respon a la idea que la competitivitat territorial no es pot desvincular de la qualitat de l'ocupació, de la participació en el mercat de treball, de la sostenibilitat dels recursos utilitzats ni de la capacitat dels territoris per generar dinàmiques de desenvolupament equilibrades i resilients.

En l'edició de 2009 es va produir una revisió metodològica significativa del model amb l'objectiu d'actualitzar-ne l'operativització i reforçar-ne la coherència conceptual. Aquesta revisió es va inspirar en els treballs sobre competitivitat territorial desenvolupats per Michael Porter i en altres enfocaments vinculats a l'anàlisi de la competitivitat regional europea, adaptant-los a la realitat territorial catalana i a l'escala comarcal.

El model resultant analitza les 43 comarques catalanes a partir de 50 indicadors agrupats en 10 dimensions. Les dues primeres dimensions se centren específicament en la sostenibilitat del model territorial, mentre que la resta analitzen factors vinculats a les condicions de competitivitat, agrupades segons les capacitats productives, la connectivitat territorial i les condicions de demanda.

Com qualsevol índex sintètic, el model incorpora determinades decisions metodològiques i criteris de ponderació que responen a una determinada concepció de la competitivitat territorial. El sistema de ponderacions respon a un model interpretatiu orientat a identificar aquells factors que, d'acord amb la literatura sobre desenvolupament regional i competitivitat territorial, tenen una major incidència sobre la capacitat de transformació i sostenibilitat dels territoris en el llarg termini.

En aquest sentit, el model prioritza aquells factors vinculats a la generació de valor afegit, la innovació, la qualificació dels recursos humans, la connectivitat i la sostenibilitat, en considerar-los elements clau per consolidar avantatges competitius més resilients i menys dependents de factors de cost o de conjuntures de curt termini.

L'objectiu de l'Índex no és identificar un únic model territorial òptim, sinó analitzar les diferents combinacions de factors que condicionen les trajectòries de desenvolupament de les comarques catalanes i les seves capacitats específiques de transformació.

Com interpretar els resultats?

L'Índex FEGP no analitza directament el nivell de renda, el creixement econòmic o el benestar de la població, sinó les condicions territorials que poden afavorir la competitivitat i la capacitat de transformació econòmica de les comarques. L'objectiu de l'Índex és aproximar-se als factors que condicionen la capacitat dels territoris per generar activitat econòmica, desenvolupar activitats de major valor afegit, atraure inversions i adaptar-se als processos de transformació econòmica, tecnològica, social i ambiental.

En aquest sentit, els resultats no s'han d'interpretar com una classificació absoluta del desenvolupament territorial, sinó com una aproximació comparativa als factors de competitivitat presents a cada comarca. Una millor posició relativa en el rànquing no implica necessàriament majors nivells de benestar, renda o creixement econòmic a curt termini. Aquests resultats dependran també de les estratègies desenvolupades pels actors territorials, de la capacitat d'adaptació del teixit productiu, del context econòmic general i de l'impacte social i ambiental dels models de desenvolupament adoptats.

De la mateixa manera, territoris amb posicionaments destacats en determinades dimensions poden presentar alhora vulnerabilitats estructurals associades a l'especialització productiva, la dependència funcional, les dinàmiques demogràfiques, les tensions residencials o l'exposició a processos de transformació globals. En paral·lel, territoris menys densos o allunyats dels grans centres metropolitans poden desenvolupar avantatges diferencials vinculats a la qualitat territorial, la sostenibilitat, la disponibilitat d'espai, la qualitat de vida o determinades especialitzacions productives emergents.

Cal tenir present també que la comarca presenta limitacions inherents com a unitat territorial d'anàlisi. Les dinàmiques econòmiques, laborals, residencials i de mobilitat funcionen sovint a escales territorials més àmplies i amb relacions funcionals complexes entre territoris. Igualment, les administracions locals i comarcals tenen una capacitat limitada d'incidir sobre determinades polítiques macroeconòmiques o reguladores. Tot i això, sí que poden influir en factors territorials rellevants vinculats a les infraestructures, la qualificació dels recursos humans, la disponibilitat de sòl i espais per a l'activitat econòmica, la connectivitat, la cooperació territorial, la flexibilitat institucional o la generació d'ecosistemes de col·laboració i innovació.

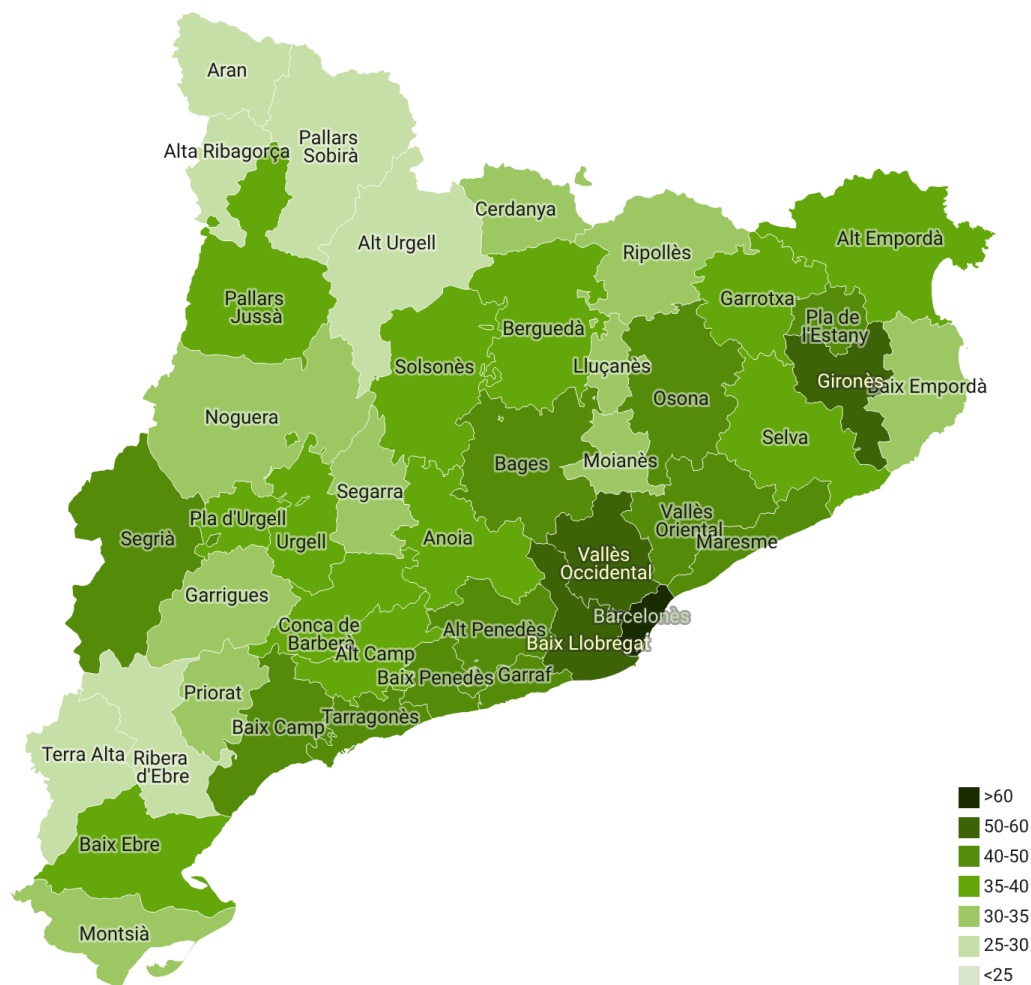
Des d'aquesta perspectiva, l'Índex FEGP pretén aportar eines útils per a la diagnosi territorial i per a la definició d'estratègies de desenvolupament adaptades a les característiques específiques de cada comarca. L'objectiu no és establir una classificació tancada dels territoris, sinó facilitar la identificació de fortaleses, vulnerabilitats, desequilibris i potencialitats que ajudin a orientar les estratègies territorials futures.

El sistema de posicions relatives utilitzat constitueix, en aquest sentit, un instrument sintètic que facilita la comparació interterritorial i contribueix a identificar els àmbits en què cada comarca presenta majors avantatges o debilitats competitives. Tanmateix, més enllà de les posicions concretes en el rànquing, són els perfils territorials i la combinació específica de factors de competitivitat els que permeten interpretar amb major profunditat les trajectòries i les capacitats de transformació de cada territori.

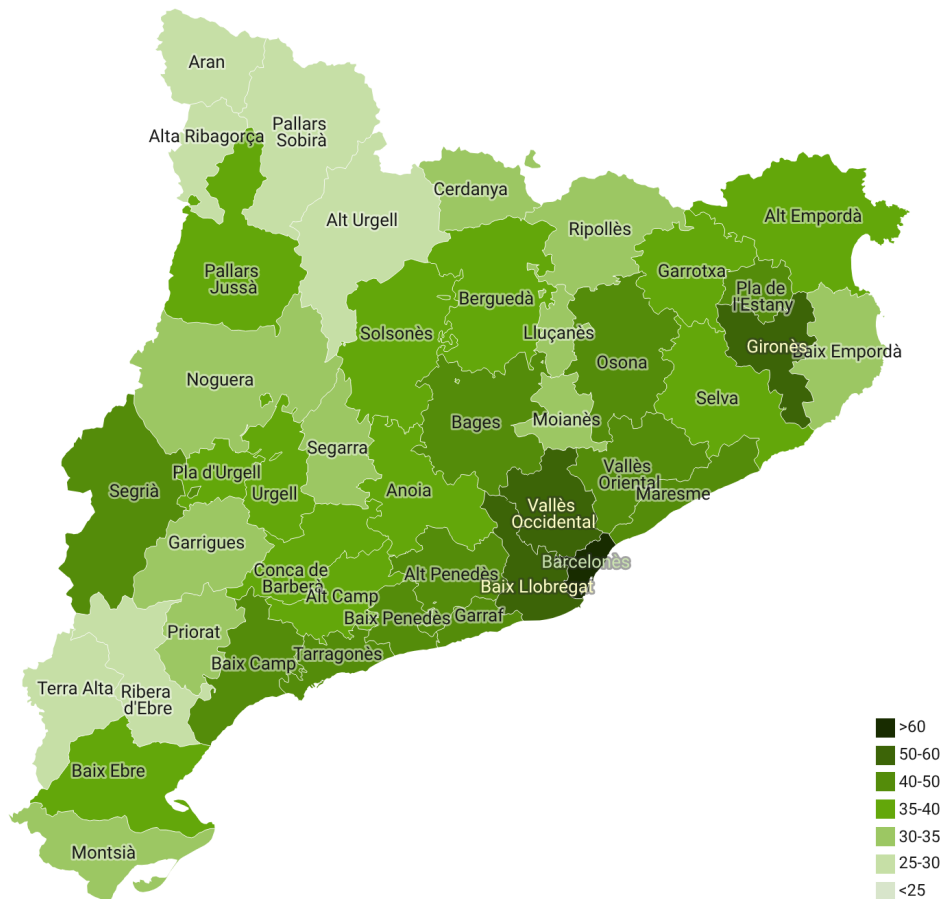
Per aquest motiu, no existeix un únic model territorial òptim ni una única via de desenvolupament territorial. Cada comarca combina de manera diferent els seus recursos, especialitzacions productives, funcions econòmiques, capacitats institucionals i trajectòries històriques. Així, territoris amb posicionaments diferents en el rànquing poden desenvolupar estratègies competitives pròpies basades en avantatges diferencials vinculats a la innovació, la connectivitat, la qualitat territorial, la sostenibilitat, la disponibilitat d'espai, la qualitat de vida o determinades especialitzacions productives.

Finalment, l'interès de l'Índex no rau únicament en l'ordenació anual de les comarques, sinó en la capacitat d'identificar trajectòries territorials i processos de transformació. En aquest sentit, l'evolució temporal dels territoris aporta sovint més informació que la posició puntual en el rànquing. La continuïtat de la sèrie històrica permet observar l'evolució dels territoris i detectar canvis en els seus models de desenvolupament i competitivitat, aportant elements útils per al debat territorial, la reflexió estratègica i la presa de decisions.

Resultats: Índex FEGP 2026 de competitivitat territorial

Comarca	Índex	Ranq/43	Comarca	Índex	Ranq/43
Barcelonès	79,8	1	Alt Empordà	36,3	24
Vallès Occidental	56,2	2	Lluçanès	34,8	28
Baix Llobregat	52,6	3	Solsonès	36,3	23
Gironès	51,8	4	Conca de Barberà	35,7	25
Tarragonès	48,4	5	Berguedà	35,1	26
Vallès Oriental	46,9	6	Pallars Jussà	35,1	27
Segrià	45,9	7	Baix Empordà	34,2	30
Garraf	44,4	8	Segarra	34,3	29
Maresme	42,7	9	Moianès	33,5	31
Pla de l'Estany	41,5	10	Montsià	33,5	32
Baix Camp	41,0	11	Priorat	33,2	33
Bages	41,0	12	Garrigues	33,0	34
Osona	40,5	14	Cerdanya	32,3	35
Baix Penedès	40,6	13	Ripollès	31,4	36
Alt Penedès	40,2	15	Noguera	31,1	37
Urgell	39,2	17	Alt Urgell	28,6	38
Alt Camp	39,4	16	Aran	27,1	39
Garrotxa	37,3	18	Alta Ribagorça	26,3	40
Pla d'Urgell	37,3	19	Pallars Sobirà	25,8	41
Selva	36,9	22	Ribera d'Ebre	25,7	42
Baix Ebre	36,9	21	Terra Alta	25,0	43
Anoia	37,0	20			

ALT PIRINEU I ARAN

Comarca	índex	Ranq/43
Pallars Jussà	35,1	27
Cerdanya	32,3	35
Alt Urgell	28,6	38
Aran	27,1	39
Alta Ribagorça	26,3	40
Pallars Sobirà	25,8	41

PONENT

Comarca	índex	Ranq/43
Segrià	45,9	7
Urgell	39,2	17
Pla d'Urgell	37,3	19
Segarra	34,3	29
Garrigues	33,0	34
Noguera	31,1	37

CAMP DE TARRAGONA

Comarca	índex	Ranq/43
Tarragonès	48,4	5
Baix Camp	41,0	11
Alt Camp	39,4	16
Conca de Barberà	35,7	25
Priorat	33,2	33

PENEDÈS

Comarca	índex	Ranq/43
Garraf	44,4	8
Baix Penedès	40,6	13
Alt Penedès	40,2	15
Anoia	37,0	20

COMARQUES CENTRALS

Comarca	índex	Ranq/43
Bages	41,0	12
Osona	40,5	14
Solsonès	36,3	23
Berguedà	35,1	26
Lluçanès	34,8	28
Moianès	33,5	31

TERRES DE L'EBRE

Comarca	índex	Ranq/43
Baix Ebre	36,9	21
Montsià	33,5	32
Ribera d'Ebre	25,7	42
Terra Alta	25,0	43

METROPOLITÀ

Comarca	índex	Ranq/43
Barcelonès	79,8	1
Vallès Occidental	56,2	2
Baix Llobregat	52,6	3
Vallès Oriental	46,9	6
Maresme	42,7	9

COMARQUES GIRONINES

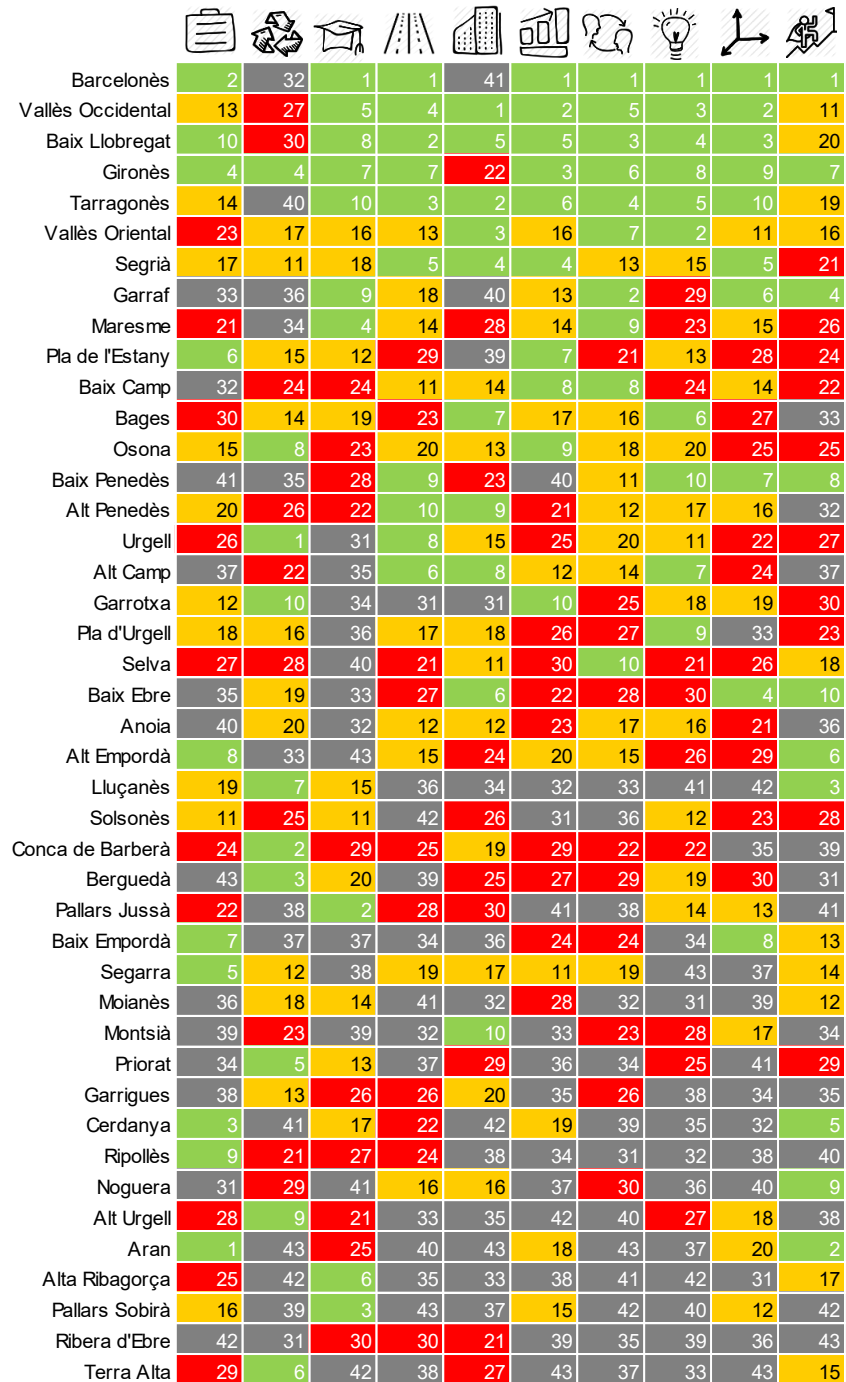
Comarca	índex	Ranq/43
Gironès	51,8	4
Pla de l'Estany	41,5	10
Garrotxa	37,3	18
Selva	36,9	22
Alt Empordà	36,3	24
Baix Empordà	34,2	30
Ripollès	31,4	36

Es presenten les puntuacions obtingudes de les 43 comarques catalanes en cadascun dels 10 factors analitzats, de forma que es pot identificar en quins àmbits presenten avantatges competitiu i en quins no

PERFILS COMARCALS

En el següent gràfic es pot visualitzar el comportament de cada comarca en relació als 10 factors de competitivitat analitzats.

1	Sostenibilitat social		6	Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures	
2	Sostenibilitat mediambiental		7	Accés als mercats de clients i proveïdors, accés a la informació	
3	Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional		8	Innovació, desenvolupament tecnològic	
4	Infraestructura de transport i comunicacions		9	Volum de mercat i d'activitat	
5	Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica		10	Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	

1r quartil 2n quartil 3r quartil 4t quartil

Puntuació obtinguda en cadascun dels factors

rànquing	FACTORS DE SOSTENIBILITAT			FACTORS DE COMPETITIVITAT					Grup		
	Sostenibilitat social	Sostenibilitat mediambiental	Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional	Factors de producció							
				Infraestructura de transport i comunicacions	Disponibilitat de sòl i espai per l'activitat econòmica						
1	Aran	75,7	Urgell	84,6	Barcelonès	75,6	Barcelonès	97,4	Vallès Occidental	73,6	Alt
2	Barcelonès	74,4	Conca de Barberà	84,3	Pallars Jussà	75,5	Baix Llobregat	60,6	Tarragonès	59,1	
3	Cerdanya	66,1	Berguedà	81,8	Pallars Sobirà	69,5	Tarragonès	54,6	Vallès Oriental	58,3	
4	Gironès	65,8	Gironès	81,2	Maresme	60,7	Vallès Occidental	48,5	Segrià	54,0	
5	Segarra	65,1	Priorat	81,1	Vallès Occidental	58,9	Segrià	48,0	Baix Llobregat	53,7	
6	Pla de l'Estany	60,5	Terra Alta	79,4	Alta Ribagorça	58,9	Alt Camp	45,8	Baix Ebre	48,2	
7	Baix Empordà	58,0	Lluçanès	79,0	Gironès	58,0	Gironès	43,5	Bages	47,6	
8	Alt Empordà	57,3	Osona	78,3	Baix Llobregat	56,4	Urgell	42,5	Alt Camp	44,2	
9	Ripollès	56,9	Alt Urgell	77,9	Garraf	55,5	Baix Penedès	41,9	Alt Penedès	43,7	
10	Baix Llobregat	56,0	Garrotxa	76,2	Tarragonès	52,5	Alt Penedès	41,8	Montsià	43,1	
11	Solsonès	55,4	Segrià	75,8	Solsonès	52,2	Baix Camp	41,6	Selva	42,7	
12	Garrotxa	55,2	Segarra	75,1	Pla de l'Estany	51,3	Anoia	40,8	Anoia	42,7	
13	Vallès Occidental	55,1	Garrigues	74,7	Priorat	49,7	Vallès Oriental	40,5	Osona	42,6	
14	Tarragonès	54,8	Bages	73,6	Moianès	48,6	Maresme	40,4	Baix Camp	42,4	
15	Osona	54,6	Pla de l'Estany	73,5	Lluçanès	47,4	Alt Empordà	39,9	Urgell	42,0	
16	Pallars Sobirà	53,5	Pla d'Urgell	72,7	Vallès Oriental	46,2	Noguera	39,7	Noguera	41,1	
17	Segrià	51,0	Vallès Oriental	71,5	Cerdanya	43,7	Pla d'Urgell	37,1	Segarra	39,0	
18	Pla d'Urgell	48,8	Moianès	71,3	Segrià	43,6	Garraf	37,0	Pla d'Urgell	38,3	
19	Lluçanès	48,5	Baix Ebre	70,2	Bages	43,0	Segarra	37,0	Conca de Barberà	37,8	
20	Alt Penedès	48,2	Anoia	69,9	Berguedà	42,8	Osona	36,1	Garrigues	37,3	
21	Maresme	47,3	Ripollès	68,8	Alt Urgell	40,8	Selva	35,1	Ribera d'Ebre	35,9	
22	Pallars Jussà	46,2	Alt Camp	68,7	Alt Penedès	40,7	Cerdanya	34,8	Gironès	35,9	
23	Vallès Oriental	44,9	Montsià	68,6	Osona	38,6	Bages	34,4	Baix Penedès	35,4	
24	Conca de Barberà	43,0	Baix Camp	68,4	Baix Camp	38,5	Ripollès	33,4	Alt Empordà	35,1	
25	Alta Ribagorça	42,8	Solsonès	68,3	Aran	38,5	Conca de Barberà	31,5	Berguedà	34,0	
26	Urgell	42,5	Alt Penedès	68,0	Garrigues	37,1	Garrigues	30,4	Solsonès	33,5	
27	Selva	40,9	Vallès Occidental	67,7	Ripollès	35,3	Baix Ebre	27,9	Terra Alta	33,4	
28	Alt Urgell	40,8	Selva	67,0	Baix Penedès	34,5	Pallars Jussà	26,0	Maresme	33,4	
29	Terra Alta	40,7	Noguera	66,9	Conca de Barberà	34,5	Pla de l'Estany	25,7	Priorat	32,1	
30	Bages	40,3	Baix Llobregat	66,5	Ribera d'Ebre	32,0	Ribera d'Ebre	22,9	Pallars Jussà	32,0	
31	Noguera	39,8	Ribera d'Ebre	65,4	Urgell	32,0	Garrotxa	22,7	Garrotxa	29,6	
32	Baix Camp	38,6	Barcelonès	65,1	Anoia	30,1	Montsià	22,2	Moianès	28,1	
33	Garraf	36,2	Alt Empordà	64,9	Baix Ebre	29,4	Alt Urgell	21,9	Alta Ribagorça	27,6	
34	Priorat	36,1	Maresme	63,7	Garrotxa	28,4	Baix Empordà	20,9	Lluçanès	27,5	
35	Baix Ebre	34,0	Baix Penedès	60,9	Alt Camp	28,1	Alta Ribagorça	20,8	Alt Urgell	27,1	
36	Moianès	33,9	Garraf	58,3	Pla d'Urgell	26,1	Lluçanès	19,6	Baix Empordà	26,1	
37	Alt Camp	33,9	Baix Empordà	57,1	Baix Empordà	22,1	Priorat	19,4	Pallars Sobirà	25,2	
38	Garrigues	31,0	Pallars Jussà	56,6	Segarra	21,8	Terra Alta	18,7	Ripollès	25,1	
39	Montsià	30,9	Pallars Sobirà	55,1	Montsià	18,6	Berguedà	16,9	Pla de l'Estany	24,4	
40	Anoia	29,8	Tarragonès	52,4	Selva	17,9	Aran	16,7	Garraf	22,2	
41	Baix Penedès	28,4	Cerdanya	48,7	Noguera	15,2	Moianès	15,7	Barcelonès	14,6	
42	Ribera d'Ebre	26,1	Alta Ribagorça	44,9	Terra Alta	12,9	Solsonès	14,7	Cerdanya	13,2	
43	Berguedà	23,7	Aran	40,6	Alt Empordà	10,3	Pallars Sobirà	4,6	Aran	2,5	

Alt

Intermedi-Alt

Intermedi-Baix

Baix

RESULTATS GLOBALS: ESTABILITAT COMPETITIVA I TRANSFORMACIÓ DELS FACTORS TERRITORIALS

Les economies metropolitanes mantenen el lideratge competitiu, però guanyen pes noves vulnerabilitats estructurals

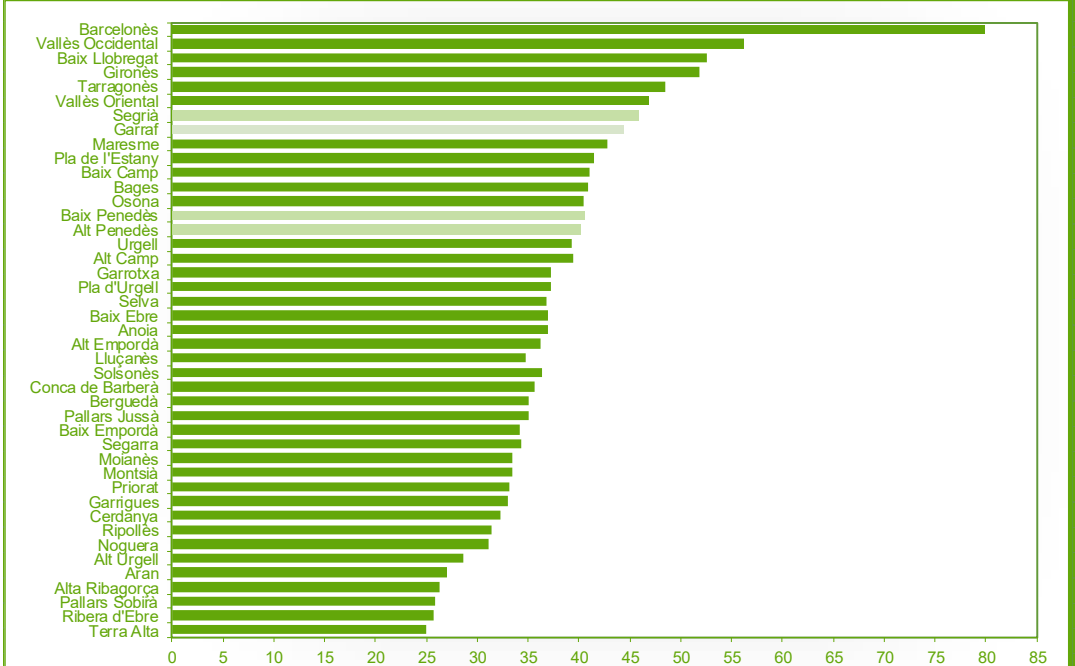
L'edició 2026 de l'Índex FEGP evidencia una elevada estabilitat en l'estructura competitiva catalana, especialment entre les comarques metropolitanes i les economies amb major massa crítica. Tot i això, sota aquesta aparent estabilitat emergeixen tensions i transformacions que poden modificar progressivament els factors que expliquen la competitivitat territorial. El Barcelonès, el Vallès Occidental, el Baix Llobregat i el Gironès continuen configurant el nucli de territoris amb majors avantatges competitius de Catalunya, consolidant un model territorial fortament vinculat a les economies d'aglomeració, la concentració de talent, la disponibilitat d'infraestructures i la presència d'ecosistemes empresarials i d'innovació intensius en coneixement.

Aquest lideratge no és conjuntural. Respon a la capacitat acumulada d'aquests territoris per generar entorns econòmics densos, diversificats i amb elevada connectivitat funcional. La concentració de població, activitat productiva, serveis avançats, centres de recerca i mercats laborals amplis continua actuant com un factor diferencial de competitivitat, especialment en un context econòmic cada vegada més dependent del coneixement, la innovació i la capacitat d'adaptació tecnològica.

Tanmateix, els resultats també apunten a un element cada vegada més rellevant en la lectura territorial de la competitivitat: els mateixos factors que expliquen els avantatges competitius dels territoris més dinàmics generen alhora tensions creixents sobre la sostenibilitat del model de desenvolupament. Les dificultats d'accés a l'habitatge, la congestió, les pressions sobre la mobilitat, l'elevat cost del sòl i les desigualtats socials apareixen de manera persistent com a limitadors potencials de la competitivitat futura.

Això és especialment visible en les dimensions vinculades a la sostenibilitat social i ambiental, on diverses de les comarques millor posicionades en competitivitat global continuen mostrant resultats relativament més febles. Aquesta situació reforça la idea que la competitivitat territorial no pot interpretar-se únicament des de la capacitat de concentrar activitat econòmica, sinó també des de la capacitat de sostenir-la socialment, territorialment i ambientalment en el llarg termini.

Puntuació obtinguda en l'Índex FEGP 2026

Les comarques són puntuades de 0 a 100.

Nota: Amb la mètrica utilitzada en la construcció de l'Índex, una comarca que presentés els millors paràmetres possibles en tots els indicadors obtindria una puntuació final de 100 en l'Índex i la que menys un 0. La resta es mouen entre aquests dos valors en funció de la distància a cadascuna d'elles.

En paral·lel, l'edició d'enguany també evidencia que les transformacions vinculades a les transicions digital i ecològica estan redefinint progressivament els avantatges territorials tradicionals. Factors com la qualitat dels recursos humans, la connectivitat digital, la capacitat institucional, la disponibilitat d'ecosistemes de cooperació i innovació o la qualitat territorial guanyen pes relatiu en la configuració dels nous equilibris competitiu.

En aquest context, algunes comarques intermèdies i no metropolitanes continuen mostrant trajectòries positives de reposicionament competitiu. Tot i mantenir nivells globals inferiors als grans espais metropolitanos, diversos territoris evidencien capacitat per construir models propis de desenvolupament basats en especialitzacions productives concretes, en una major qualitat territorial o en ecosistemes empresarials més adaptats i resilient.

La lectura territorial dels resultats mostra, per tant, una doble dinàmica. D'una banda, es manté una forta concentració dels avantatges competitiu en els grans espais metropolitanos i en les capitals territorials. De l'altra, emergeixen noves oportunitats de posicionament per a territoris que, sense competir en dimensió o densitat, poden reforçar la seva competitivitat a partir de la diferenciació funcional, la qualitat territorial o la capacitat de generar ecosistemes econòmics més flexibles i especialitzats.

Barcelonès: densitat econòmica, innovació i centralitat metropolitana

El Barcelonès continua ocupant la primera posició del rànquing de competitivitat comarcal. La comarca manté un avantatge molt significatiu en dimensions relacionades amb el volum de mercat, l'accés als mercats, la concentració de serveis intensius en coneixement, la disponibilitat de capital humà qualificat i la presència d'infraestructures científiques, tecnològiques i institucionals.

La seva competitivitat es fonamenta principalment en les economies d'aglomeració que genera l'entorn metropolità de Barcelona. La concentració empresarial, la dimensió del mercat laboral, la diversificació sectorial i la capacitat d'atracció de talent i inversió continuen actuant com a avantatges diferencials dins el sistema territorial català.

Aquesta posició central també reforça la capacitat de la comarca per liderar processos d'innovació, adopció tecnològica i internacionalització econòmica. La presència d'activitats avançades, d'empreses tecnològiques i de serveis de suport a la producció continua sent un dels principals pilars del seu posicionament competitiu.

No obstant això, la comarca també evidencia amb claredat les tensions associades als models de concentració metropolitana. Les dificultats d'accés a l'habitatge, la pressió sobre les infraestructures de mobilitat, la congestió urbana i les desigualtats socials es mantenen com alguns dels principals factors que poden limitar la sostenibilitat futura del model.

En aquest sentit, el Barcelonès representa de manera especialment clara la necessitat de reinterpretar la competitivitat territorial des d'una perspectiva sistèmica. El repte ja no és únicament continuar acumulant activitat econòmica, sinó gestionar de manera equilibrada els costos territorials, socials i ambientals derivats d'aquesta concentració.

Vallès Occidental: capacitat industrial i ecosistema productiu diversificat

El Vallès Occidental manté una posició molt destacada gràcies a la fortalesa del seu teixit productiu, la seva elevada diversificació empresarial i la combinació entre activitat industrial, serveis avançats i capacitat tecnològica.

La comarca continua configurant-se com un dels principals espais productius de Catalunya, amb una elevada presència d'activitats industrials i logístiques, però també amb una creixent especialització en activitats intensives en coneixement i serveis a les empreses.

Un dels principals actius competitiu del Vallès Occidental és precisament aquesta combinació entre base manufacturera i capacitat de transformació tecnològica. La comarca mostra una elevada capacitat adaptativa davant els canvis productius i una major resiliència derivada de la seva diversificació sectorial.

La disponibilitat relativa de sòl per a activitat econòmica, la proximitat als grans corredors de transport i la presència d'un mercat laboral ampli i qualificat reforcen aquest posicionament. A més, la comarca continua mostrant una elevada densitat empresarial i una important capacitat emprenedora.

Tot i això, també apareixen tensions similars a les observades en altres espais metropolitans. L'increment de la pressió urbanística, els problemes de mobilitat i les tensions sobre els recursos territorials poden limitar part dels avantatges competitius acumulats durant les darreres dècades.

Baix Llobregat: node logístic i industrial estratègic

El Baix Llobregat consolida novament una posició competitiva elevada gràcies a la seva centralitat logística, la proximitat a Barcelona i la forta presència industrial i empresarial.

La comarca destaca especialment per la qualitat de les infraestructures de transport i comunicacions, la proximitat a infraestructures estratègiques com el port i l'aeroport i la seva elevada accessibilitat als principals mercats.

Aquest posicionament ha afavorit el desenvolupament d'activitats industrials, logístiques i de serveis avançats vinculats a les cadenes globals de producció i distribució. La combinació entre localització estratègica, mercat i capacitat empresarial continua sent un dels principals factors explicatius del seu elevat nivell competitiu.

Al mateix temps, però, el Baix Llobregat també és una de les comarques on les tensions derivades de la pressió metropolitana es fan més visibles. La disponibilitat de sòl, la mobilitat, la pressió ambiental i els conflictes d'usos del territori apareixen com alguns dels principals reptes estructurals.

Aquesta situació reforça la necessitat d'avançar cap a models de desenvolupament més equilibrats territorialment i amb una major capacitat d'integrar competitivitat econòmica, sostenibilitat i qualitat de vida.

Gironès: competitivitat basada en capital territorial i qualitat urbana

El Gironès manté una posició destacada dins el grup capdavanter, tot i presentar un perfil competitiu diferenciat respecte als grans espais metropolitans.

La comarca combina una elevada qualitat urbana i territorial amb una important concentració de serveis, capital humà i activitats intenses en coneixement. Girona actua com a capital regional amb capacitat d'articulació territorial, generant economies d'urbanització significatives sense arribar als nivells de congestió dels grans espais metropolitans.

Aquest model permet a la comarca mantenir un bon posicionament en diversos indicadors vinculats a qualificació, innovació, serveis i qualitat territorial. A més, el Gironès mostra una elevada capacitat d'atracció residencial i econòmica.

Tanmateix, també apareixen alguns riscos vinculats a l'augment de les pressions immobiliàries i a la dependència relativa de sectors vinculats als serveis i a la demanda externa.

Més enllà del lideratge metropolità: trajectòries diferenciades i nous espais de competitivitat

La resta de comarques situades a la part alta del rànquing —com el Tarragonès, el Segrià, Osona, el Maresme, el Vallès Oriental o el Garraf— mostren models competitius diferenciats, però comparteixen diversos elements estructurals: una elevada accessibilitat, una certa massa crítica de mercat, capacitat empresarial i presència creixent d'activitats vinculades al coneixement i als serveis avançats.

En diversos casos, aquestes comarques combinen encara especialitzacions tradicionals amb processos de transformació cap a activitats de major valor afegit. Aquesta transició no és homogènia ni està exempta de tensions, però apunta a una progressiva redefinició dels models territorials de competitivitat.

També es constata que les economies intermèdies poden reforçar el seu posicionament si aconseguen combinar qualitat territorial, especialització productiva i capacitat d'adaptació als nous contextos tecnològics i ambientals. En aquest sentit, la competitivitat futura dependrà cada vegada més de la capacitat dels territoris per generar ecosistemes territorials resilents, cooperatius i amb capacitat transformadora.

En conseqüència, l'Índex FEGP reforça enguany una idea central: la competitivitat territorial no és únicament una qüestió de dimensió econòmica o concentració d'activitat, sinó sobretot de capacitat adaptativa, generació de coneixement i construcció d'ecosistemes sostenibles en el llarg termini.

Posició relativa en cadascuna de les dimensions de les 10 comarques més competitives de Catalunya

Factors i dimensions	Subdimensions	Comarques									
		Barcelonès	Vallès Occidental	Baix Llobregat	Gironès	Tarragonès	Vallès Oriental	Segrià	Garraf	Maresme	Pia de l'Estany
FACTORS DE SOSTENIBILITAT	Sostenibilitat social	2	13	10	4	14	23	17	33	21	6
	Sostenibilitat medi ambiental	32	27	30	4	40	17	11	36	34	15
FACTORS DE PRODUCCIÓ	Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional	1	5	8	7	10	16	18	9	4	12
	Infraestructura de transport i comunicacions	1	4	2	7	3	13	5	18	14	29
	Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica	41	1	5	22	2	3	4	40	28	39
FACTORS DE COMPETITIVITAT	Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures	1	2	5	3	6	16	4	13	14	7
	AVANTATGES DISTRIBUTIUS										
CONDICIONS DE LA DEMANDA	Accés als mercats de clients i proveïdors, accés a la informació	1	5	3	6	4	7	13	2	9	21
	Innovació, desenvolupament tecnològic	1	3	4	8	5	2	15	29	23	13
	Volum de mercat i d'activitat	1	2	3	9	10	11	5	6	15	28
	Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	1	11	20	7	19	16	21	4	26	24

Nota: Els colors responen a un índex semafòric, on el verd significa que la comarca es troba entre les 10 primeres amb millor comportament, en groc en el grup 11-20, en vermell en el grup 21-30 i negre entre 31-43.

Competitivitat i límits estructurals dels territoris de baixa densitat**TERRITORIS AMB MENORS ECONOMIES D'AGLOMERACIÓ: COMPETITIVITAT, ESPECIALITZACIÓ I LÍMITS ESTRUCTURALS**

Les comarques situades a les darreres posicions del rànquing global comparteixen un element estructural comú: la dificultat per generar economies d'aglomeració i ecosistemes econòmics densos en un context en què la competitivitat territorial depèn cada vegada més de la concentració de coneixement, talent, activitat innovadora i accessibilitat als grans mercats.

Tanmateix, la lectura territorial d'aquest grup de comarques mostra realitats molt diferenciades. Les darreres posicions del rànquing no responen a un únic model territorial ni impliquen necessàriament absència de potencialitats competitives. Al contrari, la matriu de dimensions posa de manifest que moltes d'aquestes comarques presenten fortaleeses relatives molt específiques, vinculades a la qualitat territorial, la sostenibilitat, el capital ambiental o determinades especialitzacions funcionals.

En aquest sentit, emergeixen dues grans tipologies territorials diferenciades. D'una banda, les comarques de muntanya i baixa densitat del Pirineu i Aran, que presenten bons resultats relatius en sostenibilitat, qualitat territorial o dinamisme emprenedor, però fortes limitacions derivades de l'escala de mercat i l'accessibilitat. De l'altra, territoris interiors o especialitzats funcionalment, com la Ribera d'Ebre o la Terra Alta, on les dificultats deriven més de la feblesa de diversificació econòmica, les vulnerabilitats demogràfiques o la limitada densitat dels ecosistemes empresarials i formatius.

Aquestes diferències són especialment rellevants perquè apunten que la competitivitat futura d'aquests territoris no dependrà tant de reproduir models metropolitans, sinó de la seva capacitat per construir estratègies adaptades a les seves especificitats funcionals i territorials.

Pirineu i Aran: qualitat territorial i sostenibilitat en un context de baixa densitat econòmica

Les comarques pirinenques i Aran comparteixen bona part de les limitacions estructurals associades als territoris de muntanya: baixa densitat demogràfica, mercats reduïts, dificultats d'accessibilitat i escassa massa crítica empresarial. Aquestes condicions limiten la seva capacitat per generar ecosistemes econòmics densos i diversificats i expliquen bona part de les seves posicions globals.

Tanmateix, el comportament dimensional d'aquestes comarques és molt diferent del d'altres territoris situats també a la part baixa del rànquing. Pallars Sobirà, Alta Ribagorça i Aran registren resultats comparativament positius en sostenibilitat ambiental, sostenibilitat social o dinamisme emprenedor, evidenciant l'existència d'actius territorials diferencials vinculats a qualitat ambiental, cohesió relativa o especialització turística.

El cas d'Aran és especialment singular. Tot i ocupar una de les darreres posicions globals, la comarca lidera dimensions com la sostenibilitat social i el dinamisme emprenedor, fet que reflecteix la capacitat d'un model econòmic fortament especialitzat en activitats turístiques i serveis vinculats a la demanda externa. Aquesta especialització, però, conviu amb fortes limitacions estructurals en dimensió de mercat, innovació o disponibilitat de pols de desenvolupament, fet que genera una elevada dependència funcional d'un nombre reduït d'activitats.

Pallars Sobirà i Alta Ribagorça comparteixen també aquest contrast entre qualitat territorial i limitacions estructurals. Ambdues comarques destaquen especialment en sostenibilitat ambiental i, en el cas de l'Alta Ribagorça, també en qualificació relativa dels recursos humans. Tanmateix, les dificultats d'accessibilitat, la baixa densitat empresarial i l'escassa dimensió dels mercats limiten severament la capacitat de consolidar activitats intenses en coneixement o processos sostinguts de diversificació productiva.

Aquestes comarques exemplifiquen així una de les principals tensions territorials emergents: territoris amb elevada qualitat territorial i potencial de desenvolupament vinculat a la sostenibilitat i la qualitat de vida, però amb dificultats per transformar aquests actius en ecosistemes econòmics capaços de generar massa crítica, innovació i activitats de major valor afegit.

Ribera d'Ebre i Terra Alta: vulnerabilitats estructurals i dificultats de transformació econòmica

La Ribera d'Ebre i la Terra Alta presenten una realitat territorial diferenciada respecte a les comarques pirinenques. En aquest cas, les limitacions competitives no deriven tant de la condició de territori de muntanya, sinó de la feblesa dels ecosistemes econòmics locals, les dificultats de diversificació productiva i les vulnerabilitats demogràfiques i funcionals acumulades durant les darreres dècades.

La Ribera d'Ebre ocupa la darrera posició del rànquing global i presenta resultats especialment baixos en sostenibilitat social, sostenibilitat ambiental, innovació, volum de mercat i dinamisme empresarial. Tot i disposar d'una certa capacitat relativa en infraestructures i accessibilitat, la comarca continua mostrant una elevada dependència d'activitats energètiques i una limitada capacitat de renovació del teixit productiu.

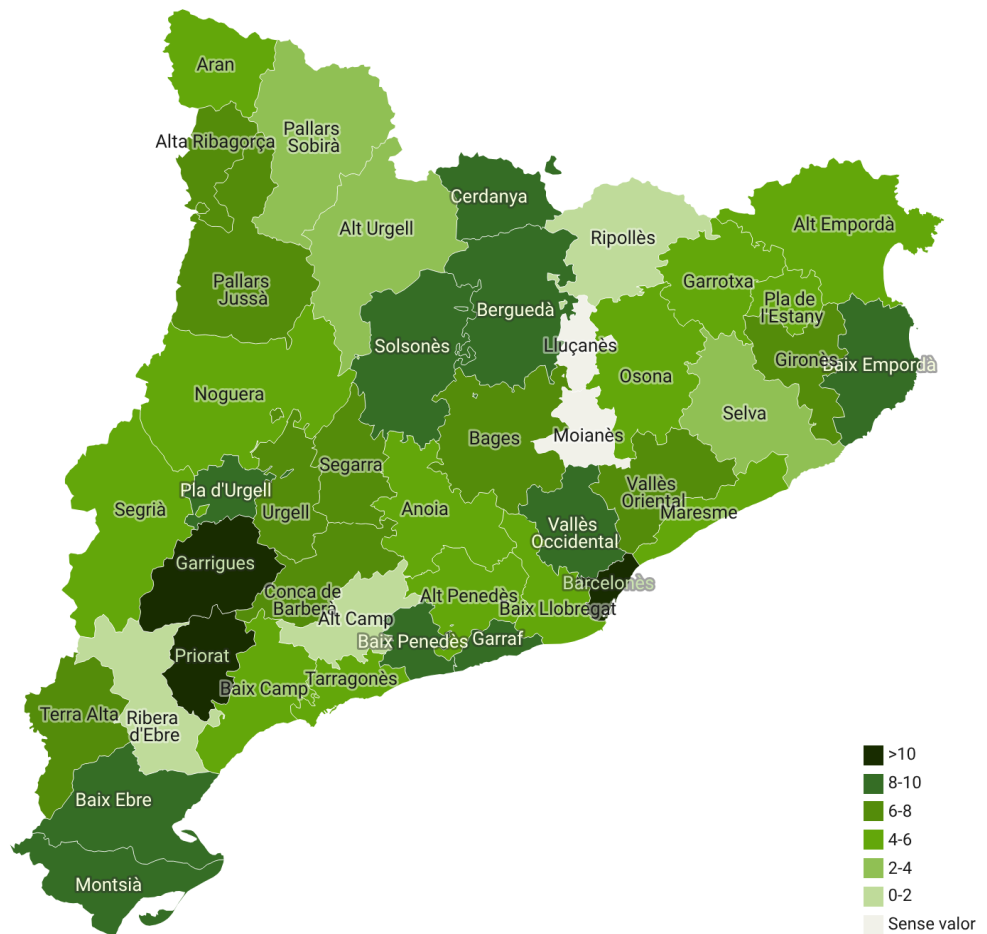
Aquesta situació evidencia les dificultats de transformació d'un model històricament especialitzat en activitats amb elevada capacitat de generació de renda però escassa capacitat de vertebració d'un ecosistema empresarial diversificat. El context de transició energètica accentua encara més aquesta vulnerabilitat, situant en primer pla la necessitat de construir noves bases econòmiques i reforçar les capacitats de diversificació territorial.

La Terra Alta, per la seva banda, mostra una estructura competitiva marcada per la baixa densitat econòmica, la feblesa formativa i la limitada capacitat d'innovació. Tot i registrar millors resultats relatius en sostenibilitat social i cert dinamisme emprenedor, la comarca continua presentant importants limitacions en capital humà, volum de mercat i disponibilitat de pols de desenvolupament.

En aquest context, tant la Ribera d'Ebre com la Terra Alta posen de manifest les dificultats que tenen molts territoris interiors per generar processos sostinguts de transformació econòmica en absència de massa crítica empresarial, ecosistemes formatius densos o activitats tractoras capaces d'arrossegar processos de diversificació.

Al mateix temps, però, ambdues comarques també disposen d'actius emergents vinculats a la transició energètica, els recursos ambientals o les activitats agroalimentàries, que poden esdevenir noves oportunitats de reposicionament territorial si aconsegueixen articular-se dins estratègies de desenvolupament més diversificades i cooperatives.

EVOLUCIÓ EN EL VALOR DE L'ÍNDEX 2009-2025

Comarca	índex	Ranq/43	Comarca	índex	Ranq/43
Barcelonès	13,3	1	Conca de Barberà	6,1	20
Garrigues	12,0	2	Maresme	5,6	24
Priorat	12,0	3	Segrià	4,7	28
Montsià	9,6	4	Anoia	5,7	23
Baix Ebre	9,6	5	Noguera	5,5	25
Baix Penedès	9,4	6	Garrotxa	5,3	26
Berguedà	9,2	7	Baix Llobregat	5,0	27
Pla d'Urgell	9,1	8	Alt Penedès	4,4	30
Baix Empordà	9,1	9	Alt Empordà	4,6	29
Garraf	8,9	10	Baix Camp	4,4	31
Solsonès	8,7	11	Pla de l'Estany	4,4	32
Vallès Occidental	8,6	12	Tarragonès	4,2	33
Pallars Jussà	7,9	14	Osona	4,2	34
Cerdanya	8,5	13	Aran	4,1	35
Bages	7,8	15	Selva	3,9	36
Terra Alta	7,1	17	Alt Urgell	3,5	37
Urgell	7,7	16	Pallars Sobirà	2,5	38
Gironès	6,9	18	Alt Camp	1,6	39
Vallès Oriental	6,7	19	Ripollès	0,0	40
Segarra	6,0	22	Ribera d'Ebre	-0,4	41
Alta Ribagorça	6,1	21			

Nota: Els valors representen el diferencial entre la puntuació obtinguda en l'Índex respecte al 2009.

El Moianès es va constituir com a comarca el 2015 i el Lluçanès el 2023.

Índex FEGP 2003-2025

	Rànquing/43										Índex (0-100)																			
	2003	2005	2007	2009	2011	2013	2015	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2009	2011	2013	2015	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	
Barcelona	2	2	6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	66,5	65,2	61,7	63,2	75,5	79,2	79,4	79,5	73,8	78,2	78,9	76,6	79,8	
Vallès Occidental	1	1	4	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	47,6	47,3	46,3	52,7	56,2	59,7	57,2	57,6	53,2	56,0	56,4	55,1	56,2	
Baix Llobregat	5	4	1	2	3	3	3	4	4	4	3	4	3	3	3	3	47,6	46,3	46,3	45,9	48,8	52,9	51,8	51,8	47,2	51,5	53,1	52,4	52,6	
Gironès	4	6	3	4	4	6	5	3	3	3	4	3	4	4	4	4	44,9	43,2	45,5	44,6	52,1	54,2	51,9	51,5	47,5	51,1	52,4	50,9	51,8	
Tarragonès	3	3	2	5	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	44,2	42,6	46,0	44,7	47,4	50,8	48,9	48,8	44,8	48,0	49,5	47,3	48,4	
Vallès Oriental	7	7	7	7	6	7	7	7	7	7	7	6	6	6	6	6	40,3	41,5	41,9	39,3	43,4	47,1	45,2	46,0	41,5	46,0	46,5	45,4	46,9	
Segrià	6	5	5	6	7	5	6	6	6	6	6	6	8	7	7	7	41,2	38,4	45,7	40,9	45,4	48,3	47,1	47,6	42,6	44,3	45,8	44,5	45,9	
Garraf	17	17	18	14	12	14	9	10	9	10	9	7	7	9	8	1	35,5	35,9	36,0	36,7	41,1	45,4	43,0	43,9	41,8	45,9	44,3	42,8	44,4	
Maresme	11	10	12	10	8	8	8	8	8	8	8	8	9	8	8	8	37,2	38,1	41,6	37,8	42,9	46,2	44,7	44,5	40,4	43,7	44,8	43,9	42,7	
Pla de l'Estany	19	18	19	9	11	12	18	16	14	14	14	13	13	12	11	10	37,2	36,6	37,5	31,9	38,2	42,6	40,8	41,7	37,2	40,2	41,6	41,0	41,5	
Baix Camp	9	8	11	10	9	10	9	10	15	13	11	10	12	11	11	11	36,6	36,6	40,3	36,5	38,7	43,3	41,9	43,6	38,5	41,7	42,4	39,9	41,0	
Bages	8	9	9	15	16	16	13	11	10	12	15	15	15	13	13	12	33,2	33,2	35,5	33,9	40,7	44,0	41,4	40,9	36,3	39,1	41,4	39,7	41,0	
Osona	10	12	13	12	14	11	11	9	11	9	11	11	10	10	10	14	36,3	34,2	39,7	36,5	42,5	43,9	43,1	43,5	39,0	42,0	42,6	41,4	40,5	
Baix Penedès	23	22	24	21	23	22	16	18	22	17	17	21	16	14	13	1	31,2	29,6	32,5	32,7	36,2	37,8	38,3	38,3	33,2	38,9	40,6	39,7	40,6	
Alt Penedès	12	11	10	13	13	17	14	12	12	15	12	14	14	15	15	15	35,8	35,8	35,0	33,7	39,3	43,5	40,0	42,9	36,3	39,8	39,1	40,2		
Urgell	21	19	17	19	21	18	22	20	18	16	16	16	17	18	21	17	31,6	30,5	33,8	30,6	35,1	38,8	38,5	39,6	36,2	38,3	38,0	35,7	39,2	
Alt Camp	15	13	11	8	9	10	12	17	15	13	13	10	12	16	16	16	37,8	37,4	40,0	34,6	37,6	40,9	41,0	42,0	39,0	40,7	38,5	38,4	39,4	
Garrotxa	18	20	23	17	20	19	20	14	16	18	19	23	20	20	23	18	32,0	30,6	33,2	31,1	38,3	40,5	38,1	38,1	32,2	36,9	37,5	34,6	37,3	
Pla d'Urgell	28	27	21	25	28	26	23	19	23	23	23	25	22	26	26	19	28,2	26,3	30,0	28,6	33,3	38,3	36,3	35,6	32,0	36,0	35,3	33,1	37,3	
Selva	16	16	15	16	15	15	15	22	21	22	22	22	19	17	19	22	32,9	33,5	36,0	32,8	34,1	37,9	37,2	36,5	32,2	37,7	38,3	36,1	36,9	
Baix Ebre	22	23	20	27	25	27	19	25	26	27	27	26	24	27	25	21	27,4	28,5	30,0	31,2	32,4	35,3	32,6	34,1	31,7	34,8	35,3	33,4	36,9	
Anoia	14	15	16	20	19	25	23	19	20	21	18	19	21	23	22	20	31,3	30,8	30,8	30,3	36,1	38,0	37,4	38,1	33,5	36,7	36,5	34,9	37,0	
Alt Empordà	13	14	14	18	17	13	17	21	17	19	20	18	18	22	22	24	31,7	32,6	36,6	32,5	34,4	39,0	38,0	37,9	34,3	38,1	37,3	36,5	36,3	
Lluçanès	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	34	35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30,6	30,6	34,8
Solsonès	25	24	27	26	18	20	21	13	27	24	21	22	26	21	18	23	27,6	32,3	33,0	30,8	39,0	35,0	35,7	36,9	32,3	34,7	37,3	36,4	36,3	
Conca de Barberà	33	32	31	23	22	21	25	30	23	26	25	20	23	19	20	25	29,6	29,7	32,6	28,6	30,5	36,6	33,9	34,8	33,3	36,0	38,0	36,1	35,7	
Berguedà	27	30	32	30	29	31	36	33	32	28	34	34	31	32	28	26	25,9	25,9	27,0	23,4	28,1	31,9	32,6	32,7	28,4	33,1	31,7	32,2	35,1	
Pallars Jussà	37	38	34	28	32	37	32	36	39	36	35	38	35	31	32	27	27,1	25,2	24,2	25,4	26,8	26,9	28,7	31,5	26,1	29,2	31,8	31,5	35,1	
Baix Empordà	20	21	22	32	27	23	24	26	24	29	29	30	25	24	24	30	25,2	26,8	32,3	29,1	31,8	35,6	32,5	34,0	29,7	34,7	35,5	34,4	34,2	
Segarra	32	28	25	24	26	28	29	24	28	20	24	27	33	33	37	29	28,3	26,8	28,9	27,0	32,6	34,9	38,0	35,3	30,2	31,8	31,6	29,8	34,3	
Moiànes	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33	31	-	-	-	24,4	31,2	34,5	31,3	33,1	29,3	32,3	29,7	31,5	33,5	
Montsià	30	31	28	34	34	33	31	29	31	32	30	28	28	29	29	32	23,8	24,4	25,9	26,0	31,1	32,5	31,7	33,4	30,0	34,2	33,5	32,1	33,5	
Priorat	40	41	41	38	40	39	41	32	33	30	32	31	30	28	31	33	21,2	18,6	19,0	17,5	28,3	31,4	32,5	32,9	29,7	33,8	34,7	32,1	33,2	
Garrigues	35	35	37	39	36	36	38	35	40	35	37	36	34	35	30	34	21,0	21,5	24,5	21,9	26,8	26,5	30,7	30,2	27,1	29,5	30,5	32,1	33,0	
Cerdanya	26	25	26	35	30	30	27	25	26	27	25	26	17	27	25	30	23,8	25,7	28,5	27,4	31,3	35,4	34,2	34,3	34,3	34,4	35,5	32,3	32,3	
Ripollès	24	26	29	22	24	24	33	34	30	34	33	32	29	30	34	36	29,9	29,4	30,8	25,0	28,0	30,0	31,0	32,9	29,5	33,9	32,6	31,2	31,4	
Noguera	31	29	30	31	31	29	28	31	34	31	28	35	36	37	36	37	25,5	25,3	28,6	27,2	29,6	30,4	32,1	34,1	28,4	29,2	29,3	30,3	31,1	
Alt Urgell	29	33	33	33	35	32	34	38	38	38	38	38	39	39	38	38	25,2	24,3	28,6	24,5	24,8	27,6	27,6	29,9	26,0	27,4	28,5	27,4	28,6	
Aran	34	34	35	37	38	34	30	37	35	37	42	29	42	39	39	39	23,0	20,1	25,7	26,1	26,2	30,2	28,2	21,2	29,8	25,8	27,7	27,4	27,1	
Alta Ribagorça	39	39	38	40	37	38	39	39	41	42	40	40	37	42	43	40	20,2	21,3	21,7	19,7	24,1	23,7	18,6	23,9	25,8	28,2	25,6	22,6	26,3	
Pallars Sobirà	38	36	39	36	41	40	40	41	36	41	41	37	38	40	38	41	23,3	18,4	18,8	18,6	22,7	28,7	22,7	22,7	26,1	27,6	27,5	28,0	25,8	
Ribera d'Ebre	36	37	36	29	33	35	37	42	40	37	39	36	41	40	41	42	26,1	24,6	24,6	23,1	23,3	28,0	26,6	30,3	25,0	26,9	27,1	27,3	25,7	
Terra Alta	41	40	41	39	41	39	41	42	42	42	40	39	42	41	43	42	17,9	18,8	18,0	16,0	22,0	22,8	24,9	27,4	23,6	26,4	23,7	23,9	25,0	

[1] Trencament de la sèrie degut a la revisió, [2] El Moianès (2015) i Lluçanès (2023) esdevenen comarca, [3] S'introdueixen diverses variables

LES GRANS ETAPES DE TRANSFORMACIÓ DE LA COMPETITIVITAT TERRITORIAL CATALANA

L'evolució de l'Índex FEGP entre 2003 i 2025 permet identificar diverses etapes diferenciades en la configuració dels avantatges competitius territorials a Catalunya. Tot i la notable estabilitat estructural del sistema territorial català, la sèrie històrica mostra que els diferents cicles econòmics han tingut efectes desiguals sobre les comarques i han modificat parcialment les trajectòries competitives d'alguns territoris.

En conjunt, l'anàlisi evidencia una elevada persistència dels avantatges associats a les economies metropolitanes i urbanes, però també l'aparició de trajectòries diferenciades entre les economies intermèdies industrials, les comarques residencials metropolitanes i els territoris amb majors limitacions estructurals. La sèrie històrica mostra així una estructura territorial relativament estable en les seves jerarquies principals, però amb transformacions progressives en els factors que expliquen les dinàmiques competitives de cada territori.

Expansió immobiliària i reforç metropolità (2003-2008)

El primer període analitzat coincideix amb la fase expansiva prèvia a la crisi financera internacional. Durant aquests anys, el fort creixement econòmic, l'expansió immobiliària i constructiva, l'augment del consum intern i els processos de metropolitanització van reforçar especialment les economies urbanes i les comarques més integrades funcionalment als principals eixos econòmics.

En aquest context, les comarques metropolitanes consoliden clarament el seu lideratge competitiu gràcies a la concentració d'activitat econòmica, infraestructures, serveis avançats i recursos formatius i científics. El Barcelonès, el Vallès Occidental o el Baix Llobregat amplien diferències respecte a bona part de la resta de territoris, especialment durant els anys de màxima expansió econòmica.

Paral·lelament, diverses comarques litorals i metropolitanes intermèdies experimenten forts creixements demogràfics associats als processos de desconcentració residencial de l'àrea metropolitana de Barcelona. Aquest dinamisme impulsa especialment territoris com el Baix Penedès o el Garraf, que augmenten notablement la seva població i el seu volum de mercat. Tanmateix, bona part d'aquest creixement continua sustentant-se sobre activitats vinculades a la construcció, els serveis residencials i una elevada dependència funcional respecte als principals centres d'ocupació metropolitans.

Durant aquesta etapa, les diferències competitives tendeixen a ampliar-se. Les economies metropolitanes reforcen clarament la seva posició relativa, mentre que moltes comarques interiors i perifèriques continuen mostrant majors dificultats per captar activitat econòmica, població i inversió.

Crisi financera i reajust territorial (2009-2014)

La crisi financera iniciada el 2008 altera significativament les dinàmiques competitives del període anterior. Les comarques més dependents de la construcció, de l'activitat immobiliària i dels sectors vinculats al creixement extensiu experimenten retrocessos importants en diversos indicadors de competitivitat.

Aquest període posa especialment de manifest la vulnerabilitat dels territoris amb estructures econòmiques menys diversificades i amb una elevada dependència d'activitats cícliques. En canvi, algunes economies industrials intermèdies amb una major orientació exportadora o amb una estructura empresarial més consolidada mostren una major estabilitat relativa durant la recessió.

És també durant aquests anys quan diversos factors vinculats a la innovació, la internacionalització o la capacitat industrial comencen a adquirir un pes més rellevant en la configuració de les trajectòries competitives. Territoris com Osona, la Garrotxa o el Bages tendeixen a resistir millor els efectes de la crisi gràcies a una major diversificació productiva i a la presència de teixits industrials més estables.

La crisi contribueix, a més, a reduir parcialment les diferències competitives entre territoris, principalment com a conseqüència del major impacte que experimenten algunes de les economies més dinàmiques durant el període expansiu anterior. Tot i això,

la jerarquia territorial catalana es manté notablement estable, evidenciant la dificultat de modificar les posicions relatives en períodes temporals relativament curts.

Recuperació, internacionalització i digitalització (2015-2019)

La recuperació econòmica iniciada a partir de 2014 torna a reforçar les economies metropolitanes i les comarques amb major presència d'activitats intensives en coneixement i tecnologia. Durant aquest període, el Barcelonès, el Vallès Occidental o el Gironès consoliden novament les primeres posicions del rànquing, impulsats per la recuperació de l'activitat econòmica, l'augment de l'ocupació i la concentració de serveis avançats.

Tanmateix, la sèrie històrica mostra també la consolidació de diverses economies intermèdies industrials amb trajectòries competitives relativament sòlides. Comarques com Osona, la Garrotxa, el Bages o l'Alt Penedès reforcen la seva posició relativa a partir d'una combinació de base industrial especialitzada, capacitat exportadora i major estabilitat empresarial. Aquestes economies tendeixen a mostrar una major resistència davant les oscil·lacions del cicle econòmic i consoliden models productius més estables que aquells excessivament dependents del creixement residencial o de la construcció.

En paral·lel, diverses comarques residencials metropolitanes continuen experimentant forts creixements demogràfics, però amb dificultats persistents per consolidar una base productiva equivalent al seu dinamisme poblacional. El Baix Penedès constitueix probablement el cas més significatiu d'aquesta dinàmica: el fort creixement residencial reforça el volum de mercat i determinades activitats de serveis, però no es tradueix en una consolidació equivalent dels indicadors relacionats amb la densitat empresarial, la innovació o les activitats intensives en coneixement.

La recuperació econòmica reforça així un model territorial dual, en què les economies metropolitanes i diversos territoris industrials intermedis consoliden avantatges competius, mentre que altres comarques mantenen una elevada dependència funcional respecte als principals centres urbans.

Covid-19, resiliència i acceleració de transformacions (2020-2022)

La pandèmia introdueix noves alteracions en les dinàmiques territorials i posa de manifest les diferències existents entre estructures productives. Les afectacions econòmiques són especialment intenses en aquelles comarques amb major dependència de l'hostaleria, el turisme, el comerç presencial o determinades activitats de serveis. En canvi, els territoris amb major pes industrial o amb estructures productives més diversificades tendeixen a mostrar una major estabilitat relativa durant aquest període.

La crisi sanitària accelera també alguns processos ja presents durant els anys anteriors, especialment els relacionats amb la digitalització, la reorganització parcial dels models de treball i els canvis residencials vinculats a la recerca d'habitatge més assequible fora dels principals nuclis metropolitanos. Aquestes dinàmiques reforcen novament el creixement residencial de diverses comarques metropolitanes intermèdies, especialment al corredor Penedès-Garraf i en altres territoris litorals propers a Barcelona.

Al mateix temps, la pandèmia posa de manifest la importància de disposar d'estructures productives diversificades i menys dependents d'activitats altament vulnerables a les interrupcions de mobilitat i activitat econòmica. Diverses economies intermèdies industrials mostren durant aquest període una capacitat de resistència superior a la d'algunes comarques excessivament especialitzades en activitats turístiques o residencials.

Reconfiguració dels avantatges territorials (2023-2025)

Els darrers anys de la sèrie mostren una estructura territorial relativament estable, però amb una progressiva transformació dels factors que condicionen la competitivitat territorial. Les economies metropolitanes continuen concentrant bona part de les infraestructures, els serveis avançats, els recursos científics i formatius i les activitats intensives en coneixement, mantenint així el seu lideratge competitiu.

Tanmateix, la sèrie històrica evidencia també la consolidació de trajectòries competitives diferenciades entre territoris. Diverses economies intermèdies industrials reforcen

progressivament la seva posició relativa gràcies a estructures productives més especialitzades i estables, mentre que algunes comarques residencials continuen mostrant desequilibris entre creixement demogràfic i consolidació econòmica.

Per contra, les comarques amb menor densitat econòmica i empresarial continuen mostrant majors dificultats per reduir distàncies competitives respecte als territoris capdavanters. La Terra Alta, la Ribera d'Ebre, el Pallars Sobirà o l'Alta Ribagorça ocupen de forma recurrent les darreres posicions del rànquing, evidenciant les limitacions associades a la reduïda dimensió dels mercats locals, la baixa densitat empresarial o les dificultats d'accessibilitat.

Tanmateix, la sèrie històrica mostra també trajectòries singulars com la del Priorat, que ha experimentat una millora progressiva de la seva posició competitiva respecte a les primeres edicions de l'índex. Aquest tipus d'evolució evidencia que, fins i tot en territoris amb limitacions estructurals importants, determinats processos d'especialització i valorització territorial poden contribuir gradualment a reforçar les condicions competitives.

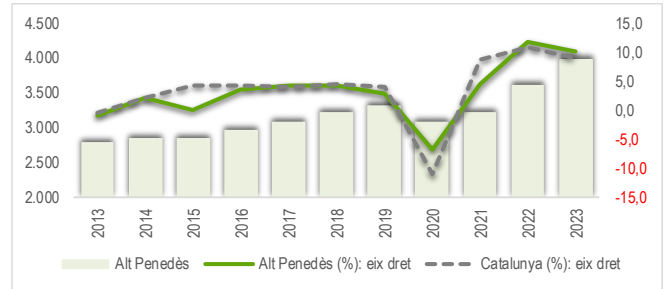
En conjunt, l'evolució de l'Índex FEGP suggereix que la competitivitat territorial depèn cada vegada menys exclusivament de la concentració d'activitat i cada vegada més de la capacitat dels territoris per adaptar-se als canvis econòmics i productius, consolidar estructures empresarials resilents i generar entorns capaços de sostenir activitat econòmica de major valor afegit en el llarg termini.

Alt Penedès

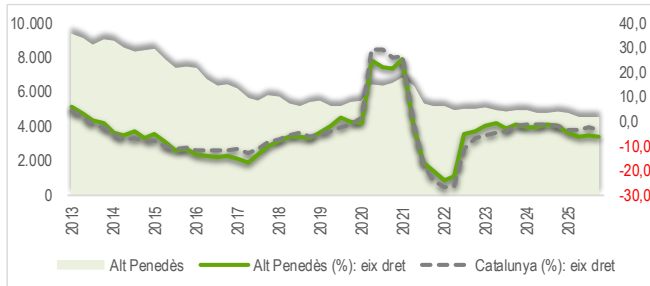
Perfil econòmic

Indicadors clau	Valor	Rànq/43
Població 2025 (hab.)	116.160	18
PIB pm 2023 (milions €)	3.973,4	14
PIB pm 2023-2022 (%)	10,1	10
PIB pm 2023-2013 (%)	42,2	25
RFDB 2023 (milions €)	2.222,5	17
RFDB per habitant 2023 (€)	19.606,0	13

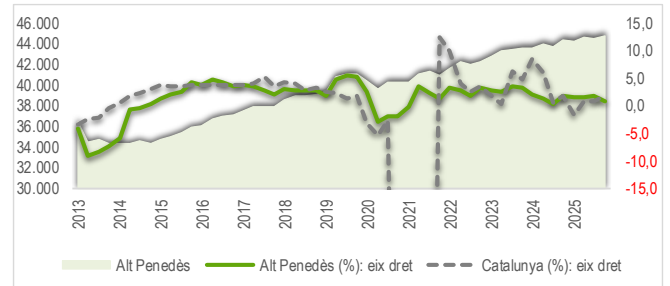
Evolució del PIB (milions d'euros i taxes interanuals)

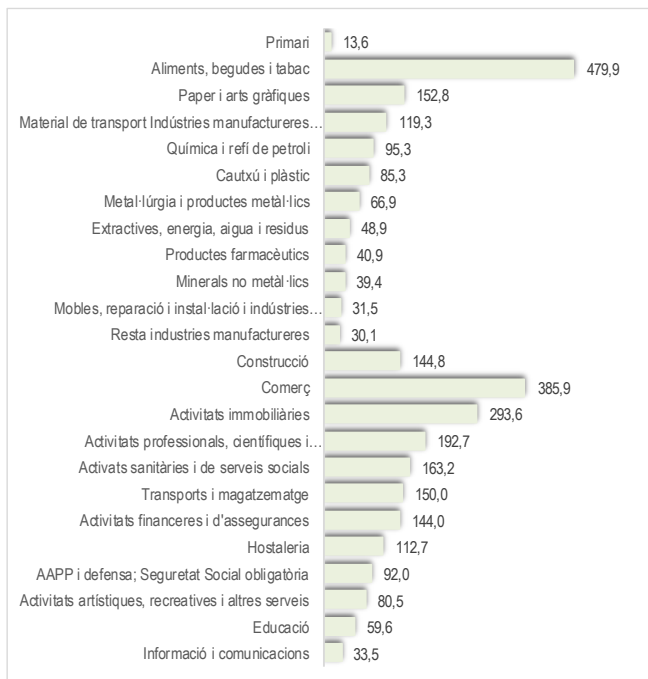
Evolució de l'atur registrat (núm. i taxes interanuals)

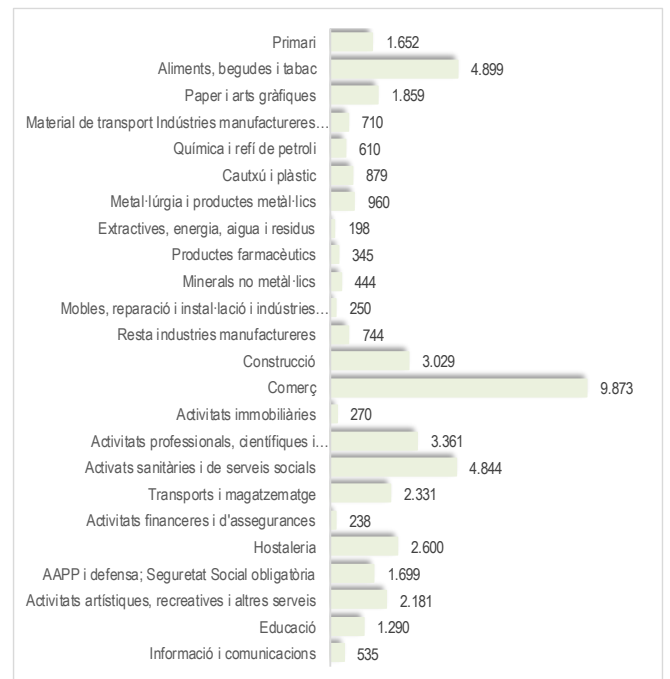
Evolució dels llocs de treball (núm. i taxes interanuals)

VAB pb per subsectors 2024 (milions €)

Llocs de treball localitzats per subsectors, 2025

Activitats amb elevada especialització i concentració de teixit empresarial i ocupació, 2025

Activitat econòmica (CCAIE2009)	Establiments ocupadors		Llocs de treball				
	Núm.	Núm.	Llocs%	Acum%	Í.Esp.	CAT%	RànqCAT
11-Fabricació de begudes	148	3.306	7,4	7,4	30,2	36,0	1
10-Indústries de productes alimentaris	56	1.593	3,6	11,0	1,6	1,9	16
17-Indústries del paper	25	1.215	2,7	13,7	8,0	9,5	3
45-Venda i reparació de vehicles de motor i motociclete...	116	1.091	2,5	16,2	1,6	1,9	14
22-Fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiq...	25	879	2,0	18,2	3,0	3,5	7
33-Reparació i instal·lació de maquinària i equips	29	366	0,8	19,0	1,3	1,5	15
Total	3.237	44.531	100,0	100,0	-	1,2	15

Nota: L'índex d'especialització representa el nombre de vegades que tenen els llocs de treball en aquella activitat respecte al conjunt de Catalunya. És a dir, si és 2,0 és que el pes és el doble que al conjunt de Catalunya i, si és 1,0, és que té el mateix pes en el conjunt de l'economia comarcal que la que té a Catalunya.

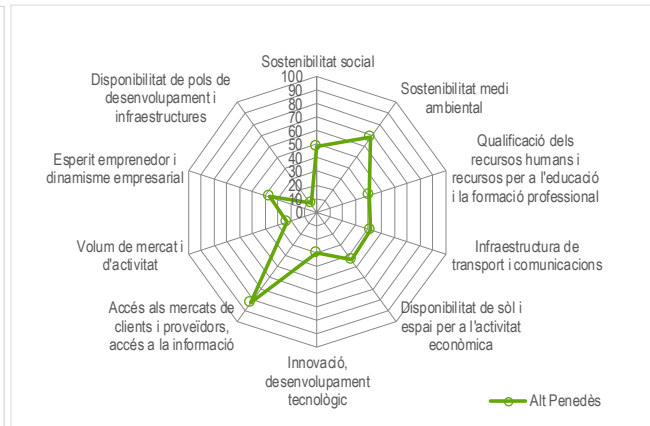
Alt Penedès

Perfil competitiu

Evolució en el rànquing global

Puntuació en cadascun dels factors

Puntuació en cadascun dels factors

	Rang/43	Índex (0-100)
Sostenibilitat social	20	48,2
Sostenibilitat mediambiental	26	68,0
Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional	22	40,7
Infraestructura de transport i comunicacions	10	41,8
Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica	9	43,7
Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures	21	30,6
Accés als mercats de clients i proveïdors, accés a la informació	12	82,4
Innovació, desenvolupament tecnològic	17	23,0
Volum de mercat i d'activitat	16	36,6
Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	32	7,6

L'Alt Penedès sosté la seva competitivitat sobre la doble fortalesa del sòl industrial i de la xarxa d'infraestructures, però amaga darrere d'aquesta estabilitat una tensió creixent: la seva identitat econòmica —dominada de manera extraordinària per la indústria de begudes i agroalimentació— no genera prou massa crítica de talent qualificat, innovació formal ni ecosistema emprenedor per superar el sostre de la 15a posició que ocupa sense moviment des del 2023.

POSICIONAMENT TERRITORIAL

L'Alt Penedès manté el 2025 la 15a posició al rànquing de competitivitat comarcal per tercer any consecutiu. Aquesta immobilitat posicional conviu, però, amb una lleugera millora del valor de l'índex: la comarca assoleix 39,76 punts, 0,70 punts per damunt del registre de l'any anterior (39,06), i 6,09 punts per sobre del valor de 2015. El progrés en puntuació sense avenç de rang és el signe d'un territori que millora en termes absoluts però que no aconsegueix guanyar terreny als territoris que té per davant.

La trajectòria de llarg recorregut descriu un arc de gran amplitud. Entre 2003 i 2008, la comarca va oscil·lar entre la 10a i la 12a posició —amb quatre edicions consecutives a la 10a plaça (2004, 2006, 2007, 2008)—, el que representa el millor posicionament dels darrers vint anys. La crisi financera va trencar aquesta dinàmica: el 2013, la comarca va tocar el seu pitjor registre recent, la 17a posició. La recuperació posterior va ser notable, i el 2017 i 2018 la comarca havia tornat a la 12a posició. Però des del 2019 la tendència s'ha anat moderant, i des del 2023 la comarca s'ha fixat a la 15a plaça.

El context comarcal immediat il·lustra la proximitat de la frontera competitiva. El Baix Penedès, que ocupa la 14a posició amb 40,17 punts, es troba a tan sols 0,41 punts per damunt. Per sota, l'Urgell (16a, 38,96 punts) i l'Alt Camp (17a, 38,89 punts) queden a menys d'un punt. La comarca es troba encerclada en un segment molt apinyat del rànquing, on qualsevol oscil·lació de les dimensions pot modificar la posició sense que hi

L'Alt Penedès ha completat una recuperació post-crisi consistent, però s'ha instal·lat en un equilibri posicional que reflecteix tant la solidesa de les seves bases com els límits d'un model sense els impulsos dinàmics necessaris per superar la ratlla de la 15a posició.

hagi canvis estructurals de fons. La distància fins al cinquè lloc —Tarragonès, amb 48,06 punts— és de 8,3 punts, un desnivell que exigeix transformacions estructurals de llarg abast.

Evolució per dimensions (posicions en el rànquing comarcal)

Dimensió	Pos. 2009	Pos. 2025	Var. 2009-25
Sostenibilitat social	17a	20a	-2 ▼
Sostenibilitat mediambiental	24a	26a	+1 ▲
Qualificació dels RRHH i FP	28a	23a	-2 ▼
Infraestructura de transport i comunicacions	13a	10a	+1 ▲
Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat	16a	9a	-1 ▼
Disponibilitat de pols de desenvolupament	5a	21a	+1 ▲
Accés als mercats de clients i proveïdors	13a	12a	=
Innovació i desenvolupament tecnològic	9a	17a	-4 ▼
Volum de mercat i d'activitat	13a	16a	+6 ▲
Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	27a	32a	-7 ▼

▲ millora de posició · ▼ empitjorament

MODEL TERRITORIAL I ESPECIALITZACIÓ FUNCIONAL

L'Alt Penedès pertany a l'àmbit del Penedès i es classifica com a territori de tipus intermedi. Aquesta condició —ni plenament metropolitana ni estrictament rural— defineix una comarca que exerceix funcions econòmiques autònomes i consolidades dins del sistema productiu català, tot mantenint una relació de complementarietat amb el mercat metropolità de Barcelona per a determinades funcions de serveis avançats i mercat laboral qualificat.

L'estructura del valor afegit brut és el tret més singularitzador de la comarca. La indústria representa el 38,9% del VAB comarcal, gairebé el doble del pes industrial de Catalunya (20,2%), mentre que els serveis resten molt per sota de la mitjana: el 55,9% enfront del 74,3% català. Aquesta asimetria inversa confirma el perfil d'una economia fonamentalment industrial, amb un sector serveis que no exerceix una funció estructurant dominant. La construcció (4,7%) és pràcticament neutra respecte a la mitjana, i el sector primari (0,4%) és testimonial malgrat la importància de la viticultura com a activitat de base territorial.

Estructura del VAB comarcal (% sobre total)

Sector	Alt Penedès	Catalunya	Diferencial
Indústria	38,9%	20,2%	+18,7 pp
Serveis (total)	55,9%	74,3%	-18,4 pp
— Comerç	12,6%	13,0%	-0,4 pp
— Activitats immobiliàries	9,6%	12,7%	-3,1 pp
— Act. professionals, cient. i adm.	6,3%	10,7%	-4,4 pp
— Hostaleria i restauració	3,7%	6,6%	-2,9 pp
— Inf. i comunicacions	1,1%	4,0%	-2,9 pp
Construcció	4,7%	4,6%	+0,1 pp
Primari	0,4%	0,9%	-0,5 pp

Dades en % sobre el VAB total comarcal i català

La clau de volta d'aquest model és la indústria de begudes. L'índex d'especialització d'aquest sector assoleix el valor de 30,21 —un nivell excepcional, sense paral·lel a Catalunya—, i la comarca concentra el 36% de tots els llocs de treball catalans en fabricació de begudes. L'Alt Penedès és, de facto, la capital vitivinícola de Catalunya. Altres especialitzacions rellevants inclouen la indústria del paper (IE=7,99, 3a posició a

L'Alt Penedès és una comarca industrial per definició i vocació, on la producció vitivinícola i agroalimentària actua com a eix estructurant de l'economia; aquesta especialització li confereix una resiliència notable i una identitat competitiva clara, però la situa en un model de creixement acotat per la pròpia naturalesa i els cicles de les seves activitats dominants.

Catalunya, 9,5% del total sectorial), i la fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques (IE=2,98, 7a posició). La indústria alimentària general (IE=1,57) i la venda i reparació de vehicles (IE=1,62) arrodoneixen un perfil industrial divers però fortament vertebrat entorn de l'agroalimentari.

El PIB comarcal ha assolit el 2023 els 3.973,4 milions d'euros, amb un creixement del 10,1% respecte a l'any anterior, una de les taxes de creixement anual més elevades del sistema comarcal en aquell any. Des de 2013 —quan la comarca es trobava al mínim de crisi amb 2.793,4 M€—, el PIB ha crescut un 42,2%. En termes relatius, no obstant, la posició de creixement acumulat és la 25a sobre 42 comarques, la qual cosa indica que altres territoris han crescut comparativament més ràpid. En valor absolut, l'Alt Penedès ocupa la 14a posició en PIB comarcal, coherent amb el seu perfil productiu industrial d'escala mitjana.

CAPACITATS TRANSFORMADORES

L'Alt Penedès disposa de capacitats físiques i d'infraestructures molt sòlides. La dimensió d'infraestructures de transport i comunicacions assoleix el 2025 la seva millor posició mai registrada: la 10a, amb una millora d'un lloc respecte a l'any anterior. La cobertura de fibra òptica FTTH arriba al 98,2% (6a posició a Catalunya), i la cobertura de xarxes mòbils 5G és pràcticament total (99,9%, 7a). El sòl disponible per a l'activitat econòmica es manté a la 9a posició —un actiu sòlid i persistent—, i l'accés als mercats de clients i proveïdors és estable a la 12a. Junts, aquests indicadors configuren una comarca molt ben equipada per acollir activitat econòmica de base física.

El mercat de treball mostra una fortalesa creixent. L'afiliació a la Seguretat Social ha superat el 2025 el màxim pre-crisi per primer cop en la sèrie, amb 44.718 afiliats al quart trimestre —per damunt dels 42.724 del pic de 2007—, i la variació interanual es manté positiva (+0,83%). La taxa d'atur registral baixa fins al 8,09%, el valor mínim de la sèrie, amb una reducció de 0,60 punts percentuals respecte a 2024 (8,69%). El percentatge de persones amb contracte fix arriba al 89,0%, el màxim mai registrat. La ràtio de llocs de treball sobre la població de 15 a 64 anys és del 60,2%, en tendència positiva.

En l'àmbit del capital humà, la comarca mostra una millora estructural respecte a 2009 (28a posició), però perd dues posicions el 2025 i queda a la 23a en qualificació dels recursos humans i formació professional. Els indicadors subjacents reflecteixen un territori en transició educativa: el percentatge de titulats superiors assoleix el 41,4% (19a posició) i el de població amb estudis postobligatoris arriba al 65,9% (17a). El percentatge de directius, tècnics i professionals és del 31,7% (18a). Aquests valors indiquen una millora secular de la qualificació, però insuficient per consolidar la comarca entre les deu primeres en capital humà i per alimentar els sectors de coneixement que caldria impulsar.

La innovació, però, registra el moviment negatiu més significatiu de l'edició: perd 4 posicions en un any i passa de la 13a a la 17a. Des del 2009 (9a), la comarca ha retrocedit 8 llocs en innovació, confirmant la progressiva desconexió entre la seva base industrial i la generació d'activitat innovadora formal. Els llocs de treball en recerca i desenvolupament es mantenen en 5,8 per 10.000 habitants (25a posició), i els serveis intensius en coneixement arriben a 643,96 per 10.000 (17a). Val a dir que les sol·licituds de marques per milió d'habitants (5.192) situen la comarca en la 3a posició de Catalunya, un indicador d'innovació comercial i reputacional —molt vinculada al sector vinícola— que no es trasllada, però, a innovació tecnològica formal.

L'esperit emprenedor experimenta la caiguda posicional més pronunciada de l'edició: 7 posicions menys, de la 25a a la 32a. El nombre d'empreses per 1.000 habitants baixa a 27,9 i el d'autònoms per 1.000 habitants a 66,6, tots dos en descens. Les societats constituïdes per 10.000 habitants es mantenen en 31,5 (25a posició), sense avenç. La dimensió havia millorat molt des del 2009 (27a), però la caiguda de 2025 trenca la tendència positiva dels darrers anys i indica una pèrdua de vitalitat en la creació de nova activitat econòmica.

VULNERABILITATS I TENSIONS

Les principals tensions que condicionen el futur competitiu de l'Alt Penedès s'articulen al voltant de tres eixos: la qualificació del capital humà, la capacitat d'innovació tecnològica, i la regressió de l'ecosistema emprenedor. Cap d'ells és nou; tots tres s'agreugen el 2025 i s'inscriuen en una tendència que ve de lluny.

L'Alt Penedès combina una excel·lència infraestructural creixent —la millor posició en transport de la seva història— amb una fragilitat innovadora i emprenedora que s'accentua: el territori consolida la producció existent però no genera prou activitat nova per contrarestar el risc d'estancament competitiu.

L'Alt Penedès afronta una tensió creixent entre la robustesa del seu model físic —infraestructures, sòl, connectivitat— i el progressiu desgast de les seves capacitats dinàmiques: la innovació cau, l'emprenedoria retrocedeix, el capital humà no assoleix la massa crítica; sense intervenció decidida, el risc no és el declivi sinó la petrificació d'un model funcional però sense trajectòria de creixement.

El primer eix de vulnerabilitat és la qualificació dels recursos humans. Malgrat la millora dels indicadors formatius en la sèrie llarga, la comarca perd posicions relatives any rere any. El 2025 retrocedeix una posició, la qual cosa indica que el sistema comarcal català avança comparativament més ràpid. El preu de l'habitatge ha assolit el 2025 el màxim de la sèrie (1.712 €/m², 24a posició), un factor que pot estar dificultant l'atracció de talent extern, especialment de perfils joves qualificats que busquen un primer arrelament territorial.

El segon eix és la innovació. La caiguda de 4 posicions el 2025 —fins a la 17a— confirma una tendència que ve del 2009 (9a), quan la comarca era entre les deu primeres en innovació. L'estructura productiva —concentrada en begudes, paper i cautxú— és sofisticada en termes de procés, però poc generadora d'activitat formal d'R+D. L'índex de diversificació productiva és decreixent (20,1, valor mínim de la sèrie), i els llocs de treball en indústries de mitjana-alta tecnologia han baixat a 200,3 per 10.000 habitants. La posició en pols de desenvolupament i infraestructures (21a) il·lustra el deteriorament acumulat: el 2009, la comarca era la 5a d'un rang que evidenciava una bona concentració de serveis avançats; avui se situa per sota de la mitjana.

El tercer eix és l'ecosistema emprenedor. La caiguda de 7 posicions en la dimensió de dinamisme empresarial —de la 25a a la 32a— representa el retrocés relatiu més intens de la comarca en aquesta edició. Tot i això, la lectura dels indicadors mostra una realitat més matisada. L'Alt Penedès registra en els darrers anys un increment notable de les societats constituïdes per habitant, especialment el 2024 i el 2025, fet que apunta a una certa capacitat d'activació emprenedora i generació de noves iniciatives. En canvi, l'evolució del nombre total d'empreses presenta una dinàmica més feble i irregular, la qual cosa suggereix dificultats per consolidar i escalar part d'aquest nou teixit empresarial. Aquesta divergència podria estar indicant un ecosistema amb capacitat de generar activitat emprenedora, però amb majors limitacions per transformar-la en creixement empresarial sostingut i en ampliació de la massa crítica productiva.

En l'àmbit de la sostenibilitat, la posició mediambiental millora lleument (27a→26a), i els llocs de treball en activitats mediambientals per 10.000 habitants assoleixen el màxim de la sèrie (10,23, 26a posició), una senyal positiva tot i que modesta. La sostenibilitat social, en canvi, perd dos llocs (18a→20a), i la generació de residus industrials per km² es manté en valors alts (231,2 Tn, 35a posició), un reflex de la intensitat en recursos del model productiu industrial.

ORIENTACIONS ESTRATÈGIQUES

Les orientacions que es plantegen a continuació no parteixen de la necessitat de redefinir completament el model econòmic de la comarca, sinó de la necessitat d'evolucionar-lo. L'Alt Penedès disposa d'actius consolidats i diferencials dins del sistema productiu català: una base industrial sòlida, disponibilitat de sòl, bona connectivitat i una identitat agroalimentària amb projecció internacional. El repte no és substituir aquesta especialització, sinó augmentar-ne la capacitat de generar innovació, talent i noves activitats d'alt valor afegit.

La qüestió central és que la comarca manté una estructura productiva potent en termes industrials, però amb dificultats creixents per reforçar els factors que sostenen la competitivitat en les economies més avançades: capital humà qualificat, innovació formal, serveis intensius en coneixement i dinamisme empresarial. En conseqüència, les orientacions estratègiques haurien d'anar dirigides a transformar progressivament la base manufacturera existent en un ecosistema més diversificat, tecnològic i connectat amb les noves transicions productives.

01 — Convertir l'especialització vitivinícola en plataforma d'innovació i diversificació

L'Alt Penedès concentra una de les especialitzacions agroalimentàries més singulars de Catalunya i disposa d'una massa crítica industrial difícilment replicable en altres territoris. Aquesta fortalesa no només representa un actiu productiu consolidat, sinó també una possible plataforma de transformació cap a activitats de major intensitat tecnològica i reputacional.

La comarca podria reforçar la connexió entre la indústria vitivinícola i les activitats vinculades a la innovació agroalimentària, les tecnologies aplicades a la producció, la sostenibilitat industrial i els serveis especialitzats. L'objectiu no seria abandonar la base

De capital vitivinícola i industrial a ecosistema agroindustrial avançat

L'Alt Penedès necessita transformar especialització industrial en capacitat innovadora

manufacturerera existent, sinó augmentar-ne la capacitat de generar coneixement, diferenciació i valor afegit al llarg de tota la cadena productiva.

02 – Diversificar la base industrial aprofitant els actius físics i logístics existents

La disponibilitat de sòl per a activitat econòmica, la qualitat de les infraestructures i la posició estratègica dins del corredor metropolità constitueixen un dels principals avantatges competitius de la comarca. En un context en què altres territoris industrials presenten creixents limitacions d'espai, l'Alt Penedès manté capacitat potencial per atraure noves activitats productives.

Tanmateix, la forta concentració sectorial també genera vulnerabilitats. La comarca necessitarà reforçar progressivament la diversificació de la seva estructura industrial, especialment cap a activitats vinculades a la bioeconomia, l'economia circular, les tecnologies industrials o les activitats manufactureres de major contingut tecnològic. El repte és ampliar la complexitat del model productiu sense perdre l'especialització que constitueix la seva principal fortalesa.

03 – Reforçar el capital humà i la connexió entre formació i sistema productiu

La pèrdua relativa de posicions en capital humà reflecteix una tensió estructural que pot acabar limitant la capacitat de transformació futura de la comarca. Tot i la millora sostinguda dels nivells formatius, el sistema territorial català avança comparativament més ràpid en qualificació i atracció de talent.

La comarca podria reforçar la connexió entre el sistema formatiu i les necessitats dels seus sectors productius estratègics, especialment en àmbits vinculats a la indústria agroalimentària, la digitalització industrial, la logística i la sostenibilitat productiva. La capacitat de retenir talent jove i atraure perfils tècnics qualificats esdevindrà cada vegada més determinant per sostenir la competitivitat industrial en el llarg termini.

04 – Impulsar la transició ecològica de la base industrial

L'elevada intensitat industrial de la comarca també comporta pressions ambientals significatives, especialment en consum de recursos i generació de residus. En aquest context, la transició ecològica no hauria de llegir-se únicament com una exigència reguladora, sinó també com una oportunitat de modernització productiva i diferenciació competitiva.

La valorització de subproductes agroindustrials, les estratègies de simbiosi industrial i les activitats vinculades a l'economia circular podrien reforçar tant la sostenibilitat del model com la generació de noves activitats econòmiques complementàries. La transició verda pot actuar, així, com un vector de renovació industrial més que no pas com una limitació al creixement.

05 – Reforçar la capacitat institucional i relacional per sostenir la transformació productiva

Les transformacions que la comarca necessita difícilment es produiran de manera espontània o desconnectada. La consolidació d'un model industrial més innovador, diversificat i sostenible requerirà una major capacitat de coordinació entre empreses, administracions, centres formatius i actors vinculats a la innovació i al desenvolupament territorial.

L'Alt Penedès disposa d'actius econòmics sòlids i d'una identitat productiva molt definida, però el principal repte és reforçar les connexions entre aquests elements per generar noves dinàmiques de transformació. En aquest sentit, la capacitat institucional i la cooperació territorial poden esdevenir factors tan determinants com les infraestructures o l'especialització industrial per sostenir la competitivitat futura de la comarca.

Notes: Les posicions relatives corresponen a la metodologia vigent en cada edició. És a dir, els canvis metodològics no representen una revisió dels períodes anteriors. Novetats en l'edició 2022. En aquesta edició arran de la publicació dels cens de població 2021, s'han actualitzat els indicadors referents a la qualificació de la població, d'aquí que puguin observar-se canvis importants. També s'ha substituït la tecnologia de telecomunicacions 4G per la 5G, que és la que s'està desplegant actualment. Finalment, cal assenyalar que en relació a l'oferta de transport públic s'han utilitzat les dades de la Direcció General de Transít (DGT), que ofereixen una major precisió per a mesurar el nombre d'autobusos existent en el parc de vehicles.

Alt Penedès

Evolució de les posicions relatives en cadascun dels factors, dimensions i indicadors

Factors i dimensions		Subdimensions	2009	2011	2013	2015	2017	2019	2021	2023	2024	2025	2025-2024
Factors de sostenibilitat	Sostenibilitat social		17	13	15	17	16	15	14	23	18	20	-2
	Sostenibilitat mediambiental		24	26	21	16	17	19	23	30	27	26	1
Factors de producció	Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional		28	27	23	24	24	26	27	21	21	22	-1
	Infraestructura de transport i comunicacions		13	13	9	12	10	10	9	11	11	10	1
	Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica		16	17	19	18	8	8	9	10	8	9	-1
	Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures		5	4	8	18	18	20	22	22	22	21	1
	Avantatges distributius		13	11	19	20	13	12	12	12	12	12	0
	Condicions de la demanda		9	6	11	13	10	8	11	16	13	17	-4
Factors de competitivitat	Innovació, desenvolupament tecnològic		13	18	16	19	13	26	16	22	22	16	6
	Volum de mercat i d'activitat		27	17	40	31	34	31	33	28	25	32	-7
	Esperit emprenedor i dinamisme empresarial												

Evolució de les posicions relatives en cadascun dels indicadors

Factors i dimensions		Indicador (veure referències temporals per cadascun en annex)	2009	2011	2013	2015	2017	2019	2021	2023	2024	2025	2025-2024	2025-2009	
Factors de sostenibilitat	Sostenibilitat social	Llocs de treball sobre població 15-64 anys.	13	12	15	18	19	19	19	19	19	19	→	→	
		Taxa d'atur registral.	25	28	28	31	28	29	22	24	26	25	↑	→	
		Percentatge de persones ocupades assalariades amb contracte fix (%).	1	1	1	5	5	9	8	15	16	20	↓	↓	
		Índex d'incidència d'accidents en jornada de treball amb baixa (Per cada 100.000 treballadors/es).	26	18	16	16	15	16	16	30	22	23	↓	↑	
	Sostenibilitat mediambiental	Llocs de treball en activitats medi ambientals per cada 10.000 habitants.	34	36	33	33	30	32	31	30	28	26	↑	↑	
		Consum domèstic d'aigua per habitant (m3).	22	15	10	10	9	8	8	16	17	19	↓	↑	
		Consum industrial i de serveis d'aigua per establiment (m3).	33	28	28	26	25	23	29	27	27	25	↑	↑	
Factors de producció	Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional	Coefficient de generació de residus municipals per habitant i dia (kg/hab/dia).	27	24	26	25	22	26	31	28	27	24	↑	↑	
		Percentatge de recollida selectiva de residus municipals (%).	12	24	16	17	19	17	23	26	26	30	↓	↓	
		Residus industrials per Km2 (Tn).	35	35	35	36	36	37	35	35	35	35	→	→	
		Percentatge de residus industrials valoritzats (%).	10	13	13	11	15	12	18	17	17	17	→	↓	
	Infraestructura de transport i comunicacions	Llocs de treball de l'ensenyament per cada 10.000 habitants.	20	10	12	17	18	17	18	25	27	27	→	↓	
		Taxa específica d'escolarització als 17 anys.	33	36	32	33	33	32	32	21	31	24	↑	↑	
		Percentatge de titulats superiors (%).	28	18	17	21	21	21	21	18	18	19	↓	↑	
		Percentatge de població amb estudis postobligatoris (%).	29	29	29	16	16	16	16	13	13	17	↓	↑	
		Percentatge de directius, tècnics i professionals i científics (%).	13	13	13	22	22	22	22	20	18	18	→	↓	
		Llocs de treball de transport i comunicacions per cada 10.000 habitants.	9	11	12	11	11	16	15	11	13	15	↓	↓	
	Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica	Percentatge de població amb accés a la xarxa ferroviària (%).	14	13	13	12	12	12	13	13	13	13	→	↑	
		Inversions del DPTOP per comarques i km2 (milers euros).	18	14	24	20	15	9	9	11	11	12	↓	↑	
		Cobertura de fibra òptica FTTH.	-	-	-	21	14	9	9	16	18	6	↑	↑	
		Autobusos per Km2.	11	11	11	11	9	9	9	13	13	13	→	→	
Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures	Percentatge de sòl susceptible de ser transformat en urbanitzable (%).	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	→	→		
	Percentatge de sòl urbanitzable (%).	18	18	18	17	16	16	16	16	15	14	↑	↑		
	Percentatge de sòl urbà vacant (%).	-	-	14	12	11	7	8	7	7	8	↓	↑		
	Sòl urbà qualificat per a activitat econòmica (ha.).	-	-	8	8	8	7	7	7	8	8	→	↑		
	Compravendes habitatges registrats (preu/m2 construït).	-	-	22	20	24	23	24	25	25	24	↑	↑		
	Llocs de treball en serveis empresarials avançats per 10.000 habitants.	27	27	26	23	21	27	22	23	22	18	↑	↑		
Factors de competitivitat	Avantatges distributius	Llocs de treball en serveis de tecnologies de la informació per 10.000 habitants.	9	10	15	15	15	11	19	20	20	19	↑	↓	
		Llocs de treball en serveis financers per 10.000 habitants.	2	2	6	22	21	30	28	28	29	28	↑	↓	
		Distància mínima als pols de distribució de serveis i mercaderies (Km).	21	11	18	19	18	20	18	18	20	19	↑	↑	
		Distància en minuts a l'eix viari principal.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	→	→	
	Condicions de la demanda	Innovació, desenvolupament tecnològic	Distància mitjana al mercat final català (Km).	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	→	→
			Densitat de població (habitants/Km2).	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	→	→
			Percentatge de població en municipis de 5.000 o més habitants (%).	23	23	24	23	23	24	24	26	25	26	↓	↓
		Volum de mercat i d'activitat	Cobertura de xarxes mòbils LTE (4G).	-	-	-	27	22	18	13	26	21	7	↑	↑
			Llocs de treball en recerca i desenvolupament per 10.000 habitants.	18	18	13	13	14	14	17	25	25	25	→	↓
			Llocs de treball en indústries de mitjana-alta tecnologia per 10.000 habitants.	7	6	7	7	6	7	10	15	15	15	→	↓
Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	Innovació, desenvolupament tecnològic	Llocs de treball en serveis intensius en coneixement per 10.000 habitants.	7	6	15	22	22	15	15	16	16	17	↓	↓	
		Índex de diversificació productiva.	5	2	6	7	7	9	15	16	16	18	↓	↓	
		Núm. sol·licituds de patents per milió d'habitants.	-	12	21	33	25	13	21	24	15	21	↓	↑	
	Condicions de la demanda	Volum de mercat i d'activitat	Núm. sol·licituds de marques per milió d'habitants.	-	2	2	2	2	3	3	3	3	3	→	↑
			Renda familiar disponible bruta (milers d'euros).	-	17	17	17	17	17	17	17	17	17	→	→
		Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	Percentatge d'empreses (%).	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	→	→
			Variació de la població (interanual) (%).	7	7	11	14	6	32	22	23	13	8	↑	↑
Habitatges iniciats per 1.000 habitants.	20		26	18	28	29	17	10	12	27	25	↑	↓		
Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	Innovació, desenvolupament tecnològic	Número d'empreses per 1.000 habitants.	28	28	28	30	28	30	31	31	32	32	→	↓	
		Número de treballadors autònoms per 1.000 habitants.	31	30	31	32	34	33	32	34	34	35	↓	↓	
	Volum de mercat i d'activitat	Societats constituïdes per cada 10.000 habitants de 16-64 anys.	23	28	22	24	28	26	30	26	21	25	↓	↓	
		Variació en l'ocupació (interanual) (%).	15	4	41	31	26	25	31	21	29	23	↑	↑	
Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	Volum de mercat i d'activitat	Variació en les empreses (interanual) (%).	26	9	15	10	24	24	12	21	29	21	↑	↑	

Alt Penedès

Evolució dels indicadors

Factors de competitivitat		Indicador (veure referències temporals per cadascun en annex)	2009	2011	2013	2015	2017	2019	2021	2023	2024	2025	2025-2023	Evolució	
Factors de sostenibilitat	Sostenibilitat social	Llocs de treball sobre població 15-64 anys.	56,2	55,3	49,8	50,8	54,2	55,6	56,4	59,8	60,7	60,2	✓	↔	
		Taxa d'atur registrat.	13,8	16,5	18,4	15,6	10,9	9,8	11,6	9,4	8,7	8,1	✗	↔	
		Percentatge de persones ocupades assalariades amb contracte fix (%).	87,4	87,4	87,4	82,9	82,9	72,3	74,2	87,1	87,1	89,0	✓	↔	
	Sostenibilitat medi ambiental	Índex d'incidència d'accidents en jornada de treball amb baixa (Per cada 100.000 treballadors/es).	6.770,5	4.551,5	3.673,0	3.884,6	4.156,9	3.340,0	4.132,8	3.547,3	3.069,2	3.089,4	✗	↔	
		Llocs de treball en activitats medi ambientals per cada 10.000 habitants.	3,5	4,4	4,4	4,8	6,4	6,1	6,4	7,3	8,9	10,2	✓	↔	
		Consum domèstic d'aigua per habitant (m3).	57,7	52,1	50,3	47,5	47,7	46,8	50,0	40,9	38,8	36,9	✗	↔	
		Consum industrial i de serveis d'aigua per establiment (m3).	495,7	453,4	690,9	638,7	665,5	660,7	705,8	738,7	683,9	655,2	✗	↔	
		Coefficient de generació de residus municipals per habitant i dia (kg/hab/dia).	1,6	1,5	1,4	1,3	1,3	1,5	1,6	1,4	1,3	1,3	✗	↔	
		Percentatge de recollida selectiva de residus municipals (%).	28,9	31,5	40,0	40,7	40,6	44,5	46,6	44,9	46,9	46,4	✓	↔	
		Residus industrials per Km2 (Tn).	316,9	240,4	281,8	293,5	255,0	280,8	255,1	231,2	231,2	231,2	⚠	↔	
Factors de producció	Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional	Llocs de treball de l'ensenyament per cada 10.000 habitants.	99,2	125,3	119,3	107,8	117,5	123,4	119,2	110,0	110,0	111,1	✓	↔	
		Taxa específica d'escolarització als 17 anys.	54,3	60,1	68,9	68,9	68,9	78,8	77,5	83,1	81,1	84,2	✓	↔	
		Percentatge de titulats superiors (%).	10,0	19,7	21,7	18,4	18,4	18,4	18,4	35,9	35,9	41,4	✓	↔	
	Infraestructura de transport i comunicacions	Percentatge de població amb estudis postobligatoris (%).	32,8	32,8	32,8	52,8	52,8	52,8	52,8	63,1	63,1	65,9	✓	↔	
		Percentatge de directius, tècnics i professionals i científics (%).	21,1	21,1	21,1	17,4	17,4	17,4	17,4	30,8	31,5	31,7	✓	↔	
		Llocs de treball de transport i comunicacions per cada 10.000 habitants.	203,2	185,5	176,5	192,1	209,6	190,8	198,0	228,4	223,9	213,4	✗	↔	
		Percentatge de població amb accés a la xarxa ferroviària (%).	66,6	68,9	69,2	69,8	69,9	69,5	69,0	68,6	68,7	68,6	✓	↔	
		Inversions del DPTOP per comarques i km2 (milers euros).	280,3	232,4	95,6	118,5	88,3	85,7	80,5	87,1	113,8	107,5	✓	↔	
		Cobertura de fibra òptica FTTH.	-	-	-	5,0	45,7	84,0	88,8	92,7	96,1	98,2	✓	↔	
		Autobusos per Km2.	6,1	6,3	6,3	6,3	8,7	8,1	8,3	16,4	18,1	18,1	✓	↔	
Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica	Percentatge de sòl susceptible de ser transformat en urbanitzable (%).	3,8	3,8	3,8	3,8	3,9	3,9	4,0	4,0	4,0	4,0	✗	↔		
	Percentatge de sòl urbanitzable (%).	2,5	2,5	2,5	2,5	2,8	2,9	2,8	2,9	3,0	3,1	✓	↔		
	Percentatge de sòl urbà vacant (%).	-	-	44,3	45,2	38,7	35,4	35,0	34,5	34,0	33,8	✗	↔		
	Sòl urbà qualificat per a l'activitat econòmica (ha.).	-	-	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,4	3,4	3,4	✗	↔		
Factors de competitivitat	Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures	Compravendes habitatges registrats (preu/m2 construït).	-	-	1.172,3	1.032,2	1.193,8	1.330,2	1.432,8	1.639,8	1.583,1	1.711,9	✓	↔	
		Llocs de treball en serveis empresarials avançats per 10.000 habitants.	46,6	46,6	48,1	54,8	63,1	64,9	71,8	75,1	76,9	81,7	✓	↔	
		Llocs de treball en serveis de tecnologies de la informació per 10.000 habitants.	21,0	22,2	18,4	19,3	21,9	28,1	17,7	21,1	23,2	23,1	✓	↔	
	Avantatges distribuïts	Llocs de treball en serveis financers per 10.000 habitants.	239,9	206,1	68,4	19,9	20,8	16,9	18,1	20,1	19,6	20,5	✓	↔	
		Accés als mercats de clients i proveïdors, accés a la informació	Distància mínima als pols de distribució de serveis i mercaderies (Km).	41,0	31,0	32,0	29,4	29,1	30,9	28,9	28,6	30,4	30,7	✓	↔
			Distància en minuts a l'eix viari principal.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	⚠	↔
			Distància mitjana al mercat final català (Km).	71,3	51,5	49,1	54,1	55,9	57,1	56,1	55,9	55,9	56,2	✓	↔
		Densitat de població (habitants/Km2).	176,0	178,3	179,3	179,1	180,4	182,9	185,9	189,7	192,7	195,9	✓	↔	
		Percentatge de població en municipis de 5.000 o més habitants (%).	61,8	61,7	62,1	62,6	62,7	62,5	61,9	61,5	61,5	61,5	✓	↔	
		Cobertura de xarxes mòbils LTE (4G).	-	-	-	47,9	80,1	99,7	100,0	57,3	87,6	99,9	✓	↔	
Condicions de la demanda	Innovació, desenvolupament tecnològic	Llocs de treball en recerca i desenvolupament per 10.000 habitants.	3,4	3,7	6,3	8,2	8,3	8,6	7,2	5,8	5,8	5,8	✓	↔	
		Llocs de treball en indústries de mitjana-alta tecnologia per 10.000 habitants.	245,0	234,0	204,8	209,6	242,1	212,9	171,9	207,6	207,2	200,3	✗	↔	
		Llocs de treball en serveis intensius en coneixement per 10.000 habitants.	605,6	600,1	445,5	382,1	415,6	529,3	570,2	626,8	637,7	644,0	✓	↔	
	Voluntat d'activitat	Índex de diversificació productiva.	24,9	25,1	23,8	23,1	23,6	22,6	21,2	20,6	20,2	20,1	✗	↔	
		Núm. sol·licituds de patents per milió d'habitants.	-	248,6	141,2	94,1	94,1	111,0	36,5	36,1	88,9	26,3	✗	↔	
		Núm. sol·licituds de marques per milió d'habitants.	-	6.004,5	5.599,9	5.862,9	6.455,0	6.279,9	6.240,5	6.310,3	5.762,0	5.192,0	✗	↔	
		Renda familiar disponible bruta (milions d'euros).	-	1.764,0	1.733,8	1.703,0	1.684,9	1.711,2	1.835,6	1.958,3	2.019,2	2.222,5	✓	↔	
		Percentatge d'empreses (%).	1,3	1,4	1,4	1,4	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	✗	↔	
		Variació de la població (interanual) (%).	2,6	1,0	0,0	-0,1	0,6	0,3	0,5	1,4	1,6	1,6	✗	↔	
		Habitatges iniciats per 1.000 habitants.	1,9	0,8	0,2	0,4	0,5	1,5	2,9	2,1	1,3	1,5	✗	↔	
Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	Número d'empreses per 1.000 habitants.	33,7	32,0	30,5	31,6	32,2	31,8	29,3	28,8	28,5	27,9	✗	↔		
	Número de treballadors autònoms per 1.000 habitants.	74,4	72,3	69,8	71,1	71,2	70,4	68,4	68,3	67,7	66,6	✗	↔		
	Societats constituïdes per cada 10.000 habitants de 16-64 anys.	18,3	17,5	22,5	23,0	22,2	21,7	21,2	23,4	31,2	31,5	✓	↔		
	Variació en l'ocupació (interanual) (%).	-6,2	-0,3	-7,2	2,5	3,0	1,2	2,0	2,3	1,4	1,6	✗	↔		
Variació en les empreses (interanual) (%).	-7,0	-1,3	-2,0	3,2	0,4	-0,3	2,3	-0,8	0,5	-0,4	✓	↔			

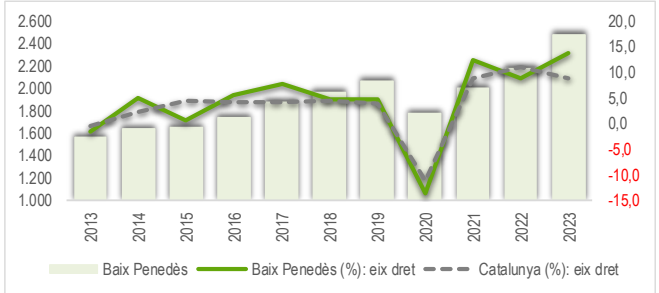
Nota: En negreta els indicadors que no s'han actualitzat respecte al període anterior. És el cas d'alguns indicadors que en el moment de la publicació no està la informació actualitzada i dels que s'actualitzen puntualment. A partir del 2012 les distàncies es calculen en minuts en lloc de kilòmetres.

Baix Penedès

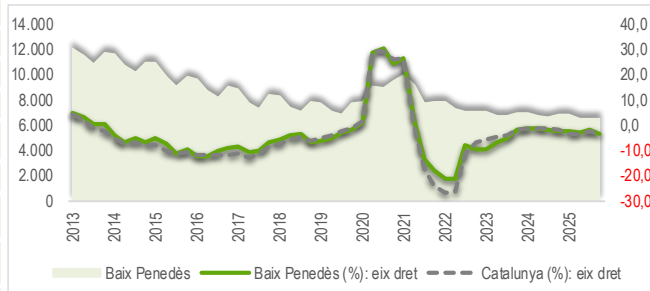
Perfil econòmic

Indicadors clau	Valor	Rànq/43
Població 2025 (hab.)	120.977	17
PIB pm 2023 (milions €)	2.477,8	18
PIB pm 2023-2022 (%)	13,7	14
PIB pm 2023-2013 (%)	58,5	4
RFDB 2023 (milions €)	1.951,5	18
RFDB per habitant 2023 (€)	16.680,0	36

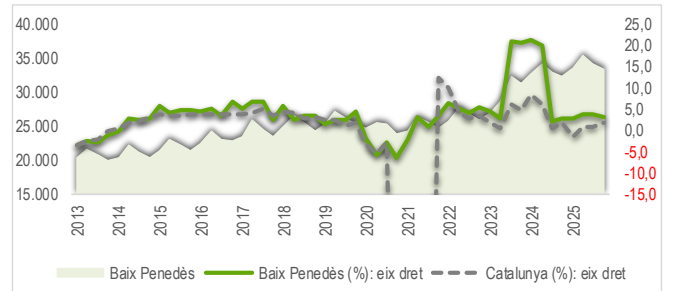
Evolució del PIB (milions d'euros i taxes interanuals)

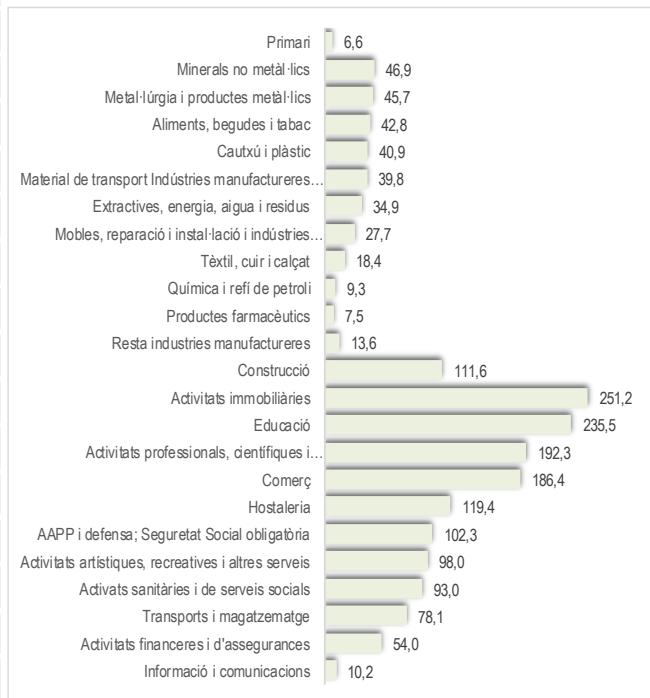
Evolució de l'atur registrat (núm. i taxes interanuals)

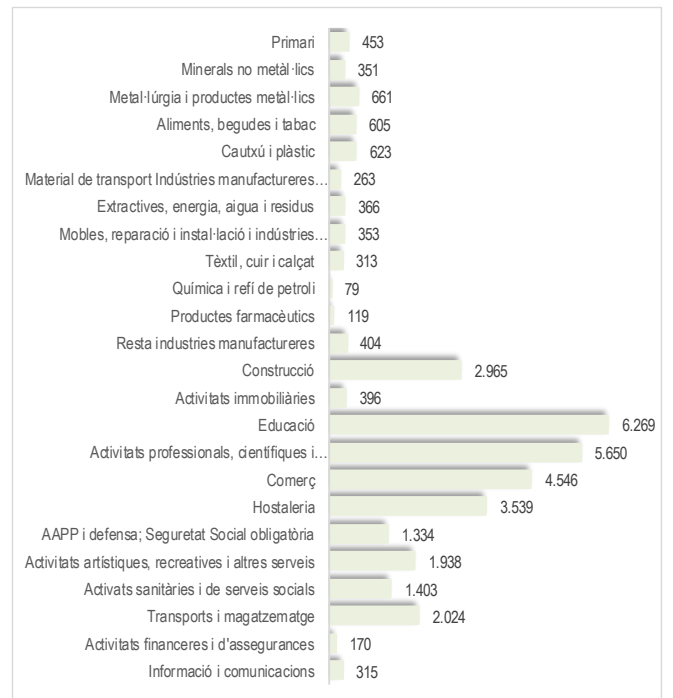
Evolució dels llocs de treball (núm. i taxes interanuals)

VAB pb per subsectors 2024 (milions €)

Llocs de treball localitzats per subsectors, 2025

Activitats amb elevada especialització i concentració de teixit empresarial i ocupació, 2025

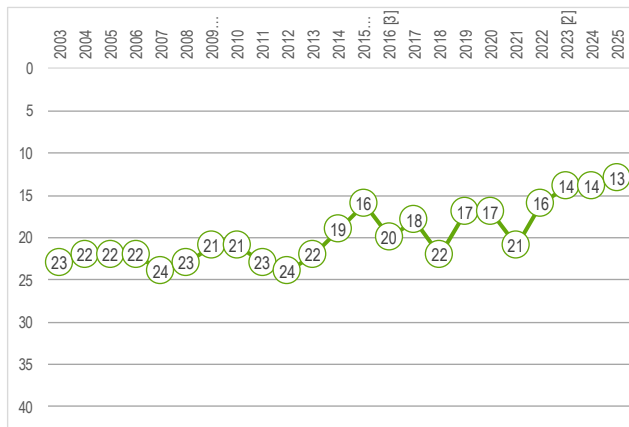
Activitat econòmica (CCAE2009)	Establiments ocupadors		Llocs de treball				
	Núm.	Núm.	Llocs%	Acum%	Í.Esp.	CAT%	RànqCAT
56-Serveis de menjar i begudes	432	2.808	8,1	8,1	1,3	1,2	16
41-Construcció d'immobles	167	1.256	3,6	11,7	1,6	1,5	16
Total	2.692	34.698	100,0	100,0	-	0,9	18

Nota: L'índex d'especialització representa el nombre de vegades que tenen els llocs de treball en aquella activitat respecte al conjunt de Catalunya. És a dir, si és 2,0 és que el pes és el doble que al conjunt de Catalunya i, si és 1,0, és que té el mateix pes en el conjunt de l'economia comarcal que la que té a Catalunya.

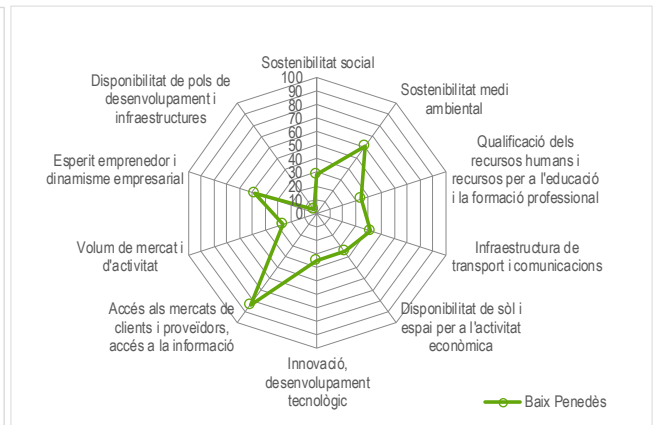
Baix Penedès

Perfil competitiu

Evolució en el rànquing global

Puntuació en cadascun dels factors

Puntuació en cadascun dels factors

	Rang/43	Índex (0-100)
Sostenibilitat social	41	28,4
Sostenibilitat mediambiental	35	60,9
Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional	28	34,5
Infraestructura de transport i comunicacions	9	41,9
Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica	23	35,4
Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures	40	35,5
Accés als mercats de clients i proveïdors, accés a la informació	11	84,0
Innovació, desenvolupament tecnològic	10	26,4
Volum de mercat i d'activitat	7	48,7
Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	8	3,3

El Baix Penedès consolida per tercer any consecutiu la 14a posició en el rànquing de competitivitat de l'Índex FEGP, assolint 40,17 punts i recuperant el nivell de 2023 després del lleuger descens de 2024. La comarca ha completat un salt competitiu estructural des de la 21a posició de 2021, però les dades de 2025 mostren un territori que ha tocat el sostre del seu model actual: guanya posicions en volum de mercat i consolida les infraestructures digitals, però persisteixen les debilitats en sostenibilitat social, sòl i ecosistema empresarial que impediran nous avenços sense una transformació més profunda.

POSICIONAMENT TERRITORIAL

El Baix Penedès tanca l'edició 2025 amb 40,17 punts i la 14a posició en el rànquing de competitivitat comarcal català, idèntica a les dues edicions anteriors. Es tracta del millor posicionament de la sèrie històrica de la comarca i el tercer any consecutiu en aquest nivell. Respecte a l'any anterior, el valor de l'índex avança 0,52 punts, recuperant pràcticament el màxim del 2023 (40,56 punts) després del lleuger descens de l'edició anterior (39,65 punts). En termes de posició, però, no hi ha variació: la comarca no guanya ni perd lloc al rànquing.

La trajectòria de llarg termini reflecteix un progrés real i sostingut. La comarca ha millorat 9 posicions respecte al 2003 (quan ocupava la 23a), 7 respecte al 2009 (21a) i 2 posicions respecte al 2015 (16a). L'acceleració del canvi es produí entre 2019 i 2023, quan la comarca va passar de la 17a a la 14a posició; des d'aleshores, el progrés s'ha aturat. La pandèmia de 2020-2021 va suposar un parèntesi amb caiguda puntual fins a la 21a posició el 2021, però la recuperació va ser ràpida i la comarca va recuperar i superar el nivell pre-pandèmia en dues edicions.

La 14a posició del Baix Penedès representa el resultat d'un procés de millora estructural que s'accelerà entre 2015 i 2023, però la comarca s'ha estabilitzat en aquest nivell per tres anys consecutius, la qual cosa indica que el model actual ha esgotat el seu potencial de millora incremental.

En el context de l'àmbit del Penedès, el Baix Penedès ocupa la 2a posició, per darrere del Garraf (8a, 44,28 punts), i per davant de l'Alt Penedès (15a, 39,76 punts) i l'Anoia (22a, 36,53 punts). La distància respecte al Garraf és de 4,11 punts, una esclatxa que s'ha mantingut estable en els darrers anys. Respecte a l'Alt Penedès, la diferència és de tan sols 0,41 punts, la qual cosa indica que les dues comarques del Penedès interior competeixen en un rang molt pròxim. En l'entorn immediat del rànquing general, el Baix Penedès se situa entre l'Osona (13a, 40,32 punts) i l'Alt Penedès (15a), en un tram dens on mig punt de diferència suposa un canvi de posició.

La distància fins al grup de les cinc millors comarques continua sent substancial. La 5a posició (Tarragonès) assoleix els 48,06 punts, aproximadament 8 punts per sobre del Baix Penedès. Assolir el top-10 requeriria superar la 10a comarca (Pla de l'Estany, 41,29 punts), és a dir, guanyar 1,12 punts addicionals, un objectiu viable en termes absoluts però que exigeix superar debilitats estructurals que fins ara no han respost al creixement general de la comarca.

Evolució per dimensions — Posicions 2009 i 2025

Dimensió	2009	2025	Var. 09–25
Volum de mercat i d'activitat	7	7	0
Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	41	8	+33
Infraestructura de transport i comunicacions	14	9	+5
Innovació i desenvolupament tecnològic	5	10	-5
Accés als mercats de clients i proveïdors	14	11	+3
Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat	15	23	-8
Qualificació dels recursos humans i FP	34	28	+6
Sostenibilitat mediambiental	39	35	+6
Disponibilitat de pols de desenvolupament	39	40	-1
Sostenibilitat social	41	41	0

Variació: diferència de posicions 2025 vs. 2009 (+ = millora de posició).

MODEL TERRITORIAL I ESPECIALITZACIÓ FUNCIONAL

L'estructura econòmica del Baix Penedès presenta una orientació de serveis clarament per sobre de la mitjana catalana. Els serveis representen el 76,1% del VAB comarcal, 1,8 punts percentuals per damunt de la mitjana catalana (74,3%). La indústria (17,6%) se situa per sota de Catalunya (20,2%), mentre que la construcció (6,0%) supera en 1,4 punts percentuals la referència autonòmica. Aquesta estructura és coherent amb un territori de creixement residencial ràpid i activitat turística vinculada al litoral i a l'interior vitivinícola.

Dins dels serveis, destaca la sobrerrepresentació de l'educació (12,6% vs. 4,8% a Catalunya, +7,8 pp). Aquesta xifra cal interpretar-la amb precaució: respon en bona mesura a l'efecte administratiu derivat de la imputació dels Serveis Territorials del Departament d'Educació a la vegueria Penedès des del Vendrell, que infla artificialment els llocs de treball en ensenyament atribuïts a la comarca. En l'extrem oposat, les activitats d'informació i comunicacions representen tan sols el 0,5% del VAB comarcal, davant el 4,0% català: una bretxa de 3,5 punts percentuals que reflecteix la feblesa estructural en el segment digital de l'economia.

Les especialitzacions productives confirmen el perfil del territori: la comarca presenta especialització en serveis de menjar i begudes (CNAE 56, índex d'especialització 1,31) i en construcció d'immobles (CNAE 41, índex 1,57). Ambdues activitats estan estretament vinculades al model residencial-turístic i generen activitat, però no constitueixen sectors d'alta productivitat ni exportadors de valor fora del territori.

El PIB comarcal ha crescut de manera notable: l'any 2023 el Baix Penedès va assolir els 2.477,8 milions d'euros (18a posició entre les 42 comarques). El creixement respecte al 2013 (+58,5%) és el 4t major de Catalunya, i el creixement interanual 2022–2023

El Baix Penedès és un territori de funció residencial creixent, especialitzat en serveis de proximitat, hostaleria i construcció, però amb una base industrial modesta i una presència molt limitada de les activitats intensives en coneixement. Aquesta estructura explica tant els èxits recents en volum de mercat i emprenedoria com els límits que la comarca troba per consolidar un salt cap a un model d'alt valor afegit.

(+13,7%) també se situa en la 4a posició. Aquestes dades reflecteixen un dinamisme econòmic notable, però clarament associat al cicle immobiliari i residencial.

L'afiliació laboral al quart trimestre de 2025 arriba a 33.258 persones, un 3,19% més que en el mateix trimestre de l'any anterior. Aquesta xifra supera en un 15,1% el màxim pre-crisi assolit al segon trimestre de 2007 (28.904 afiliats), confirmant un mercat laboral en expansió constant. La densitat de població (407,2 hab/km², 8a posició) i el creixement demogràfic sostingut (+1,79% el 2025, 6a posició) confirmen la funció residencial com a motor principal de l'economia local.

VAB per sectors — Baix Penedès vs. Catalunya

Sector	Baix Penedès	Catalunya	Diferencial
Serveis (total)	76,1%	74,3%	+1,8 pp
— <i>Activitats immobiliàries</i>	13,5%	12,7%	+0,8 pp
— <i>Educació</i>	12,6%	4,8%	+7,8 pp *
— <i>Act. professionals i adm.</i>	10,3%	10,7%	-0,4 pp
— <i>Hostaleria i restauració</i>	6,4%	6,6%	-0,2 pp
— <i>Informació i comunicacions</i>	0,5%	4,0%	-3,5 pp
Indústria	17,6%	20,2%	-2,6 pp
Construcció	6,0%	4,6%	+1,4 pp
Primari	0,4%	0,9%	-0,5 pp

* La sobrerepresentació de l'educació (12,6%) respon parcialment a l'efecte administratiu d'imputació dels SSTT del Departament d'Educació al Vendrell per a tota la vegueria Penedès.

CAPACITATS TRANSFORMADORES

L'esperit emprenedor i el dinamisme empresarial continuen sent la fortalesa més destacada del Baix Penedès, tot i que l'edició 2025 registra una lleugera correcció: la comarca passa de la 6a a la 8a posició (-2). Les societats constituïdes per 10.000 habitants de 16 a 64 anys arriben a 35,30 el 2025 (21a posició), i la variació de l'ocupació interanual registra un +3,68%, que situa la comarca en la 2a posició de Catalunya. La variació en el nombre d'empreses (+0,85%) se situa en la 5a posició. Aquest dinamisme contrasta amb el nombre absolut d'empreses per 1.000 habitants (22,3, posició 43a, l'última de Catalunya), evidenciant que el teixit empresarial és actiu en termes de creació però molt dèbil en termes de massa crítica acumulada.

La posició en innovació millora fins a la 10a (des de l'11a). Els llocs de treball en recerca i desenvolupament per 10.000 habitants arriben a 155,1, la primera posició de Catalunya. Aquesta xifra és en gran mesura resultat de la presència d'IDIADA, el centre tecnològic de referència internacional en assaig de vehicles situat a Santa Oliva. La innovació formal en la resta del teixit empresarial és molt més modesta: les sol·licituds de patents per milió d'habitants (16,9) situen la comarca en la 22a posició, i l'índex de diversificació productiva (16,1) ocupa la 29a. Aquesta dualitat —lideratge puntual en R+D dependent d'un actor, feblesa general en la cadena d'innovació— és un dels principals reptes estructurals de la comarca.

L'accés als mercats es manté en la 11a posició. La comarca exhibeix forteses notables en connectivitat: fibra òptica FTTH al 98,35% (4a posició), cobertura de xarxes mòbils LTE/5G al 99,99% (3a posició) i distància a l'eix viari principal de 0 minuts (1a posició a Catalunya). Tanmateix, la materialització d'aquest avantatge és limitada: els llocs de treball en serveis de tecnologies de la informació per 10.000 habitants (17,1, 29a posició) i els serveis empresarials avançats (58,1 per 10.000, 38a posició) mostren que la connectivitat no s'ha traduït en una especialització digital.

La qualificació dels recursos humans millora fins a la 28a posició (+1), però la lectura ha de ser matisada. Els indicadors formatius de la comarca que no estan afectats per l'efecte administratiu de l'educació mostren una realitat més modesta: taxa d'escolarització als 17 anys (78,7%, 37a posició), percentatge de titulats superiors (35,7%, 34a posició) i proporció de directius i tècnics (27,1%, 37a posició). La infraestructura de transport

L'esperit emprenedor i la connectivitat digital constitueixen les dues forteses estructurals del Baix Penedès, però coexisteixen amb una base empresarial de dimensió molt reduïda i un ecosistema d'innovació que depèn excessivament d'un únic actor —IDIADA— per sostenir una posició de lideratge en R+D que no té correlat en la trama empresarial del territori.

El Baix Penedès presenta cinc vulnerabilitats estructurals que coexisteixen des de fa anys sense signes de resolució: la pressió creixent sobre el sòl per a l'activitat econòmica, la persistència d'una taxa d'atur crònica a la cua de Catalunya, la feblesa en serveis empresarials avançats, la manca d'un ecosistema d'innovació integrat, i unes posicions de sostenibilitat social i ambiental que no avancen malgrat el creixement del territori.

El Baix Penedès es troba en un punt d'inflexió: ha consolidat la 14a posició competitiva per tres anys consecutius, però el model que ha fet possible aquesta millora ha esgotat el seu potencial incremental. Les orientacions que segueixen apunten a les palanques que podrien desbloquejar una nova fase de progrés competitiu.

millora fins a la 9a posició (+1), impulsada per la cobertura ferroviària (79,2% de la població, 6a posició) i la xarxa d'autobusos.

VULNERABILITATS I TENSIONS

La **disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica** continua deteriorant-se: la comarca cau a la 23a posició (-2), la pitjor de la seva trajectòria recent. El sòl qualificat per a activitat econòmica (2,1 ha. per 1.000 habitants, 17a posició) és insuficient per absorbir la demanda d'empreses. El preu de l'habitatge (1.885,9 €/m², 30a posició) presenta una trajectòria de creixement sostingut que pot dificultar l'atracció de talent jove. La combinació de creixement residencial ràpid i sòl productiu limitat és la tensió urbanística central del Baix Penedès.

La **sostenibilitat social** continua sent la dimensió més feble de la comarca, amb la 41a posició i sense cap variació en l'edició 2025. La taxa d'atur registral del 12,1% situa el Baix Penedès en l'última posició de Catalunya, un resultat que persisteix des de fa anys. Altres comarques avancen en reducció de l'atur a un ritme més ràpid, o la comarca incorpora nova població activa a un ritme que supera la capacitat de generar ocupació local. Cal matisar, però, que la contractació indefinida ha millorat fins al 88,8% (22a posició), indicant una certa estabilitat en les condicions laborals dels treballadors que sí que estan inserits al mercat local.

La **disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures empresarials** millora fins a la 40a (+2), però continua sent la dimensió més baixa de la comarca. Els llocs de treball en serveis empresarials avançats (58,1 per 10.000 habitants, 38a posició) i en TIC (17,1 per 10.000, 29a posició) creixen en valors absoluts però no a una velocitat que escurci la distància amb les comarques més especialitzades. Sense un salt en la densitat de serveis avançats, la comarca no podrà elevar la productivitat ni atraure activitats de major valor afegit.

La **sostenibilitat mediambiental** se situa en la 35a posició (=). La recollida selectiva de residus municipals millora fins al 46,9% (28a posició), i la generació de residus per càpita es redueix (1,60 kg/hab/dia, 37a posició). Però el consum domèstic d'aigua (60,5 m³/hab, 38a posició) és dels més elevats de Catalunya, reflectint el pes del model residencial extensiu en la petjada ambiental. La innovació formal presenta una tensió entre el lideratge en R+D gràcies a IDIADA i la feblesa general en patents, marques i diversificació productiva: un ecosistema d'innovació que no s'ha difós al conjunt del teixit empresarial.

ORIENTACIONS ESTRATÈGIQUES

El Baix Penedès arriba a l'edició 2026 en una posició competitiva consolidada, però també en un moment en què els factors que han impulsat la seva millora recent semblen haver entrat en una certa fase d'estabilització. La comarca manté la 14a posició per tercer any consecutiu i recupera valor en l'índex, però continua arrossegant debilitats estructurals en sostenibilitat social, disponibilitat de sòl, serveis avançats i densitat empresarial. Això suggereix que el principal repte ja no és únicament continuar creixent, sinó augmentar la capacitat del territori per transformar aquest creixement en una base econòmica més robusta, diversificada i capaç de retenir major valor afegit.

Les orientacions estratègiques han de partir d'aquesta tensió central: el Baix Penedès disposa d'un mercat intern en expansió, bona connectivitat, dinamisme emprenedor i actius singulars com IDIADA, però encara no ha aconseguit convertir plenament aquests factors en un ecosistema econòmic més dens i amb major capacitat transformadora.

01 — Vincular el creixement residencial a la generació d'activitat productiva local

El Baix Penedès acumula creixement demogràfic sense una generació equivalent d'ocupació local de qualitat, fet que reforça la funció residencial i la dependència de la mobilitat pendular respecte a altres àrees urbanes. La combinació entre augment de població, pressió sobre l'habitatge i disponibilitat limitada de sòl productiu apunta a la necessitat de reforçar la funció econòmica de la comarca.

La consolidació d'una base econòmica més equilibrada requerirà que els futurs creixements residencials incorporin una major capacitat d'acollida d'activitat productiva i

serveis vinculats a l'economia local. Al mateix temps, serà necessari modernitzar els polígons existents i reforçar-ne l'atractivitat per facilitar la implantació d'activitats capaces de generar ocupació estable i reduir progressivament la dependència funcional externa.

02 – Reforçar la capacitat d'escalabilitat del teixit empresarial

La 8a posició en esperit emprenedor conviu amb la darrera posició en densitat d'empreses per habitant. Aquesta dualitat evidencia que el territori manté capacitat de generar activitat, però presenta dificultats importants per consolidar estructures empresarials amb major dimensió i productivitat.

El principal repte no sembla situar-se tant en la creació de noves iniciatives com en la capacitat perquè aquestes puguin créixer i consolidar-se. Això requerirà reforçar els serveis empresarials avançats presents al territori, facilitar entorns de cooperació empresarial i generar condicions favorables per al desenvolupament de sectors amb potencial d'especialització, especialment aquells vinculats a la logística, els serveis al vehicle, l'agroalimentació de qualitat o les activitats vinculades al turisme experiencial.

03 – Convertir la connectivitat en avantatge competitiu real

La cobertura de fibra òptica, la cobertura mòbil d'alta capacitat pràcticament universal i l'accés directe als principals corredors viaris situen el Baix Penedès en una posició favorable en termes d'accessibilitat física i digital. Tanmateix, els indicadors mostren que aquest avantatge encara no s'ha traduït en una presència significativa de serveis intensius en coneixement ni d'activitats digitals avançades.

La connectivitat constitueix, per tant, més una potencialitat que no pas una especialització consolidada. La combinació entre proximitat metropolitana, qualitat territorial i costos encara comparativament inferiors podria facilitar l'atracció progressiva de professionals i activitats vinculades als serveis avançats, les tecnologies digitals o les activitats creatives i tècniques.

04 – Consolidar un ecosistema d'innovació al voltant d'IDIADA

La presència d'IDIADA continua representant un actiu excepcional dins el sistema català d'innovació i explica bona part del posicionament destacat de la comarca en R+D. Tanmateix, la dependència d'un únic actor per sostenir aquest lideratge constitueix també una vulnerabilitat estructural.

El principal repte és aconseguir que aquesta capacitat tractora es difongui sobre el conjunt del teixit productiu. La comarca podria reforçar el seu posicionament promovent activitats complementàries vinculades a la mobilitat avançada, l'enginyeria, la simulació o l'electrificació. En aquest sentit, la connexió entre empreses, centres formatius i actors institucionals pot esdevenir determinant per consolidar un ecosistema d'innovació més ampli i menys dependent d'un únic pol tecnològic.

05 – Reduir la desconexió entre creixement econòmic i inclusió laboral

La persistència de la 43a posició en taxa d'atur continua sent la principal contradicció estructural del model territorial del Baix Penedès. La comarca combina dinamisme econòmic, creixement demogràfic i expansió de l'ocupació amb una de les situacions relatives més desfavorables de Catalunya en termes d'atur registrat.

Aquesta dualitat suggereix una desconexió parcial entre les dinàmiques de creixement i la capacitat d'inclusió del mercat de treball local. En conseqüència, les polítiques d'ocupació i qualificació haurien d'esdevenir un element central de l'estratègia competitiva de la comarca, especialment en aquells sectors amb major potencial de creixement en els propers anys.

Notes: Les posicions relatives corresponen a la metodologia vigent en cada edició. És a dir, els canvis metodològics no representen una revisió dels períodes anteriors. Novetats en l'edició 2022. En aquesta edició arran de la publicació dels cens de població 2021, s'han actualitzat els indicadors referents a la qualificació de la població, d'aquí que puguin observar-se canvis importants. També s'ha substituït la tecnologia de telecomunicacions 4G per la 5G, que és la que s'està desplegant actualment. Finalment, cal assenyalar que en relació a l'oferta de transport públic s'han utilitzat les dades de la Direcció General de Transít (DGT), que ofereixen una major precisió per a mesurar el nombre d'autobusos existent en el parc de vehicles.

Baix Penedès

Evolució de les posicions relatives en cadascun dels factors, dimensions i indicadors

Factors i dimensions		Subdimensions	2009	2011	2013	2015	2017	2019	2021	2023	2024	2025	2025-2024	2025-2009	
Factors de sostenibilitat	Sostenibilitat social		41	41	40	42	42	42	41	42	41	41	0	0	
	Sostenibilitat mediambiental		39	40	38	36	38	36	37	35	35	35	0	0	
Factors de competitivitat	Factors de producció	Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional	34	38	37	32	32	41	39	36	29	28	1	1	
		Infraestructura de transport i comunicacions	14	15	14	16	20	25	23	9	10	9	1	1	
	Avantatges distributius	Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica	15	19	18	17	20	19	21	21	21	23	-2	-2	
		Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures	39	40	40	41	42	38	40	42	42	40	2	2	
	Condicions de la demanda	Accés als mercats de clients i proveïdors, accés a la informació	14	12	14	10	10	11	11	11	11	11	0	0	
		Innovació, desenvolupament tecnològic	Innovació, desenvolupament tecnològic	5	12	7	7	9	10	7	10	11	10	1	1
			Volum de mercat i d'activitat	7	5	18	27	9	4	7	7	17	7	10	10
		Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	41	41	36	18	24	20	39	10	6	8	-2	-2	

Evolució de les posicions relatives en cadascun dels indicadors

Factors i dimensions		Indicador (veure referències temporals per cadascun en annex)	2009	2011	2013	2015	2017	2019	2021	2023	2024	2025	2025-2024	2025-2009		
Factors de sostenibilitat	Sostenibilitat social	Llocs de treball sobre població 15-64 anys.	41	41	40	41	40	40	41	42	40	40	0	0		
		Taxa d'atur registral.	41	41	41	42	42	42	42	43	43	43	0	0		
		Percentatge de persones ocupades assalariades amb contracte fix (%).	30	30	30	32	32	26	19	18	19	22	-2	-2		
		Índex d'incidència d'accidents en jornada de treball amb baixa (Per cada 100.000 treballadors/es).	32	19	14	23	25	29	11	23	13	16	-1	-1		
	Sostenibilitat mediambiental	Llocs de treball en activitats medi ambientals per cada 10.000 habitants.	31	30	27	25	18	20	24	24	23	30	7	7		
		Consum domèstic d'aigua per habitant (m3).	39	39	37	37	37	37	37	36	37	38	1	1		
		Consum industrial i de serveis d'aigua per establiment (m3).	30	38	22	22	17	15	12	16	16	17	1	1		
		Coefficient de generació de residus municipals per habitant i dia (kg/hab/dia).	38	38	38	37	38	36	37	38	36	37	-1	-1		
		Percentatge de recollida selectiva de residus municipals (%).	38	38	38	38	39	39	39	41	40	28	-12	-12		
		Residus industrials per Km2 (Tn).	28	33	31	31	33	28	29	32	31	31	0	0		
Factors de competitivitat	Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional	Llocs de treball de l'ensenyament per cada 10.000 habitants.	34	32	34	36	34	36	34	6	3	3	-3	-3		
		Taxa específica d'escolarització als 17 anys.	38	37	24	25	25	40	38	43	36	37	-1	-1		
		Percentatge de titulats superiors (%).	34	41	41	40	40	40	40	36	36	34	-2	-2		
		Percentatge de població amb estudis postobligatoris (%).	26	26	26	24	24	24	24	30	30	28	-2	-2		
	Factors de producció	Infraestructura de transport i comunicacions	Percentatge de directius, tècnics i professionals i científics (%).	28	28	28	35	35	35	35	37	36	37	1	1	
			Llocs de treball de transport i comunicacions per cada 10.000 habitants.	27	26	26	22	23	22	21	20	20	21	-1	-1	
			Percentatge de població amb accés a la xarxa ferroviària (%).	7	6	6	6	6	6	6	6	6	6	0	0	
		Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica	Inversions del DPTOP per comarques i km2 (milers euros).	9	12	13	10	8	10	16	27	26	24	-2	-2	
			Cobertura de fibra òptica FTTH.	-	-	-	17	27	40	41	8	5	4	-1	-1	
			Autobusos per Km2.	9	10	10	10	11	11	10	15	15	15	0	0	
	Avantatges distributius	Accés als mercats de clients i proveïdors, accés a la informació	Percentatge de sòl susceptible de ser transformat en urbanitzable (%).	23	23	23	25	25	24	25	25	24	24	0	0	
			Percentatge de sòl urbanitzable (%).	13	13	16	15	12	12	12	11	11	15	4	4	
			Percentatge de sòl urbà vacant (%).	-	-	9	17	16	11	16	17	15	14	-1	-1	
			Sòl urbà qualificat per a activitat econòmica (ha.).	-	-	16	15	14	15	15	17	17	17	0	0	
	Condicions de la demanda	Innovació, desenvolupament tecnològic	Compravendes habitatges registrats (preu/m2 construït).	-	-	24	25	27	25	28	29	29	30	1	1	
			Llocs de treball en serveis empresarials avançats per 10.000 habitants.	38	41	40	42	41	35	37	36	39	38	0	0	
		Avantatges distributius	Llocs de treball en serveis de tecnologies de la informació per 10.000 habitants.	Llocs de treball en serveis financers per 10.000 habitants.	28	31	28	31	32	31	31	32	32	29	-3	-3
				Llocs de treball en serveis de distribució de serveis i mercaderies (Km).	32	32	35	36	38	35	35	39	39	40	1	1
Distància mínima als pols de distribució de serveis i mercaderies (Km).				12	9	10	14	16	14	12	12	15	14	-1	-1	
Distància en minuts a l'eix viari principal.				1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	
Condicions de la demanda		Volum de mercat i d'activitat	Distància mitjana al mercat final català (Km).	11	9	10	10	10	10	10	10	10	10	0	0	
			Densitat de població (habitants/Km2).	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	0	0	
			Percentatge de població en municipis de 5.000 o més habitants (%).	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	0	0	
			Cobertura de xarxes mòbils LTE (4G).	-	-	-	12	9	6	16	12	6	3	-3	-3	
	Esperit emprenedor i dinamisme empresarial		Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	Llocs de treball en recerca i desenvolupament per 10.000 habitants.	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0
				Llocs de treball en indústries de mitjana-alta tecnologia per 10.000 habitants.	27	30	29	30	31	29	30	32	32	32	0	0
				Llocs de treball en serveis intensius en coneixement per 10.000 habitants.	32	30	28	29	27	27	27	15	12	11	-2	-2
				Índex de diversificació productiva.	22	23	22	21	13	11	10	14	29	29	0	0
Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	Núm. sol·licituds de patents per milió d'habitants.	-	31	29	26	26	28	20	26	29	22	-7	-7		
		Núm. sol·licituds de marques per milió d'habitants.	-	25	29	30	31	34	32	33	27	28	-1	-1		
		Renda familiar disponible bruta (milers d'euros).	-	18	18	18	18	18	18	18	18	18	0	0		
		Percentatge d'empreses (%).	18	19	19	19	19	19	19	18	18	18	0	0		
Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	Variació de la població (interanual) (%).	1	3	13	21	1	1	4	1	2	6	5	5		
		Habitatges iniciats per 1.000 habitants.	18	7	29	39	34	6	26	18	22	10	-8	-8		
		Número d'empreses per 1.000 habitants.	40	41	41	42	42	42	42	43	43	43	0	0		
		Número de treballadors autònoms per 1.000 habitants.	39	39	39	40	40	40	41	42	41	41	0	0		
Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	Societats constituïdes per cada 10.000 habitants de 16-64 anys.	31	27	19	25	30	17	26	20	13	21	-12	-12		
		Variació en l'ocupació (interanual) (%).	41	37	20	8	6	7	41	1	2	2	1	1		
Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	Variació en les empreses (interanual) (%).	41	37	11	5	26	20	21	1	17	5	4	4		

Baix Penedès
Evolució dels indicadors

Factors de competitivitat		Indicador (veure referències temporals per cadascun en annex)	2009	2011	2013	2015	2017	2019	2021	2023	2024	2025	2025-2023	Evolució	
Factors de sostenibilitat	Sostenibilitat social	Llocs de treball sobre població 15-64 anys.	34,6	32,1	30,7	33,8	37,2	38,2	35,0	39,0	43,6	44,1	✓	↑	
		Taxa d'atur registral.	20,5	24,9	26,8	22,5	16,9	14,7	16,6	14,2	12,8	12,1	✗	↓	
		Percentatge de persones ocupades assalariades amb contracte fix (%).	73,0	73,0	73,0	78,0	78,0	67,7	71,4	86,7	86,7	88,8	✓	↑	
	Sostenibilitat medi ambiental	Índex d'incidència d'accidents en jornada de treball amb baixa (Per cada 100.000 treballadors/es).	7.138,0	4.559,3	3.625,1	4.119,6	4.406,0	3.784,2	3.887,2	3.284,2	2.823,1	2.812,8	✗	↓	
		Llocs de treball en activitats medi ambientals per cada 10.000 habitants.	5,1	7,0	10,6	11,2	14,9	15,4	14,5	15,9	15,9	8,7	✗	↑	
		Consum domèstic d'aigua per habitant (m3).	96,9	94,7	90,2	85,2	86,6	84,5	85,3	59,1	56,7	60,5	✓	↓	
		Consum industrial i de serveis d'aigua per establiment (m3).	480,7	568,9	570,8	591,5	583,6	611,8	525,0	600,6	598,0	578,5	✗	↑	
		Coefficient de generació de residus municipals per habitant i dia (kg/hab/dia).	2,3	2,2	1,8	1,7	1,8	1,9	1,9	1,7	1,6	1,7	✓	↓	
		Percentatge de recollida selectiva de residus municipals (%).	14,1	19,8	24,3	25,2	28,3	34,7	38,2	37,7	39,2	46,9	✓	↑	
		Residus industrials per Km2 (Tn).	206,0	221,4	170,0	162,8	189,3	126,7	141,6	135,8	135,8	135,8	⚠	↓	
Factors de producció	Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional	Llocs de treball de l'ensenyament per cada 10.000 habitants.	64,1	65,5	60,4	67,0	75,0	73,8	75,9	279,5	500,2	519,3	✓	↑	
		Taxa específica d'escolarització als 17 anys.	48,5	59,3	74,1	74,1	74,1	73,3	72,6	73,6	78,9	78,7	✓	↑	
		Percentatge de titulats superiors (%).	8,1	12,8	13,7	14,5	14,5	14,5	14,5	30,6	30,6	35,7	✓	↑	
		Percentatge de població amb estudis postobligatoris (%).	33,2	33,2	33,2	50,2	50,2	50,2	50,2	58,9	58,9	62,1	✓	↑	
	Infraestructura de transport i comunicacions	Percentatge de directius, tècnics i professionals i científics (%).	17,2	17,2	17,2	14,9	14,9	14,9	14,9	26,5	27,1	27,0	✓	↑	
		Llocs de treball de transport i comunicacions per cada 10.000 habitants.	126,1	111,5	106,5	132,7	146,7	153,4	151,9	174,8	174,6	172,7	✗	↑	
		Percentatge de població amb accés a la xarxa ferroviària (%).	78,7	78,7	78,4	78,3	78,3	78,7	78,8	78,8	79,1	79,2	✓	↓	
		Inversions del DPTOP per comarques i km2 (milers euros).	611,0	369,4	154,6	229,1	113,9	76,7	44,4	30,3	40,0	43,1	✓	↓	
		Cobertura de fibra òptica FTTH.	-	-	-	5,0	8,7	22,6	40,3	96,5	98,2	98,3	✓	↓	
		Autobusos per Km2.	6,4	6,5	6,3	6,4	6,5	6,2	7,9	13,5	14,5	14,5	✓	↑	
Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica	Percentatge de sòl susceptible de ser transformat en urbanitzable (%).	1,4	1,4	1,3	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	✗	↓		
	Percentatge de sòl urbanitzable (%).	3,4	3,4	2,9	2,9	3,1	3,2	3,3	3,6	3,6	2,9	✗	↑		
	Percentatge de sòl urbà vacant (%).	-	-	45,9	40,9	36,3	33,7	31,5	31,2	30,6	30,5	✗	↓		
	Sòl urbà qualificat per a activitat econòmica (ha.).	-	-	2,3	2,3	2,3	2,2	2,2	2,1	2,1	2,1	✗	↓		
	Compravendes habitatges registrats (preu/m2 construït).	-	-	1.289,7	1.186,9	1.293,5	1.390,2	1.539,9	1.758,4	1.808,2	1.885,9	✓	↓		
	Factors de competitivitat	Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures	Llocs de treball en serveis empresarials avançats per 10.000 habitants.	27,3	26,8	25,4	28,2	34,4	48,1	47,2	53,7	54,9	58,1	✓	↑
Llocs de treball en serveis de tecnologies de la informació per 10.000 habitants.			6,4	6,6	7,9	8,3	8,3	10,6	11,8	13,1	14,3	17,1	✓	↑	
Llocs de treball en serveis financers per 10.000 habitants.			13,4	11,8	11,0	11,7	11,6	14,1	13,6	13,6	13,8	14,1	✓	↑	
Avantatges distribuïts		Distància mínima als pols de distribució de serveis i mercaderies (Km).	25,0	29,0	25,0	25,9	26,6	26,3	25,7	25,0	26,2	26,4	✓	↑	
		Accés als mercats de clients i proveïdors, accés a la informació	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	⚠	→	
		Distància mitjana al mercat final català (Km).	83,5	64,8	57,1	63,1	64,3	64,7	63,4	62,4	62,5	62,9	✓	↓	
		Densitat de població (habitants/Km2).	333,7	341,1	341,1	337,0	340,2	354,1	372,5	390,3	400,1	407,2	✓	↑	
Condicions de la demanda		Innovació, desenvolupament tecnològic	Percentatge de població en municipis de 5.000 o més habitants (%).	78,7	78,7	78,4	78,3	78,3	78,7	78,8	78,7	79,1	79,2	✓	↓
			Cobertura de xarxes mòbils LTE (4G).	-	-	-	76,2	89,4	99,9	100,0	79,2	97,5	100,0	✓	↓
			Llocs de treball en recerca i desenvolupament per 10.000 habitants.	63,4	73,7	92,6	114,9	130,9	143,8	132,3	147,5	154,8	155,1	✓	↑
	Volum de mercat i d'activitat	Llocs de treball en indústries de mitjana-alta tecnologia per 10.000 habitants.	51,9	36,8	34,7	33,6	38,7	41,3	34,2	62,9	64,1	63,8	✓	↑	
		Llocs de treball en serveis intensius en coneixement per 10.000 habitants.	259,9	266,8	275,8	313,3	355,2	389,1	385,3	649,2	885,4	914,0	✓	↑	
		Índex de diversificació productiva.	19,6	18,8	18,6	19,2	21,2	22,3	22,2	21,0	16,2	16,1	✗	↑	
		Núm. sol·licituds de patents per milió d'habitants.	-	70,2	108,8	109,7	90,2	39,1	37,1	17,8	17,3	16,9	✗	↓	
		Núm. sol·licituds de marques per milió d'habitants.	-	1.673,6	1.621,5	1.745,4	1.983,7	1.787,0	1.632,6	1.822,9	2.048,4	1.947,8	✓	↓	
		Renda familiar disponible bruta (milions d'euros).	-	1.663,7	1.612,2	1.383,5	1.337,8	1.396,4	1.582,1	1.706,0	1.805,3	1.951,5	✓	↓	
		Percentatge d'empreses (%).	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	✓	↑	
Espèit empenedor i dinamisme empresarial	Variació de la població (interanual) (%).	3,4	1,3	0,0	-0,3	1,0	2,5	2,4	2,9	2,5	1,8	✗	↓		
	Habitatges iniciats per 1.000 habitants.	2,2	1,9	0,2	0,3	0,3	2,6	1,2	1,8	1,8	2,8	✓	↑		
	Número d'empreses per 1.000 habitants.	27,5	25,1	23,7	25,4	25,8	25,2	23,4	22,8	22,5	22,3	✗	↓		
	Número de treballadors autònoms per 1.000 habitants.	67,0	61,9	59,9	63,0	63,4	62,3	53,7	57,9	57,9	58,9	✓	↓		
	Societats constituïdes per cada 10.000 habitants de 16-64 anys.	14,9	17,7	23,4	22,1	21,7	25,3	22,2	25,9	34,0	35,3	✓	↑		
	Variació en l'ocupació (interanual) (%).	-11,4	-4,4	-2,5	4,9	5,3	2,7	-0,2	9,1	12,8	3,7	✗	↑		
	Variació en les empreses (interanual) (%).	-11,1	-3,7	-1,7	3,9	0,3	0,0	1,7	0,5	1,4	0,9	✓	↑		

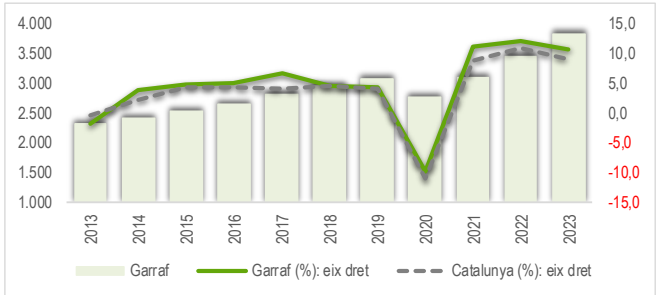
Nota: A partir del 2012 les distàncies es calculen en minuts en lloc de kilòmetres.

Garraf

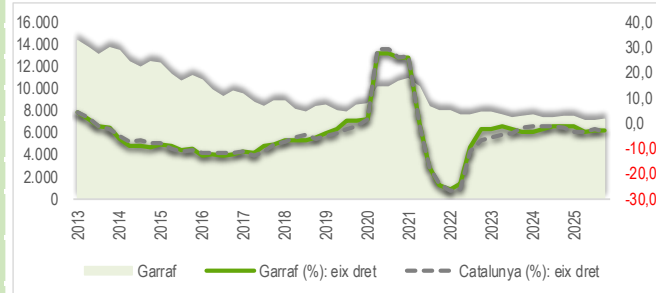
Perfil econòmic

Indicadors clau	Valor	Rànq/43
Població 2025 (hab.)	164.568	13
PIB pm 2023 (milions €)	3.824,0	16
PIB pm 2023-2022 (%)	10,7	11
PIB pm 2023-2013 (%)	64,7	2
RFDB 2023 (milions €)	3.363,4	11
RFDB per habitant 2023 (€)	20.950,0	4

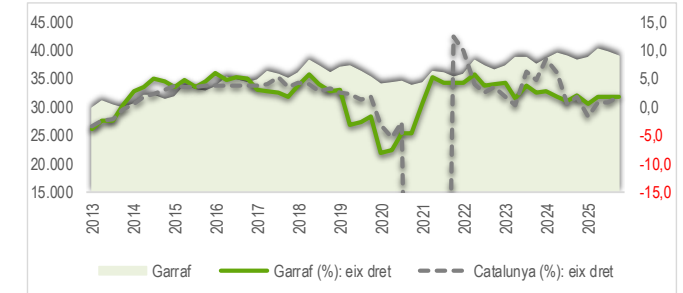
Evolució del PIB (milions d'euros i taxes interanuals)

Evolució de l'atur registrat (núm. i taxes interanuals)

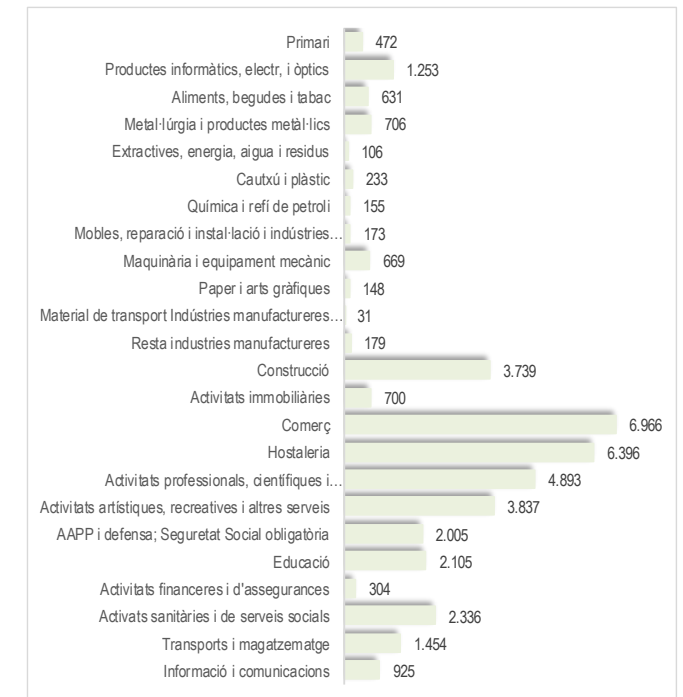
Evolució dels llocs de treball (núm. i taxes interanuals)

VAB pb per subsectors 2024 (milions €)

Llocs de treball localitzats per subsectors, 2025

Activitats amb elevada especialització i concentració de teixit empresarial i ocupació, 2025

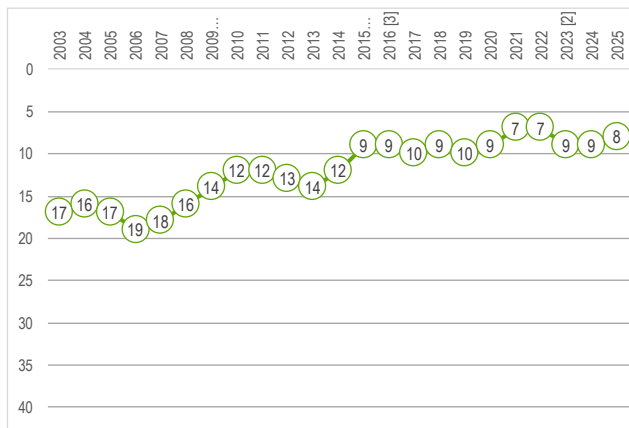
Activitat econòmica (CCAIE2009)	Establiments ocupadors		Llocs de treball				
	Núm.	Núm.	Llocs%	Acum%	Í.Esp.	CAT%	RànqCAT
56-Serveis de menjar i begudes	664	4.958	12,6	12,6	2,0	2,1	13
41-Construcció d'immobles	249	1.576	4,0	16,7	1,7	1,8	15
55-Serveis d'allotjament	81	1.439	3,7	20,3	2,2	2,3	9
33-Reparació i instal·lació de maquinària i equips	37	366	0,9	21,3	1,5	1,5	15
Total	4.140	39.221	100,0	100,0	-	1,0	16

Nota: L'índex d'especialització representa el nombre de vegades que tenen els llocs de treball en aquella activitat respecte al conjunt de Catalunya. És a dir, si és 2,0 és que el pes és el doble que al conjunt de Catalunya i, si és 1,0, és que té el mateix pes en el conjunt de l'economia comarcal que la que té a Catalunya.

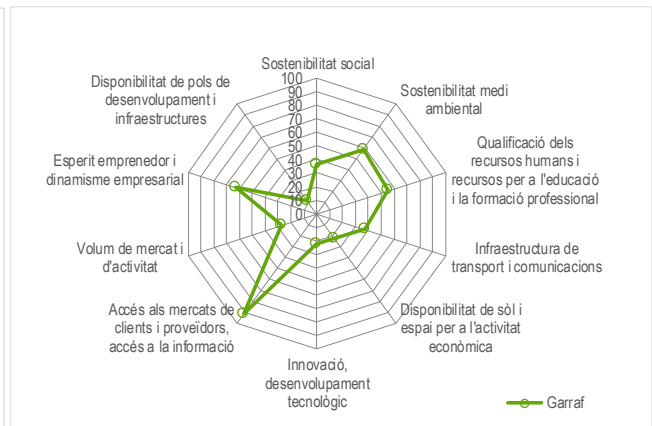
Garraf

Perfil competitiu

Evolució en el rànquing global

Puntuació en cadascun dels factors

Puntuació en cadascun dels factors

Factor	Rànq/43	Índex (0-100)
Sostenibilitat social	33	36,2
Sostenibilitat mediambiental	36	58,3
Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional	9	55,5
Infraestructura de transport i comunicacions	18	37,0
Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica	40	22,2
Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures	13	21,8
Accés als mercats de clients i proveïdors, accés a la informació	2	91,4
Innovació, desenvolupament tecnològic	29	27,4
Volum de mercat i d'activitat	6	63,3
Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	4	11,8

El Garraf està deixant de ser únicament una comarca residencial i turística per evolucionar cap a un ecosistema metropolità més diversificat i intensiu en coneixement: un territori on talent qualificat, serveis avançats i qualitat territorial comencen a combinar-se per generar un model de competitivitat emergent. Però aquesta transició enfronta tensions creixents —habitatge, sòl productiu, innovació institucionalitzada i sostenibilitat— que poden bloquejar el pas de la millora posicional a la transformació estructural.

POSICIONAMENT TERRITORIAL

El Garraf ocupa la 8a posició de les 42 comarques catalanes en l'edició 2026 de l'Índex FEGP, amb un valor de 44,28 punts. És el millor posicionament històric de la comarca dins el rànquing FEGP, i el resultat visible d'un procés de millora sostinguda que ha transformat el perfil competitiu de la comarca al llarg de dues dècades. L'any 2003, el Garraf ocupava la 17a posició. En el tram de temps que separa ambdues edicions, la comarca ha guanyat nou llocs i ha acumulat prop de nou punts de valor, una trajectòria que no té equivalent entre les comarques de l'àmbit Penedès i que el situa avui per davant de territoris de major pes industrial i demogràfic.

La lectura d'aquesta trajectòria, però, és més rica que el simple desplaçament posicional. Fins al 2014, el Garraf oscil·lava entre la 12a i la 19a posició sense consolidar un espai competitiu estable. Era una comarca en moviment, però amb una volatilitat elevada: pujava i baixava al ritme de les dinàmiques metropolitanes i del cicle immobiliari, sense un ancoratge estructural clar. El canvi de fase es produeix a partir del 2015: la comarca s'instal·la de manera estable en el rang de la 7a a la 10a posició i no en torna a sortir. Aquesta estabilitat és, en si mateixa, un indicador de maduresa competitiva. Ja no depèn exclusivament del cicle; depèn de factors estructurals creixentment consolidats.

La consolidació del Garraf entre les primeres posicions suggereix que els futurs avenços competitiu dependran menys del creixement quantitatiu i més de la capacitat del territori per reforçar la seva base productiva, retenir talent i gestionar les tensions derivades del seu propi procés d'atractivitat.

El creixement del Garraf continua més vinculat als serveis i la residència que a la transformació productiva

La comparació amb territoris similars il·lustra bé la doble cara d'aquest posicionament. El Garraf ha deixat enrere el seu entorn immediat —el Baix Penedès i l'Alt Penedès se situen avui en les posicions 14a i 15a respectivament— i ha superat ja comarques de tradició industrial consolidada com el Maresme (9a posició), que fins fa poc el precedia en el rànquing. Al mateix temps, la distància respecte de les comarques capdavanteres continua sent real: el Barcelonès, el Vallès Occidental i el Baix Llobregat disposen d'una massa crítica industrial, d'innovació i de serveis avançats que el Garraf no ha assolit i que no assolirà sense una transformació qualitativa del seu model productiu. La tendència general és de convergència, però amb una excepció notable: en les dimensions de sostenibilitat, on el Garraf s'estanca mentre altres comarques litorals avancen, la distància tendeix a ampliar-se.

MODEL TERRITORIAL I ESPECIALITZACIÓ FUNCIONAL

Entendre la competitivitat del Garraf requereix, abans de qualsevol xifra, una lectura del paper que la comarca exerceix dins del sistema territorial català. El Garraf és una peça específica d'un engranatge més gran: l'arc litoral metropolità de Barcelona. No és una comarca autosuficient ni pretén ser-ho. La seva lògica és la d'un territori que atreu residència, acull serveis i ofereix qualitat de vida a una part de la força de treball qualificada que treballa —o treballava, fins fa poc— en nuclis d'activitat econòmica externs, principalment a la conurbació barcelonina. Però aquesta lògica, que durant dues dècades ha actuat com a motor de creixement, comença a mostrar les seves limitacions i, alhora, les seves possibilitats d'evolució.

L'estructura econòmica reflecteix aquest paper amb claredat. Els serveis representen el 82,8% del Valor Afegit Brut comarcal, vuit punts i mig per sobre de la mitjana catalana. Però el que revela realment el model és la distribució interna d'aquest terciari: les activitats immobiliàries i la hostaleria —els dos pilars de l'economia residencial i turística— representen conjuntament gairebé un terç del VAB total. En el pol oposat, les activitats professionals, científiques i administratives no han assolit el pes que els correspondria en una comarca de capital humà tan elevat, i la indústria continua molt per sota de la mitjana catalana.

Estructura del VAB · Garraf vs. Catalunya

Sector	Garraf	Catalunya	Diferencial
Serveis	82,8%	74,3%	+8,5 pp
— Activitats immobiliàries	20,7%	12,7%	+8,0 pp
— Hostaleria i restauració	11,2%	6,6%	+4,6 pp
— Act. professionals i adm.	8,2%	10,7%	-2,5 pp
Indústria	10,5%	20,2%	-9,7 pp
Construcció	6,3%	4,6%	+1,7 pp

El creixement econòmic de la comarca en l'última dècada ha estat notable —el PIB ha crescut prop d'un 65% entre 2013 i 2023, el segon increment més alt de Catalunya— i reflecteix l'expansió d'un mercat intern impulsat per un creixement demogràfic continuat. Però la composició d'aquest creixement és reveladora: ha estat liderat per sectors de demanda interna —construcció, hostaleria, serveis personals— més que per sectors exportadors o intensius en coneixement. La comarca creix, però el seu model productiu no es transforma al mateix ritme.

Les especialitzacions productives consoliden aquesta imatge. La comarca lidera a Catalunya en allotjament turístic i és de les primeres en serveis de restauració, amb índexs de localització que doblen la mitjana catalana. Conviuen, a més, amb una especialització emergent en electrònica i productes òptics que apunta a un nínxol industrial d'alt valor i amb un creixement sostingut dels llocs de treball en serveis intensius en coneixement, dos senyals que suggereixen que el model productiu s'està eixamplant per les seves vores.

La clau de comprensió del model és, però, la relació amb l'àrea metropolitana de Barcelona. El Garraf exporta treballadors qualificats cap a la conurbació, i al mateix temps construeix un teixit de serveis locals i empenedoria creixent. Una part significant dels residents amb formació superior exerceix la seva activitat professional fora de la comarca. Això explica la paradoxa aparent entre uns indicadors de capital humà excel·lents i uns

Les capacitats transformadores del Garraf estan disponibles, però no estan plenament articulades. Hi ha talent, dinamisme, connectivitat i mercat. El que manca és la capa d'institucions, espais i relacions que converteixi aquests actius individuals en un ecosistema territorial amb capacitat d'innovació col·lectiva.

indicadors d'innovació tecnològica mediocres: el talent format o resident al Garraf genera valor —i genera innovació— en un altre territori. La qüestió estratègica central és si el Garraf pot retenir progressivament aquesta creació de valor, o si es consolida com a proveïdor net de talent per a l'economia metropolitana.

La irrupció del teletreball i el treball híbrid ha obert una oportunitat real en aquest sentit. La qualitat residencial del Garraf —litoral, ben comunicat, amb dotació de serveis creixent— el posiciona favorablement per a l'atracció de professionals que combinen residència al territori amb activitat en entorns digitals o en desplaçament puntual a Barcelona. La cobertura digital pràcticament universal reforça aquesta finestra. Però el potencial només es materialitzarà si el territori pot oferir els espais de treball, l'ecosistema de relacions professionals i l'oferta de serveis a l'empresa que aquest perfil de treballador demanda. Sense aquestes condicions, el teletreball afegeix residents però no genera arrelament econòmic.

CAPACITATS TRANSFORMADORES

Si hi ha un indicador que sintetitza millor que cap altre la transformació del Garraf en l'última dècada i mitja, és l'evolució de l'esperit emprenedor: de la 39a posició el 2009 a la 4a el 2025. Aquest salt de 35 llocs no és un artifici estadístic; reflecteix un canvi real en la manera com la gent que viu al Garraf s'insereix en l'economia. Amb menys dependència de grans empreses externes i més disposició a crear activitat pròpia. El nombre de societats constituïdes per cada 10.000 habitants s'ha multiplicat per més de dos en setze anys. El dinamisme empresarial ja no és una aspiració del Garraf; n'és un dels trets identitaris emergents.

Aquesta transformació s'alimenta d'un capital humà sòlid i en creixement continuat. La proporció de residents amb estudis postobligatoris ha crescut de manera notable des del 2009, i la comarca presenta avui una densitat de directius, tècnics i professionals científics per sobre de la mitjana catalana. La titulació superior entre els residents ha passat del 22,6% el 2007 al 48,7% el 2025, una transformació generacional que apunta a una base de talent creixent. Combinat amb un posicionament geogràfic privilegiat —la comarca és la 2a de Catalunya en accés als mercats, únicament darrere del Barcelonès— el perfil resultant és el d'un territori que disposa dels factors bàsics d'una economia del coneixement: talent, connectivitat i massa crítica de mercat.

Posicions per dimensions · 2009 i 2025

Dimensió / Subdimensió	2009	2025	Var. 2009-25
Accés als mercats (avantatges distributius)	7a	2a	+5 ▲
Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	39a	4a	+35 ▲
Volum de mercat i d'activitat	24a	6a	+18 ▲
Qualificació dels recursos humans i FP	3a	9a	-6 ▼
Disponibilitat de pols i infraestructures	17a	13a	+4 ▲
Infraestructura de transport i comunicacions	8a	18a	-10 ▼
Innovació i desenvolupament tecnològic	23a	29a	-6 ▼
Sostenibilitat social	37a	33a	+4 ▲
Sostenibilitat mediambiental	36a	36a	0 =
Disponibilitat de sòl per activitat econòmica	19a	40a	-21 ▼

▲ millora de posició · ▼ empitjorament

La taula de dimensions revela un perfil asimètric molt pronunciat. El Garraf és simultàniament una de les comarques més dinàmiques de Catalunya en esperit emprenedor, volum de mercat i accés als circuits econòmics, i una de les menys competitives en disponibilitat de sòl, sostenibilitat i innovació formal. Aquesta asimetria no és casual: és la projecció directa del model territorial descrit en l'apartat anterior. Una comarca que ha crescut a partir de la funció residencial i turística ha maximitzat els indicadors d'activitat i mercat, però ha descuidat —o no ha pogut desenvolupar— els actius que sostenen la innovació i la qualitat ambiental.

El Garraf afronta límits estructurals vinculats al sòl, l'habitatge i la sostenibilitat

El repte del Garraf és retenir més valor econòmic al territori

Sobre aquest substrat, hi ha signes clars de transició productiva en curs. Els llocs de treball en serveis tecnològics s'han triplicat en els darrers setze anys. La generació de noves empreses accelera de manera consistent. El creixement del mercat intern atreu serveis de major qualitat i diversitat. Aquests no són indicadors de conjuntura: descriuen una economia que creix, que es diversifica lentament, i que ha capgirat la seva posició relativa en el rànquing comarcal gràcies a factors que no depenen del cicle immobiliari.

VULNERABILITATS I TENSIONS

El Garraf és, en molts sentits, una comarca que ha resolt bé les condicions bàsiques de la competitivitat. El repte ara és diferent: no es tracta d'acumular més factors favorables, sinó d'adreçar les tensions estructurals que poden impedir que el model avanci. Quatre tensions concentren el diagnòstic.

La primera, i probablement la més determinant, és la **manca de sòl per a activitats econòmiques**. La comarca ha passat de la 19a a la 40a posició en aquesta dimensió des del 2009 —la davallada més pronunciada de tot el seu perfil dimensional— i se situa avui en l'última franja del rànquing. La pressió residencial i turística ha ocupat progressivament els espais que haurien pogut allotjar activitat productiva diversificada. El sòl qualificat per a activitat econòmica s'ha reduït fins a nivells mínims. Sense espai, no hi ha lloc per a empreses tecnològiques, espais d'innovació o indústria lleugera. El dinamisme emprenedor que la comarca ha acumulat es veu forçat a operar en espais residencials, formats híbrids o fora del territori, la qual cosa limita els efectes multiplicadors que hauria de generar.

La pressió sobre l'habitatge és la segona tensió, estretament lligada a la primera. El Garraf creix demogràficament de manera sostinguda, atreu residents qualificats i és percebut com un territori de qualitat de vida. Però el preu de l'habitatge —que ha superat els 3.269 euros per metre quadrat el 2025— puja en conseqüència i, sense una política activa d'habitatge assequible, el model de territori inclusiu i divers que hauria de sustentar una economia de talent corre el risc d'homogeneïtzar-se cap a perfils d'alta renda. Excloure els segments de renda mitjana és, en el llarg termini, excloure la diversitat social que qualsevol ecosistema productiu necessita per funcionar.

La tercera tensió és la **innovació sense institucionalització**. La comarca ocupa la 29a posició en innovació i desenvolupament tecnològic, i ha empitjorat quatre llocs en el darrer any. Però la lectura correcta d'aquesta feblesa no és simplement "baixa R+D" o "poc patents". La realitat del Garraf és més matisada: hi ha innovació, però és difusa i no institucionalitzada. Hi ha professionals que treballen en economia digital, serveis creatius i activitats híbrides metropolitanes. Hi ha emprenedors que creen empreses de serveis avançats. Però no hi ha —o n'hi ha molt poc— l'ecosistema formal que connecta aquest talent dispersat: incubadores, acceleradores, programes de transferència tecnològica, vincles sistemàtics amb universitats. El repte no és generar innovació des de zero; és fer visible i potenciar la que ja existeix de manera latent al territori.

La quarta tensió és la **sostenibilitat, en les seves dimensions ambiental i social**. El Garraf ocupa la 36a posició en sostenibilitat mediambiental i la 33a en sostenibilitat social, situant-se al tercil inferior del rànquing en ambdues. El dinamisme econòmic i el creixement demogràfic generen pressió sobre uns sistemes naturals litorals especialment sensibles. El canvi climàtic afegeix una capa d'urgència: el model turístic i residencial litoral és un dels que afronta majors riscos d'impacte en el mig termini, i la comarca no pot permetre's ignorar aquesta tendència si vol mantenir la seva atractivitat com a territori. En el marc de l'Índex FEGP, que interpreta la competitivitat des d'una perspectiva sistèmica i de llarg termini, aquesta asimetria entre dinamisme econòmic i sostenibilitat no és un detall accessori: és una limitació estructural del model.

ORIENTACIONS ESTRATÈGIQUES

Les orientacions que segueixen no pretenen ser un programa d'acció ni un catàleg de mesures, sinó una lectura dels àmbits on el Garraf presenta un major potencial de transformació. Parteixen d'una premissa central: la comarca ha consolidat un model competitiu basat en l'atractivitat residencial, la connectivitat i el dinamisme dels serveis, però aquest model comença a mostrar límits estructurals vinculats a la disponibilitat de sòl, la sostenibilitat i la capacitat de retenir activitat econòmica d'alt valor afegit.

El Garraf ja no es troba en una fase de construcció de les seves condicions bàsiques de competitivitat. El repte actual és diferent: augmentar la capacitat del territori per retenir una part creixent del valor econòmic que avui genera fora de la comarca i reduir les tensions derivades d'un model fortament orientat a la residència i al consum de serveis.

01 – Habilitar espai per a una economia més diversificada

La manca de sòl per a activitats econòmiques és el principal factor limitador del potencial transformador de la comarca. El deteriorament sostingut d'aquesta dimensió reflecteix fins a quin punt la pressió residencial i turística ha anat reduint els espais disponibles per a noves activitats productives.

Sense espai per a empreses, serveis avançats, activitats tecnològiques o indústria lleugera, el dinamisme emprenedor del Garraf tendeix a dispersar-se o a desenvolupar-se parcialment fora del territori. La disponibilitat de sòl productiu no és només una qüestió urbanística: condiona directament la capacitat de la comarca per diversificar-se, generar ocupació qualificada i consolidar una base econòmica menys dependent del cicle residencial i turístic.

02 – Retenir i connectar el talent resident amb el teixit econòmic local

El Garraf disposa d'una base de capital humà superior a la que correspondria al seu perfil productiu actual. La comarca concentra població qualificada, professionals i perfils tècnics que, en molts casos, desenvolupen la seva activitat fora del territori. Aquesta dualitat explica bona part de les tensions del model: el talent resideix al Garraf, però una part significativa del valor econòmic associat continua generant-se principalment a l'àrea metropolitana.

La consolidació del treball híbrid i del teletreball obre una oportunitat rellevant en aquest sentit. Però perquè aquesta es materialitzi, la comarca haurà d'oferir entorns professionals més densos, espais de treball compartit, serveis empresarials avançats i ecosistemes de relació que facilitin l'arrelament econòmic del talent resident. La connexió entre capital humà, empenedoria i activitat econòmica local és probablement el principal vector de transformació futura del Garraf.

03 – Convertir la innovació difusa en ecosistema territorial

La principal debilitat del Garraf en innovació no és tant l'absència de talent o iniciatives innovadores com la manca d'estructures capaces de connectar-les i amplificar-les. La comarca compta amb professionals vinculats als serveis avançats, activitats digitals i economia creativa, així com amb un dinamisme emprenedor consolidat. Tanmateix, aquesta innovació continua molt dispersa i poc institucionalitzada.

El repte estratègic no és replicar grans ecosistemes tecnològics metropolitans, sinó construir una infraestructura relacional adaptada a l'escala de la comarca: espais d'incubació, xarxes de cooperació, connexions amb universitats i programes que facilitin la transferència de coneixement. La innovació ja existeix de manera latent; el que manca és una estructura territorial que la faci més visible, connectada i productiva.

04 – Gestionar l'habitatge i la sostenibilitat com a factors estructurals de competitivitat

La qualitat residencial és un dels principals actius competitiu del Garraf, però també és l'origen d'algunes de les seves tensions més importants. L'increment sostingut del preu de l'habitatge, combinat amb la pressió turística i el creixement demogràfic, pot acabar limitant la diversitat social i dificultant l'accés al territori dels perfils professionals que el mateix model econòmic necessita.

Al mateix temps, el model residencial i turístic genera una pressió creixent sobre uns sistemes naturals especialment sensibles. En aquest context, la sostenibilitat ambiental i social deixa de ser un element complementari i esdevé una condició estructural de competitivitat. La capacitat del Garraf per mantenir la seva atractivitat territorial dependrà també de la seva capacitat per gestionar aquestes tensions de forma equilibrada i preservar els actius ambientals i paisatgístics que sustenten bona part del seu posicionament.

05 — Evolucionar cap a un model turístic de major valor afegit i menor vulnerabilitat

L'especialització turística continua sent un dels pilars econòmics de la comarca i forma part de la seva identitat territorial. Però el context actual apunta a la necessitat d'evolucionar progressivament cap a models menys dependents del volum i més orientats a la qualitat, la diferenciació i la integració amb l'economia local.

La combinació entre litoral, patrimoni, paisatge, gastronomia i proximitat metropolitana ofereix oportunitats per consolidar activitats vinculades al turisme cultural, experiencial i de baixa estacionalitat. Aquesta evolució podria reforçar la competitivitat del sector a mig termini, reduint al mateix temps part de les vulnerabilitats associades a la pressió ambiental, la dependència estacional i els canvis en la demanda turística global.

06 — Reforçar la connectivitat i la mobilitat com a suport del model territorial

El model residencial-metropolità del Garraf depèn en gran mesura de la qualitat de la seva connectivitat amb l'entorn metropolità i de la capacitat de garantir una mobilitat quotidiana eficient. La pèrdua de posicions en infraestructura de transport durant els darrers anys apunta a una tensió que podria acabar condicionant la capacitat d'atracció futura de la comarca.

L'accessibilitat ferroviària, la mobilitat interna i l'adaptació a formes de desplaçament més sostenibles no són únicament qüestions infraestructurals. Formen part de les condicions que permeten sostenir un model basat en l'atracció de talent, el treball híbrid i la qualitat de vida, i poden esdevenir factors cada vegada més determinants en el posicionament competitiu futur del territori.

Notes: Les posicions relatives corresponen a la metodologia vigent en cada edició. És a dir, els canvis metodològics no representen una revisió dels períodes anteriors. Novetats en l'edició 2022. En aquesta edició arran de la publicació dels cens de població 2021, s'han actualitzat els indicadors referents a la qualificació de la població, d'aquí que puguin observar-se canvis importants. També s'ha substituït la tecnologia de telecomunicacions 4G per la 5G, que és la que s'està desplegant actualment. Finalment, cal assenyalar que en relació a l'oferta de transport públic s'han utilitzat les dades de la Direcció General de Transít (DGT), que ofereixen una major precisió per a mesurar el nombre d'autobusos existent en el parc de vehicles.

Garraf

Evolució de les posicions relatives en cadascun dels factors, dimensions i indicadors

Factors i dimensions		Subdimensions	2009	2011	2013	2015	2017	2019	2021	2023	2024	2025	2025-2024
Factors de sostenibilitat	Sostenibilitat social		37	36	37	39	39	36	35	33	36	33	▲ 3
	Sostenibilitat mediambiental		33	32	27	29	32	29	34	38	36	36	▬ 0
Factors de producció	Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional		3	3	3	6	6	9	9	12	10	9	▲ 1
	Infraestructura de transport i comunicacions		8	10	24	11	13	13	14	17	19	18	▲ 1
	Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica		19	18	20	19	38	37	39	40	40	40	▬ 0
	Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures		17	14	13	11	12	15	13	15	14	13	▲ 1
Factors de competitivitat	Avantatges distribuïts		7	9	8	3	2	2	2	3	2	2	▬ 0
	Condicions de la demanda		23	24	24	24	23	20	24	25	25	29	▼ -4
	Innovació, desenvolupament tecnològic		24	15	20	6	7	11	8	10	4	6	▼ -2
	Volum de mercat i d'activitat		39	38	27	32	27	10	4	4	5	4	▲ 1
	Esperit emprenedor i dinamisme empresarial												

Evolució de les posicions relatives en cadascun dels indicadors

Factors i dimensions		Indicador (veure referències temporals per cadascun en annex)	2009	2011	2013	2015	2017	2019	2021	2023	2024	2025	2025-2024	2025-2009	
Factors de sostenibilitat	Sostenibilitat social	Llocs de treball sobre població 15-64 anys.	40	40	41	42	42	41	42	43	43	43	→	→	
		Taxa d'atur registral.	39	38	38	38	38	38	38	34	34	35	35	→	→
		Percentatge de persones ocupades assalariades amb contracte fix (%).	3	3	3	12	12	14	9	14	15	13	13	→	→
		Índex d'incidència d'accidents en jornada de treball amb baixa (Per cada 100.000 treballadors/es).	38	21	32	29	28	20	18	11	9	11	11	→	→
	Sostenibilitat mediambiental	Llocs de treball en activitats medi ambientals per cada 10.000 habitants.	35	12	10	11	38	38	36	39	38	38	38	→	→
		Consum domèstic d'aigua per habitant (m3).	35	33	27	28	24	25	24	33	32	31	31	→	→
		Consum industrial i de serveis d'aigua per establiment (m3).	26	35	21	23	21	19	16	15	11	9	9	→	→
		Coefficient de generació de residus municipals per habitant i dia (kg/hab/dia).	34	33	34	35	34	34	34	34	32	32	32	→	→
		Percentatge de recollida selectiva de residus municipals (%).	11	17	25	24	28	35	37	39	38	39	39	→	→
		Residus industrials per Km2 (Tn).	33	32	28	29	26	35	28	28	28	28	28	→	→
Factors de competitivitat	Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional	Llocs de treball de l'ensenyament per cada 10.000 habitants.	16	20	19	18	17	19	19	20	21	21	→	→	
		Taxa específica d'escolarització als 17 anys.	25	27	25	26	26	35	36	38	41	38	38	→	→
		Percentatge de titulats superiors (%).	1	4	3	2	2	2	2	4	4	3	3	→	→
		Percentatge de població amb estudis postobligatoris (%).	2	2	2	6	6	6	6	4	4	3	3	→	→
		Percentatge de directius, tècnics i professionals i científics (%).	1	1	1	3	3	3	3	3	3	2	2	→	→
		Llocs de treball de transport i comunicacions per cada 10.000 habitants.	33	34	33	34	34	33	33	32	33	33	33	→	→
	Infraestructura de transport i comunicacions	Percentatge de població amb accés a la xarxa ferroviària (%).	9	8	8	9	9	9	9	9	9	9	9	→	→
		Inversions del DPTOP per comarques i km2 (milers euros).	8	9	7	7	6	6	5	8	8	8	9	→	→
		Cobertura de fibra òptica FTTH.	-	-	-	8	5	7	5	6	4	10	10	→	→
		Autobusos per Km2.	7	7	7	7	8	8	8	14	16	16	16	→	→
	Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica	Percentatge de sòl susceptible de ser transformat en urbanitzable (%).	34	34	35	36	36	35	35	36	36	36	36	→	→
		Percentatge de sòl urbanitzable (%).	15	15	12	11	11	11	11	13	13	12	12	→	→
		Percentatge de sòl urbà vacant (%).	-	-	2	3	2	2	2	3	2	2	2	→	→
		Sòl urbà qualificat per a activitat econòmica (ha.).	-	-	23	23	22	22	22	21	21	21	21	→	→
	Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures	Compravendes habitatges registrats (preu/m2 construït).	-	-	38	40	40	41	40	42	41	41	41	→	→
		Llocs de treball en serveis empresarials avançats per 10.000 habitants.	13	9	9	8	11	11	11	11	11	11	11	→	→
		Llocs de treball en serveis de tecnologies de la informació per 10.000 habitants.	17	18	14	16	19	17	15	15	15	15	15	→	→
		Llocs de treball en serveis financers per 10.000 habitants.	31	30	27	27	29	29	30	34	34	33	33	→	→
	Avantatges distribuïts	Distància mínima als pols de distribució de serveis i mercaderies (Km).	24	21	24	1	4	6	6	6	6	6	6	→	→
		Distància en minuts a l'eix viari principal.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	→	→
Distància mitjana al mercat final català (Km).		8	8	7	7	8	8	8	9	9	8	8	→	→	
Densitat de població (habitants/Km2).		6	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	→	→	
Condicions de la demanda	Innovació, desenvolupament tecnològic	Percentatge de població en municipis de 5.000 o més habitants (%).	5	5	5	5	5	5	4	4	4	4	→	→	
		Cobertura de xarxes mòbils LTE (4G).	-	-	-	3	1	12	1	2	2	2	2	→	→
		Llocs de treball en recerca i desenvolupament per 10.000 habitants.	27	31	22	20	22	22	20	17	19	20	20	→	→
		Llocs de treball en indústries de mitjana-alta tecnologia per 10.000 habitants.	20	20	22	23	21	23	24	22	21	23	23	→	→
	Volum de mercat i d'activitat	Llocs de treball en serveis intensius en coneixement per 10.000 habitants.	18	17	17	15	15	23	24	27	27	25	25	→	→
		Índex de diversificació productiva.	24	24	24	25	27	24	21	23	21	20	20	→	→
		Núm. sol·licituds de patents per milió d'habitants.	-	20	15	16	13	11	14	23	26	30	30	→	→
		Núm. sol·licituds de marques per milió d'habitants.	-	15	17	14	10	7	9	7	7	8	8	→	→
		Renda familiar disponible bruta (milions d'euros).	-	13	13	12	12	12	12	12	12	11	11	→	→
		Percentatge d'empreses (%).	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	→	→
Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	Variació de la població (interanual) (%).	14	5	21	8	14	12	9	20	9	12	12	→	→	
	Habitatges iniciats per 1.000 habitants.	41	29	26	4	2	3	3	2	3	5	5	→	→	
	Número d'empreses per 1.000 habitants.	38	40	40	40	37	38	39	40	40	40	40	→	→	
	Número de treballadors autònoms per 1.000 habitants.	36	34	34	33	32	29	28	29	29	27	27	→	→	
	Societats constituïdes per cada 10.000 habitants de 16-64 anys.	12	6	5	4	5	8	2	3	3	3	3	→	→	
	Variació en l'ocupació (interanual) (%).	37	13	16	13	35	13	18	9	22	20	20	→	→	
Variació en les empreses (interanual) (%).	33	34	5	19	6	19	5	16	9	7	7	→	→		

Nota: En negreta els indicadors que no s'han actualitzat respecte al període anterior. És el cas d'alguns indicadors que en el moment de la publicació no està la informació actualitzada i dels que s'actualitzen puntualment. A partir del 2012 les distàncies es calculen en minuts en lloc de kilòmetres.

Garraf

Evolució dels indicadors

Factors de competitivitat		Indicador (veure referències temporals per cadascun en annex)	2009	2011	2013	2015	2017	2019	2021	2023	2024	2025	2025-2023	Evolució	
Factors de sostenibilitat	Sostenibilitat social	Llocs de treball sobre població 15-64 anys.	34,7	32,4	30,3	33,4	35,8	37,3	34,1	36,6	37,3	37,3	✓	↔	
		Taxa d'atur registral.	16,5	19,7	21,5	17,2	12,8	11,3	13,3	10,8	9,8	9,4	✗	↔	
		Percentatge de persones ocupades assalariades amb contracte fix (%).	87,0	87,0	87,0	82,1	82,1	71,5	74,1	87,1	87,1	89,4	✓	↔	
		Índex d'incidència d'accidents en jornada de treball amb baixa (Per cada 100.000 treballadors/es).	8.099,8	4.695,5	4.433,1	4.500,7	4.596,9	3.490,5	4.454,8	2.796,1	2.648,2	2.626,0	✗	↔	
	Sostenibilitat medi ambiental	Llocs de treball en activitats medi ambientals per cada 10.000 habitants.	3,4	18,2	18,9	18,4	1,0	1,0	0,9	0,9	0,6	0,5	✗	↔	
		Consum domèstic d'aigua per habitant (m3).	69,1	63,8	61,6	61,1	59,2	58,7	60,2	49,9	47,0	45,0	✗	↔	
		Consum industrial i de serveis d'aigua per establiment (m3).	448,3	513,0	567,3	602,1	634,7	634,5	572,9	578,5	524,6	487,5	✗	↔	
		Coefficient de generació de residus municipals per habitant i dia (kg/hab/dia).	2,0	1,8	1,5	1,6	1,6	1,7	1,6	1,5	1,4	1,5	✗	↔	
		Percentatge de recollida selectiva de residus municipals (%).	31,0	34,9	35,7	36,4	36,1	38,4	40,8	39,6	40,1	39,8	✓	↔	
		Residus industrials per Km2 (Tn).	269,4	215,8	142,5	144,8	131,5	200,5	140,6	118,5	118,5	118,5	⚠	↔	
Factors de producció	Qualificació dels recursos humans i recursos per a l'educació i la formació professional	Llocs de treball de l'ensenyament per cada 10.000 habitants.	103,1	97,5	94,0	107,0	117,7	121,9	116,4	122,9	123,9	128,2	✓	↔	
		Taxa específica d'escolarització als 17 anys.	60,8	67,9	73,6	73,6	73,6	75,7	74,6	76,9	74,5	78,1	✓	↔	
		Percentatge de titulats superiors (%).	22,6	26,3	27,4	26,3	26,3	26,3	26,3	41,6	41,6	48,7	✓	↔	
		Percentatge de població amb estudis postobligatoris (%).	45,7	45,7	45,7	58,1	58,1	58,1	58,1	69,1	69,1	73,2	✓	↔	
	Infraestructura de transport i comunicacions	Percentatge de directius, tècnics i professionals i científics (%).	28,9	28,9	28,9	25,0	25,0	25,0	25,0	37,5	37,7	38,1	✓	↔	
		Llocs de treball de transport i comunicacions per cada 10.000 habitants.	96,3	90,7	85,4	88,0	93,8	96,3	90,8	99,3	98,7	101,7	✓	↔	
		Percentatge de població amb accés a la xarxa ferroviària (%).	75,0	75,0	75,0	74,2	74,1	74,0	73,7	74,0	74,1	74,1	✓	↔	
		Inversions del DPTOP per comarques i km2 (milers euros).	714,7	420,2	281,4	285,4	171,0	166,4	217,4	130,9	145,4	144,3	✓	↔	
	Disponibilitat de sòl i espai per a l'activitat econòmica	Cobertura de fibra òptica FTTH.	-	-	-	46,0	65,1	86,8	94,1	97,3	98,4	97,5	✓	↔	
		Autobusos per Km2.	10,8	10,5	9,8	9,5	9,4	10,1	10,7	14,0	13,5	13,5	✗	↔	
		Percentatge de sòl susceptible de ser transformat en urbanitzable (%).	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	✗	↔	
		Percentatge de sòl urbanitzable (%).	3,2	3,1	3,2	3,4	3,6	3,7	3,6	3,2	3,2	3,2	✗	↔	
	Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures	Percentatge de sòl urbà vacant (%).	-	-	55,4	53,5	50,1	47,1	46,5	38,1	37,3	37,1	✗	↔	
		Sòl urbà qualificat per a activitat econòmica (ha.).	-	-	1,2	1,2	1,2	1,2	1,3	1,4	1,4	1,4	✗	↔	
		Compravendes habitatges registrats (preu/m2 construït).	-	-	2.284,7	2.217,8	2.357,6	2.734,2	2.783,2	3.202,2	3.262,6	3.269,0	✓	↔	
		Llocs de treball en serveis empresarials avançats per 10.000 habitants.	74,3	86,1	83,1	93,8	93,5	99,7	106,1	112,7	116,7	118,7	✓	↔	
	Avantatges distribuïts	Llocs de treball en serveis de tecnologies de la informació per 10.000 habitants.	11,6	15,0	18,8	18,8	19,9	21,7	25,2	29,5	30,6	34,0	✓	↔	
		Llocs de treball en serveis financers per 10.000 habitants.	13,9	13,9	16,4	17,4	17,5	17,3	17,9	16,0	17,4	18,5	✓	↔	
		Distància mínima als pols de distribució de serveis i mercaderies (Km).	44,0	42,0	36,0	0,0	0,8	6,0	4,6	4,3	2,5	2,9	✗	↔	
		Distància en minuts a l'eix viari principal.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	⚠	↔	
Distància mitjana al mercat final català (Km).		76,3	61,5	53,3	59,2	61,5	60,2	60,4	59,7	59,7	59,9	✓	↔		
Densitat de població (habitants/Km2).		772,2	791,3	792,1	788,7	796,8	815,2	833,4	859,6	875,0	887,2	✓	↔		
Percentatge de població en municipis de 5.000 o més habitants (%).		94,8	94,6	94,6	94,6	94,5	94,4	94,2	97,2	97,3	97,3	✓	↔		
Cobertura de xarxes mòbils LTE (4G).		-	-	-	90,2	95,0	99,8	100,0	94,2	99,2	100,0	✓	↔		
Condicions de la demanda		Innovació, desenvolupament tecnològic	Llocs de treball en recerca i desenvolupament per 10.000 habitants.	2,5	2,2	2,9	4,3	4,5	4,4	5,8	7,6	7,6	7,6	✗	↔
			Llocs de treball en indústries de mitjana-alta tecnologia per 10.000 habitants.	86,0	72,0	61,8	64,3	68,9	70,6	62,9	123,5	131,1	128,6	✓	↔
	Llocs de treball en serveis intensius en coneixement per 10.000 habitants.		401,6	396,7	397,7	440,5	471,8	425,4	410,9	481,5	483,2	498,8	✓	↔	
	Índex de diversificació productiva.		18,8	18,6	18,0	18,0	17,4	17,9	18,9	19,0	19,2	19,5	✓	↔	
	Volum de mercat i d'activitat	Núm. sol·licituds de patents per milió d'habitants.	-	159,0	190,3	185,1	170,2	134,1	45,8	51,0	37,7	0,0	✗	↔	
		Núm. sol·licituds de marques per milió d'habitants.	-	2.447,2	2.202,5	2.543,1	2.907,2	2.937,6	3.226,4	3.629,0	3.179,9	2.932,6	✗	↔	
		Renda familiar disponible bruta (milions d'euros).	-	2.387,0	2.327,0	2.283,9	2.302,9	2.525,2	2.767,6	2.897,8	3.065,1	3.363,4	✓	↔	
		Percentatge d'empreses (%).	1,5	1,5	1,5	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,7	1,7	✓	↔	
		Variació de la població (interanual) (%).	1,9	1,3	-0,3	0,1	0,4	1,2	1,0	1,5	1,8	1,4	✗	↔	
		Habitatges iniciats per 1.000 habitants.	0,5	0,6	0,2	2,3	3,4	3,7	4,7	6,1	7,2	4,2	✗	↔	
Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	Número d'empreses per 1.000 habitants.	28,1	25,9	24,6	26,5	28,1	27,4	25,8	25,3	25,4	25,2	✗	↔		
	Número de treballadors autònoms per 1.000 habitants.	70,4	67,4	66,1	70,9	71,8	73,0	72,4	72,2	72,1	72,7	✓	↔		
	Societats constituïdes per cada 10.000 habitants de 16-64 anys.	23,5	26,3	32,7	38,8	36,7	29,9	50,9	50,8	50,0	56,9	✓	↔		
	Variació en l'ocupació (interanual) (%).	-9,7	-2,0	-2,2	4,0	2,5	2,3	3,3	3,0	1,8	1,6	✗	↔		
Variació en les empreses (interanual) (%).	-8,6	-3,2	-1,4	2,6	2,2	0,0	3,4	-0,5	2,2	0,5	✓	↔			

La competitivitat territorial i la seva operativització

35 indicadors s'han calculat amb dades de 2025 i 5 amb dades de 2024

Cada dimensió es calcula a partir d'un mínim de 4-5 indicadors que analitzen els factors de competitivitat des de diverses perspectives. Tot i la millora registrada en els darrers anys en la disponibilitat de les estadístiques oficials, la qualitat de les fonts estadístiques continua sent desigual, i es detecten encara buits en l'aproximació de determinats aspectes de la competitivitat. Això implica que algunes dimensions estan millor representades que altres. A més, la periodicitat de les dades també presenta dificultats, ja que no totes les dades s'actualitzen anualment.

Referències temporals dels indicadors

Factors de competitivitat		Indicador / Període	2009	2012	2015	2018	2020	2022	2023	2024	2025
Factors de sostenibilitat	Sostenibilitat social	Llocs de treball sobre població 15-64 anys.	2009	2012	2015	2018	2020	2022	2023	2024	2025
		Taxa d'atur registral.	2009	2012	2015	2018	2020	2022	2023	2024	2025
		Percentatge de persones ocupades assalariades amb contracte fix (%).	2007	2007	2011	2018	2020	2022	2023	2024	2025
	Sostenibilitat medi ambiental	Índex d'incidència d'accidents en jornada de treball amb baixa (Per cada 100.000 treballadors/es).	2008	2012	2015	2018	2020	2022	2023	2024	2025
		Llocs de treball en activitats medi ambientals per cada 10.000 habitants.	2009	2012	2015	2018	2020	2022	2023	2024	2025
		Consum domèstic d'aigua per habitant (m3).	2007	2010	2014	2017	2019	2021	2022	2023	2024
		Consum industrial i de serveis d'aigua per establiment (m3).	2007	2010	2014	2017	2019	2021	2022	2023	2024
		Coefficient de generació de residus municipals per habitant i dia (kg/hab/dia).	2007	2011	2014	2017	2019	2021	2022	2023	2024
		Percentatge de recollida selectiva de residus municipals (%).	2007	2011	2014	2017	2019	2021	2022	2023	2024
		Residus industrials per Km2 (Tn).	2007	2011	2014	2017	2019	2021	2022	2022	2022
Factors de producció	Qualificació dels recursos humans i recursos per l'educació i la formació professional	Percentatge de residus industrials valoritzats (%).	2008	2010	2014	2017	2019	2021	2022	2022	2022
		Llocs de treball de l'ensenyament per cada 10.000 habitants.	2009	2012	2015	2018	2020	2022	2023	2024	2025
		Taxa específica d'escolarització als 17 anys.	2007	2011	2012	2015	2018	2020	2021	2022	2023
	Infraestructura de transport i comunicacions	Percentatge de titulats superiors (%).	2007	Mostra 2010-12	2011	2011	2011	2021	2021	2021	2023
		Percentatge de població amb estudis postobligatoris (%).	2007	2007	2011	2011	2011	2021	2021	2021	2023
		Percentatge de directius, tècnics i professionals i científics (%).	2007	2007	2011	2011	2011	2021	2021	2022	2023
		Llocs de treball de transport i comunicacions per cada 10.000 habitants.	2009	2012	2015	2018	2020	2022	2023	2024	2025
		Percentatge de població amb accés a la xarxa ferroviària (%).	2009	2012	2015	2018	2020	2022	2023	2024	2025
		Inversions del DPTOP per comarques i km2 (milers euros).	Acumulat 1999-2007	Acumulat 2007-2010	Acumulat 2009-2013	Acumulat 2013-2016	Acumulat 2015-2018	Acumulat 2017-2020	Acumulat 2018-2021	Acumulat 2019-2022	Acumulat 2021-2024
		Cobertura de fibra òptica FTTH.	2008	2012	2014	2017	2019	2022	2024	2025	2025
Disponibilitat de sòl i espai per l'activitat econòmica	Autobusos per Km2.	2007	2010	2014	2015	2015	2019	2019	2019	2019	
	Percentatge de sòl susceptible de ser transformat en urbanitzable (%).	2008	2011	2014	2017	2019	2021	2023	2024	2025	
	Percentatge de sòl urbanitzable (%).			2015	2017	2021	2023	2024	2025	2026	
	Percentatge de sòl urbà vacant (%).			2015	2017	2021	2023	2024	2025	2025	
	Sòl urbà qualificat per a activitat econòmica (ha.).		2011	2014	2017	2019	2021	2023	2024	2025	
Factors de competitivitat	Disponibilitat de pols de desenvolupament i infraestructures	Compravendes habitatges registrats (preu/m2 construït).			2015	2018	2020	2022	2023	2024	2025
		Llocs de treball en serveis empresarials avançats per 10.000 habitants.	2009	2012	2015	2018	2020	2022	2023	2024	2025
	Avantatges distributius	Llocs de treball en serveis de tecnologies de la informació per 10.000 habitants.	2009	2012	2015	2018	2020	2022	2023	2024	2025
		Llocs de treball en serveis financers per 10.000 habitants.	2009	2012	2015	2018	2020	2022	2023	2024	2025
		Distància mínima als pols de distribució de serveis i mercaderies (Km).	2009	2012	2015	2018	2020	2022	2023	2024	2025
		Distància en minuts a l'eix viari principal.	2009	2012	2015	2018	2020	2022	2023	2024	2025
		Distància mitjana al mercat final català (Km).	2009	2012	2015	2018	2020	2022	2023	2024	2025
		Densitat de població (habitants/Km2).	2009	2012	2015	2018	2020	2022	2023	2024	2025
		Percentatge de població en municipis de 5.000 o més habitants (%).	2009	2012	2015	2018	2020	2022	2023	2024	2025
		Cobertura de xarxes mòbils LTE (4G).			2015	2017	2020	2021	2022	2023	2025
Condicions de la demanda	Innovació, desenvolupament tecnològic	Llocs de treball en recerca i desenvolupament per 10.000 habitants.	2009	2012	2015	2018	2020	2022	2023	2024	2025
		Llocs de treball en indústries de mitjana-alta tecnologia per 10.000 habitants.	2009	2012	2015	2018	2020	2022	2023	2024	2025
	Volum de mercat i d'activitat	Índex de diversificació productiva.	2009	2012	2015	2018	2020	2022	2023	2024	2025
		Núm. sol·licituds de patents per milió d'habitants.	2006-2008	2009-2011	2012-2014	2015-2017	2017-2019	2019-2021	2020-2022	2021-2023	2022-2024
		Núm. sol·licituds de marques per milió d'habitants.	2006-2008	2009-2011	2012-2014	2015-2017	2017-2019	2019-2021	2020-2022	2021-2023	2022-2024
		Renda familiar disponible bruta (milers d'euros).	2009	2012	2015	2018	2020	2022	2023	2024	2025
		Percentatge d'empreses (%).	2009	2012	2015	2018	2020	2022	2023	2024	2025
		Variació de la població (interanual) (%).	2008-2009	2011-2012	2014-2015	2017-2018	2019-2020	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
		Habitatges iniciats per 1.000 habitants.	2009	2012	2015	2018	2020	2022	2023	2024	2025
		Número d'empreses per 1.000 habitants.	2009	2012	2015	2018	2020	2022	2023	2024	2025
Esperit emprenedor i dinamisme empresarial	Número de treballadors autònoms per 1.000 habitants.	2009	2012	2015	2018	2020	2022	2023	2024	2025	
	Societats constituïdes per cada 10.000 habitants de 16-64 anys.	2009	2012	2015	2018	2020	2022	2023	2024	2025	
	Variació en l'ocupació (interanual) (%).	2008-2009	2011-2012	2014-2015	2017-2018	2019-2020	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	
	Variació en les empreses (interanual) (%).	2008-2009	2011-2012	2014-2015	2017-2018	2019-2020	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	

A partir de l'edició de 2009, s'ha utilitzat una nova mètrica per construir l'Índex amb l'objectiu de millorar la precisió i permetre analitzar les distàncies entre comarques, cosa que l'anterior sistema, basat en l'ordenació cardinal dels indicadors, no permetia. Així, l'Índex FEGP, que abans només permetia ordenar les comarques, des de 2009 permet tant ordenar-les com mesurar les distàncies existents entre elles.

Es poden consultar més detalls sobre els nous indicadors, així com la font d'informació de les dades utilitzades, a l'apartat d'Indicadors utilitzats en el model.

L'Índex global s'obté a partir de l'agregació ponderada de cadascun dels factors i indicadors. Aquesta mètrica es complementa amb un sistema de ponderacions per als factors i els indicadors. Els pesos de cadascun dels factors han estat definits per un equip assessor format per membres de la Junta Directiva de la FEGP. També s'ha afegit un sistema de ponderacions a nivell d'indicadors, assignant pesos diferents segons la importància i la qualitat de cada indicador. Tot i això, en la majoria dels casos, el pes atorgat a cada indicador ha estat el mateix.

L'assignació d'aquests pesos s'ha fet seguint uns criteris que responen a un model concret i, per tant, a determinats judicis de valor. En aquest sentit, es considera molt important la generació de serveis avançats, així com de productes amb un component tecnològic i de coneixement destacat. Per això s'ha donat un pes major a aquelles dimensions relacionades amb la qualificació, la innovació, el desenvolupament tecnològic i l'accés a la informació. D'altra banda, el model parteix del fet que les economies són cada vegada més obertes, i per tant, s'hi reforcen també aquells factors que poden influir més en la competitivitat en aquest context, com ara les infraestructures de transport i comunicacions, les telecomunicacions, l'accés als mercats o la disponibilitat de pols i infraestructures de desenvolupament.

Dimensió urbana i rural

Per a la interpretació dels resultats de competitivitat territorial, s'ha considerat rellevant incorporar la dimensió urbana-rural amb l'objectiu de contextualitzar les dinàmiques competitives de les comarques en funció de les seves característiques territorials i dels seus condicionants estructurals.

L'anàlisi territorial mostra que factors com la densitat urbana, la dimensió demogràfica, la connectivitat, les funcions econòmiques predominants o la relació amb els principals sistemes metropolitans poden influir de manera significativa en les trajectòries de desenvolupament i en els factors de competitivitat de cada territori. Per aquest motiu, la classificació territorial permet construir marcs de comparació més homogenis entre comarques amb característiques similars i facilita una interpretació més contextualitzada dels resultats de l'Índex.

Tradicionalment, les economies d'aglomeració i d'urbanització han estat considerades factors rellevants per explicar els avantatges competitius dels territoris més densos, atès que tendeixen a concentrar activitat econòmica, serveis avançats, infraestructures, institucions de coneixement i majors dimensions de mercat. Tanmateix, les transformacions associades a la digitalització, la millora de la connectivitat, les noves formes d'organització del treball o la creixent importància de factors vinculats a la qualitat territorial i ambiental estan modificant parcialment aquestes dinàmiques tradicionals.

En aquest context, territoris menys densos o allunyats dels principals centres metropolitans poden desenvolupar avantatges competitius específics vinculats a la disponibilitat d'espai, la qualitat de vida, la bioeconomia, les economies verdes, determinades especialitzacions productives o la capacitat de generar entorns residencials i econòmics atractius.

Per aquest motiu, la classificació territorial utilitzada no pretén establir una jerarquia entre territoris urbans i rurals, sinó identificar tipologies territorials amb condicionants competitius diferenciats que permetin contextualitzar millor l'anàlisi comparativa i interpretar amb major precisió les trajectòries de desenvolupament de les comarques catalanes.

La classificació s'ha construït a partir de criteris de densitat poblacional i del pes de la població resident en municipis rurals, entenent com a municipis rurals aquells amb una densitat inferior a 150 habitants per km². La classificació resultant és la següent:

- Àmbit urbà: la població resident en municipis amb densitat inferior a 150 hab./km² és menor del 15%.
- Àmbit intermedi: la població resident en municipis amb densitat inferior a 150 hab./km² se situa entre el 15% i el 49%.
- Àmbit rural: la població resident en municipis amb densitat inferior a 150 hab./km² és igual o superior al 50%.

Els resultats de l'Índex es presenten també segons aquesta classificació territorial, amb l'objectiu de facilitar l'anàlisi comparativa entre comarques amb condicionants territorials similars i identificar possibles diferències en les dinàmiques competitives i les trajectòries d'evolució dels territoris.

Classificació de les comarques segons el component urbà-rural

Rural

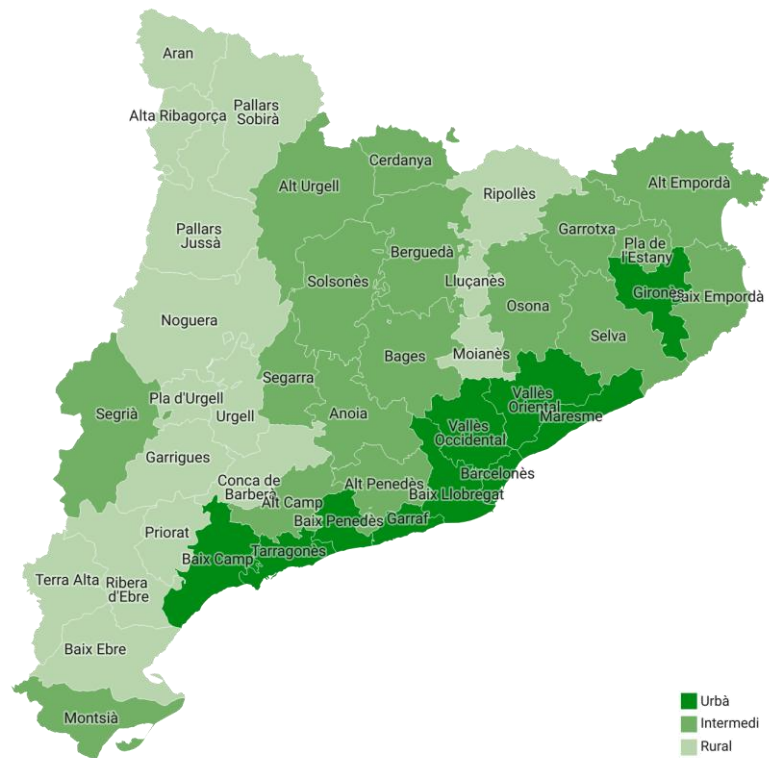
Alta Ribagorça
Aran
Baix Ebre
Conca de Barberà
Garrigues
Lluçanès
Moianès
Noguera
Pallars Jussà
Pallars Sobirà
Pla d'Urgell
Priorat
Ribera d'Ebre
Ripollès
Terra Alta
Urgell

Intermedi

Alt Camp
Alt Empordà
Alt Penedès
Alt Urgell
Anoia
Bages
Baix Empordà
Berguedà
Cerdanya
Garrotxa
Montsià
Osona
Pla de l'Estany
Segarra
Segrià
Selva
Solsonès

Urbà

Baix Camp
Baix Llobregat
Baix Penedès
Barcelonès
Garraf
Gironès
Maresme
Tarragonès
Vallès Occidental
Vallès Oriental

Els 50 indicadors de
l'Índex FEGP

Indicadors utilitzats en el model

Llocs de treball sobre població 15-64 anys	<ul style="list-style-type: none"> Proporció de persones afiliades al Règim General de la Seguretat Social (RGSS) i al Règim Especial de Treballadors Autònoms sobre la població en edat de treballar (15-64 anys).
Taxa d'atur registral (%)	<ul style="list-style-type: none"> La taxa d'atur registral mesura la relació existent entre l'atur registrat i una aproximació a la població activa registrada (calculada com a suma de l'atur registrat i les afiliacions a la Seguretat Social de la població de 16 a 64 anys resident en el territori considerat).
Percentatge de persones ocupades assalariades amb contracte fix (%)	<ul style="list-style-type: none"> Dades sobre persones assalariades amb contracte fix procedents de l'Enquesta Demogràfica de Catalunya de 2007 i Cens de població de 2011 a partir de l'edició 2015 i fins a 2017. A partir de 2018 les dades provenen de les afiliacions al RGSS segons residència. S'entén per persones ocupades assalariades amb contracte fix aquelles persones que han tingut i continuen tenint un contracte de feina o una successió de contractes amb continuïtat, amb la mateixa empresa. És un indicador de la qualitat de l'ocupació a la comarca.
Índex d'incidència d'accidents en jornada de treball amb baixa (per cada 100.000 treballadors/es)	<ul style="list-style-type: none"> Índex que calcula la incidència dels accidents laborals per cada 100.000 persones afiliades al Règim General i al Règim Especial de la Mineria del Carbó. Les dades sobre accidents de treball i malalties professionals s'elaboren a partir de les comunicacions d'accidents i de malalties professionals que les empreses i les entitats gestores estan obligades a presentar davant l'autoritat laboral. De la mateixa manera que l'anterior, aquest indicador pretén aproximar la qualitat de l'ocupació a la comarca.
Llocs de treball en activitats mediambientals per cada 10.000 habitants.	<ul style="list-style-type: none"> Nombre de treballadors afiliats a al Règim General de la Seguretat Social (RGSS) i al Règim Especial de Treballadors Autònoms per 10.000 habitants. Inclou: CCAE-09 37-39: Recollida i tractament d'aigües residuals, Activitats de recollida, tractament i eliminació de residus; activitats de valorització, Activitats de descontaminació i altres serveis de gestió de residus. Amb aquest indicador es pretén mesurar el grau de desenvolupament dels serveis mediambientals de tractament, recuperació i valorització dels recursos.
Consum domèstic d'aigua per habitant (m ³)	<ul style="list-style-type: none"> Consum domèstic d'aigua, en m³, dividit per la població resident. Les dades s'extreuen a partir del volum de facturació que presenten les entitats subministradores.
Consum industrial i de serveis d'aigua per establiment (m ³)	<ul style="list-style-type: none"> Consum industrial i de serveis d'aigua, en m³, dividit pels centres de cotització que consten al Règim General de la Seguretat Social (RGSS). Les dades s'extreuen a partir del volum de facturació que presenten les entitats subministradores.
Coefficient de generació de residus municipals per habitant i dia (Kg/hab/dia)	<ul style="list-style-type: none"> Generació de residus municipals en Kg, dividida pel nombre d'habitants i 365 (en referència als dies de l'any). Es consideren els residus segons el municipi de producció. Els residus municipals no inclouen les cendres d'incineradores, els llots de depuradores o els rebutjos de les plantes de reciclatge i compostatge. Sí s'hi inclouen les dades de recollida selectiva per comarques.
Percentatge de recollida selectiva de residus municipals (%)	<ul style="list-style-type: none"> Percentatge de recollida selectiva respecte al conjunt dels residus municipals, és a dir, vidre, paper, llaines i envasos, matèria orgànica, poda i jardineria i residus voluminosos.
Residus industrials per Km ² (Tn)	<ul style="list-style-type: none"> Generació de residus industrials, dividida entre la superfície de la comarca. Dins els residus industrials no s'inclouen aquells resultants de l'activitat minera ni de l'explotació de pedreres, així com tampoc els radioactius ni els explosius no classificats. Tampoc s'hi inclouen els sanitaris i els municipals, els procedents d'explotacions agrícoles o ramaderes que es reutilitzen en l'explotació agrària, i els que es gestionen com a aigües residuals.
Percentatge de residus industrials valoritzats (%)	<ul style="list-style-type: none"> Percentatge de residus industrials valoritzats. Els residus industrials valoritzats són aquells que estan sotmesos a un procés (de reciclatge, de recuperació, de compostatge...), a través del qual el mateix residu, o un component d'aquest, torna a ésser útil.
Llocs de treball de l'ensenyament per cada 10.000 habitants	<ul style="list-style-type: none"> Nombre de treballadors afiliats al Règim General de la Seguretat Social (RGSS) i al Règim Especial de Treballadors Autònoms per 10.000 habitants. Inclou: CCAE-09 85: Educació preprimària, Educació primària, Educació secundària, Educació postsecundària, Altres activitats d'educació i Activitats auxiliars a l'educació.
Taxa específica d'escolarització als 17 anys (%)	<ul style="list-style-type: none"> Taxa específica d'escolarització, que relaciona als alumnes matriculats de 17 anys amb la població d'aquella mateixa edat, és a dir, la proporció de joves que continuen la seva educació en l'etapa postobligatòria. Amb aquest indicador es mesura el major o menor nivell educatiu dels efectius joves.
Percentatge de titulats superior (%)	<ul style="list-style-type: none"> Percentatge de població de 25 a 64 anys amb titulacions superiors. Fins a 2011 la font utilitzada és l'Enquesta Demogràfica de Catalunya 2007; entre 2011 i 2014 s'utilitza el Baròmetre de la Comunicació i la Cultura per la mostra agregada dels tres darrers períodes disponibles; entre 2015 i 2024 la font correspon als censos de població de 2011 i 2021; i a partir de 2025 s'incorporen les actualitzacions anuals derivades del sistema de censos continus. Les persones amb titulacions superiors són aquelles que disposen d'una diplomatura, arquitectura o enginyeria tècnica, grau universitari, llicenciatura, arquitectura, enginyeria o doctorat. A partir del cens de 2021 també s'incorporen en aquest grup les persones amb un cicle formatiu de grau

	superior (CFGS). El canvi del grup d'edat de referència —anteriorment 16-64 anys— respon a la voluntat d'aproximar millor el nivell efectiu de qualificació de la població potencialment consolidada dins del mercat de treball.
Percentatge de població amb estudis post-obligatoris (%)	<ul style="list-style-type: none"> ■ Percentatge de població de 25 a 64 anys amb estudis post-obligatoris. Fins a 2011 la font utilitzada és l'Enquesta Demogràfica de Catalunya 2007; entre 2011 i 2014 s'utilitza el Baròmetre de la Comunicació i la Cultura per la mostra agregada dels tres darrers períodes disponibles; entre 2015 i 2024 la font correspon als censos de població de 2011 i 2021; i a partir de 2025 s'incorporen les actualitzacions anuals derivades del sistema de censos continus. Es consideren persones amb estudis post-obligatoris aquelles que disposen de batxillerat, formació professional de grau mitjà o superior, diplomatura, arquitectura o enginyeria tècnica, grau universitari, llicenciatura, arquitectura, enginyeria o doctorat. El canvi del grup d'edat de referència —anteriorment 16-64 anys— respon a la voluntat d'ajustar millor l'indicador al nivell formatiu de la població amb una trajectòria educativa potencialment finalitzada i amb una participació més consolidada al mercat de treball.
Percentatge de directius, tècnics, professionals i científics (%)	<ul style="list-style-type: none"> ■ Percentatge de persones amb ocupacions de tipus directiu, tècnic, professional o científic a partir de les dades de l'Enquesta Demogràfica de Catalunya de 2007 i Cens de població de 2011 i 2021 a partir de l'edició 2015. Els directius, tècnics, professionals o científics corresponen a una de les 4 agregacions de les 10 rúbriques corresponents als grans grups de la Classificació Catalana d'Ocupacions CCO-94, concretament, als grups 0, 1 i 2. Amb aquest indicador es vol aproximar la menor o major demanda de qualificacions del mercat laboral comarcal.
Llocs de treball de transport i comunicacions per cada 10.000 habitants	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nombre de treballadors afiliats al Règim General de la Seguretat Social (RGSS) i al Règim Especial de Treballadors Autònoms per 10.000 habitants. Inclou: CCAE-09 49-53, 61 i 79: Transport terrestre; transport per canonades, Transport marítim i per vies de navegació interiors, Transport aeri, Emmagatzematge i activitats afins al transport, Activitats postals i de correus i Telecomunicacions i Activitats de les agències de viatges, operadors turístics i altres serveis de reserves i activitats que s'hi relacionen.
Percentatge de població amb accés a la xarxa ferroviària (%)	<ul style="list-style-type: none"> ■ Es considera població amb accés directe a la xarxa ferroviària aquella que viu en localitats que compten, com a mínim, amb una estació amb servei o bé de RENFE, ja sigui rodalies o regionals, o bé de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC) o bé de Metro. Es calcula com a percentatge de població en municipis amb una estació de ferrocarril sobre el total comarcal. L'indicador serveix per a aproximar la provisió de les infraestructures ferroviàries.
Inversions del DPTOP per comarques i Km ² (milers d'euros)	<ul style="list-style-type: none"> ■ Es comptabilitzen les inversions del DPTOP per comarques, tant les Inversions reals com les Transferències de capital externes, a partir de la Liquidació dels pressupostos facilitada pel Departament d'Economia i Finances. Es pren el valor acumulat en el període 99-07. Amb aquest indicador es pretén aproximar la quantitat i la qualitat de les inversions en infraestructures.
Cobertura de fibra òptica FTTH (%)	<ul style="list-style-type: none"> ■ Cobertura conjunta proporcionada per tots els operadors en relació a la xarxa d'accés fixe de fibra òptica fins la llar. Es calcula a partir de les dades demogràfiques de l'entitat singulars de població a nivell municipal i s'agrega a nivell comarcal. Les dades són proporcionades pel Ministeri d'Indústria, energia i turisme.
Autobusos per Km ²	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nombre d'autobusos en relació a la superfície de la comarca. S'entén per autobusos aquells vehicles destinats al transport de viatgers amb una capacitat superior a nou places, inclosa la del conductor. Aquest indicador aproxima la provisió d'oferta de transport públic col·lectiu. A partir de l'edició 2023 la font d'informació és la DGT ja que les dades de l'IDESCAT inclouen altres tipus de vehicles que no son autobusos.
Percentatge de sòl susceptible de ser transformat en urbanitzable (%)	<ul style="list-style-type: none"> ■ S'ha calculat el sòl susceptible de ser transformat en urbanitzable com el percentatge sobre la superfície total que representa el mínim entre la superfície de conreu de secà més l'urbanitzable i la superfície amb pendent inferior al 20%. ■ La superfície de conreu de secà s'ha considerat la més adequada en temes de sostenibilitat econòmica, social i mediambiental per a satisfer noves necessitats. Aquest indicador es vol aproximar a la disponibilitat de sòl potencial d'un territori. ■ El sòl es classifica en a) urbanitzada i altres (sòl urbà, urbanitzable i infraestructures), b) superfície forestal, c) sense vegetació i d) conreus. També es classifica segons el pendent.
Percentatge de sòl urbanitzable (%)	<ul style="list-style-type: none"> ■ Percentatge que representa el sòl que figura com a urbanitzable en els planejaments territorials dels municipis. És una figura jurídica que ordena la disponibilitat immediata de sòl.
Percentatge de sòl urbà vacant (%)	<ul style="list-style-type: none"> ■ Percentatge que representa la superfície de les parcel·les sense edificar sobre el total de superfície de parcel·les urbanes. La informació la proporciona la Direcció general del cadastre.
Sòl urbà qualificat per a activitat econòmica (%)	<ul style="list-style-type: none"> ■ Percentatge de la superfície qualificada per a activitat econòmica en els planejaments municipals a la comarca respecte al total de Catalunya.
Compravendes habitatges registrats (preu/m ² construït)	<ul style="list-style-type: none"> ■ Preu de venda dels habitatges nous i usats per comarques i per metre quadrat construït. La font d'informació és el Colegio de Registradores de la Propiedad, Bienes Muebles y Mercantiles de España i les dades les publica la Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana de la Generalitat de Catalunya.

Llocs de treball en recerca i desenvolupament per 10.000 habitants	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nombre de treballadors afiliats al Règim General de la Seguretat Social (RGSS) i al Règim Especial de Treballadors Autònoms per 10.000 habitants. Inclou: CCAE-72: Recerca i desenvolupament.
Llocs de treball en indústries de mitjana-alta tecnologia per 10.000 habitants	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nombre de treballadors afiliats al Règim General de la Seguretat Social (RGSS) i al Règim Especial de Treballadors Autònoms per 10.000 habitants. Inclou: CCAE-09 20-21, 26-28, 30, 33: Indústries químiques, Fabricació de productes farmacèutics, Fabricació de productes informàtics, electrònics i òptics, Fabricació de materials i equips elèctrics, Fabricació de maquinària i equips ncaa, Fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs, Fabricació d'altres materials de transport i Reparació i instal·lació de maquinària i equips.
Llocs de treball intensius en coneixement per 10.000 habitants	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nombre de treballadors afiliats al Règim General de la Seguretat Social (RGSS) i al Règim Especial de Treballadors Autònoms per 10.000 habitants. Inclou: CCAE-09 50-51, 58, 61-66, 68-75, 77, 85-86, 90 i 91: Transport marítim i per vies de navegació interiors, Transport aeri, Edició, Telecomunicacions, Serveis de tecnologies de la informació, Serveis d'informació, Mediació financera, excepte assegurances i fons de pensions, Assegurances, reassurances i fons de pensions, excepte la Seguretat Social obligatòria, Activitats auxiliars de la mediació financera i d'assegurances, Activitats immobiliàries, Activitats jurídiques i de comptabilitat, Activitats de les seus centrals; activitats de consultoria de gestió empresarial, Serveis tècnics d'arquitectura i enginyeria; assajos i anàlisis tècniques, Recerca i desenvolupament, Publicitat i estudis de mercat, Altres activitats professionals, científiques i tècniques, Activitats veterinàries, Activitats de lloguer, Educació, Activitats sanitàries, Activitats de creació, artístiques i d'espectacles i Activitats de biblioteques, arxius, museus i altres activitats culturals.
Índex de diversificació productiva	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Els índexs de diversificació productiva indiquen en quina mesura la producció d'una zona geogràfica està diversificada en nombrosos sectors. Per a avaluar aquesta diversificació, un dels indicadors agregats que es pot utilitzar és l'invers de l'índex de Herfindahl. Aquest índex és la suma dels quadrats de les quotes de participació de cada sector en el total de l'economia d'una àrea: quan l'índex és 1 vol dir que el total de la producció es dona en un sol sector. En canvi, quan tendeix a 0 vol dir que la producció està més diversificada. L'invers de l'índex de Herfindahl dona el nombre de sectors representatius presents en una àrea. Com més sectors representatius hi hagi, més diversificada estarà l'economia.
Núm. sol·licituds de patents per milió d'habitants	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sol·licituds de patents registrades els darrers tres anys en relació a la població. A partir de l'edició 2025, l'indicador substitueix les patents nacionals (OEPM) per les patents europees (EPO), més representatives de la innovació comercialment rellevant i comparables amb els estàndards Eurostat i OCDE. La reforma de la Llei de Patents espanyola de 2015, en vigor des d'abril de 2017, va introduir l'examen substantiu obligatori per a les patents de l'OEPM. Fins aleshores, qualsevol empresa o inventor podia obtenir una patent nacional per simple registre, sense acreditar novetat ni activitat inventiva. El resultat va ser una caiguda artificial i sobtada del nombre de sol·licituds a partir de 2017 —no per menys innovació, sinó per la desaparició dels registres de baixa qualitat— que fa les sèries anteriors i posteriors a la reforma difícilment comparables. Les patents europees exigeixen sempre un examen substantiu rigorós per part de l'EPO, i el seu cost (entre 5.000 i 30.000€ per tot el procés) implica que només s'hi presenten invencions amb base tècnica sòlida i expectativa de retorn comercial. Mesurar les patents EP és, per tant, mesurar la innovació que les empreses consideren prou valuosa com per protegir-la en múltiples mercats europeus: un proxy molt més precís de la capacitat innovadora real del territori.
Núm. sol·licituds de marques per milió d'habitants	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sol·licituds de marques registrades els darrers tres anys a l'Oficina Espanyola de Patentes y Marcas (OEPM) en relació a la població.
Distància mínima als pols de distribució de serveis i mercaderies (min.)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ És la mínima distància des de les capitals de comarca als aeroports, ports i estacions d'AVE de Catalunya: com a centres de distribució internacionals de mercaderies i serveis. S'han considerat els ports de Tarragona, Barcelona, Vilanova i la Geltrú, Palamós i Alcanar i els aeroports de Lleida-Alguaire, Reus, Girona-Costa Brava i El Prat de Llobregat. A partir del 2006 s'inclou les estacions de l'AVE. A partir de l'edició 2011 les unitats són en temps (min.) en lloc de kilòmetres.
Distància en minuts a l'eix viari principal	<ul style="list-style-type: none"> ▪ És la mínima distància, en minuts, des de la capital de comarca als principals eixos viaris de Catalunya: autopistes i autovies.
Distància mitjana al mercat final català (min.)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ El càlcul es correspon amb la mitjana ponderada de les distàncies entre capitals de comarca i la població de cada comarca. La seva interpretació correspon a la distància mitjana que hauria de recórrer una empresa localitzada en una determinada comarca per a abastar el mercat català. A partir de l'edició 2011 les unitats són en temps (min.) en lloc de kilòmetres.
Densitat de població (habitants/Km ²)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nombre d'habitants per Km².
Percentatge de població en municipis de 5.000 o més habitants (%)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ La proporció de persones que viuen en poblacions de més de 5.000 habitants en cada comarca.

Cobertura de xarxes mòbils LTE (4G i 5G) (%)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cobertura conjunta proporcionada per tots els operadors en relació a la banda ampla d'accés mòbil. Es calcula a partir de les dades demogràfiques de l'entitat singulars de població a nivell municipal i s'agrega a nivell comarcal. Les dades són proporcionades pel Ministeri d'Indústria, energia i turisme. El 2022 se substitueix la tecnologia 4G per la 5G.
Renda familiar disponible bruta (milions d'euros).	<ul style="list-style-type: none"> ▪ La renda familiar disponible bruta (RFDB) és la macromagnitud que mesura els ingressos dels quals disposen els residents d'un territori per destinar-los al consum o a l'estalvi. Aquesta renda no només depèn dels ingressos de les famílies directament vinculats a la retribució per la seva aportació a l'activitat productiva (remuneració d'assalariats i excedent brut d'explotació), sinó que també està influïda per l'activitat de l'Administració pública mitjançant els impostos i les prestacions socials.
Percentatge d'empreses (%)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Percentatge de centres de cotització que consten al Règim General de la Seguretat Social (RGSS) a la comarca respecte al total de Catalunya.
Variació de la població (interanual) (%)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Taxes de variació interanual de la població a la comarca.
Habitatges iniciats per 1.000 habitants	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Càlcul de la ràtio d'habitatges iniciats per cada 1.000 habitants. La Secretaria d'Habitatge de la Generalitat elabora les dades d'habitatges iniciats a partir dels visats d'obres d'edificació dels col·legis d'aparelladors de Catalunya.
Número d'empreses per 1.000 habitants	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Número de centres de cotització en relació a la població resident. Aquest indicador s'utilitza per tal d'introduir en el model l'emprenedoria com a factor de competitivitat.
Número de treballadors autònoms per 1.000 habitants	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Número de treballadors afiliats al Règim Especial de Treballadors Autònoms en relació a la població. De la mateix manera que l'anterior, aquest indicador s'utilitza per a introduir en el model l'emprenedoria com a factor de competitivitat.
Societats constituïdes per cada 10.000 habitants de 16-64 anys	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Número de societats mercantils constituïdes en relació a la població. La font d'informació és el Registre Mercantil.
Variació en l'ocupació (interanual) (%)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Taxes de variació interanual dels llocs de treball a la comarca.
Variació en les empreses (interanual) (%)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Taxes de variació interanual dels centres de cotització a la comarca.
Llocs de treball en serveis empresarials avançats per 10.000 habitants	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nombre de treballadors afiliats al Règim General de la Seguretat Social (RGSS) i al Règim Especial de Treballadors Autònoms per 10.000 habitants. Inclou: CCAE-09 70-71 i 73-74: Activitats de les seus centrals; activitats de consultoria de gestió empresarial, Serveis tècnics d'arquitectura i enginyeria; assajos i anàlisis tècniques, Publicitat i estudis de mercat i Altres activitats professionals, científiques i tècniques.
Llocs de treball en serveis de tecnologies de la informació per 10.000 habitants	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nombre de treballadors afiliats al Règim General de la Seguretat Social (RGSS) i al Règim Especial de Treballadors Autònoms per 10.000 habitants. Inclou: CCAE-09 62-63: Serveis de tecnologies de la informació i Serveis d'informació.
Llocs de treball en serveis financers per 10.000 habitants	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nombre de treballadors afiliats al Règim General de la Seguretat Social (RGSS) i al Règim Especial de Treballadors Autònoms per 10.000 habitants. Inclou: CCAE-09 64-66: Mediació financera, excepte assegurances i fons de pensions, Assegurances, reassurances i fons de pensions, excepte la Seguretat Social obligatòria i Activitats auxiliars de la mediació financera i d'assegurances.

Actualitzacions metodològiques i estadístiques de l'edició 2026

En aquesta edició, per manca d'actualització de les fonts estadístiques oficials, no s'han pogut actualitzar els següents indicadors:

- Parc de vehicles. Autobusos
- Residus industrials (tones)
- Percentatge de residus industrials valoritzats

En conseqüència, aquests indicadors mantenen les darreres dades disponibles.

Pel que fa als indicadors vinculats al nivell formatiu de la població, a partir d'aquesta edició s'incorpora l'actualització anual derivada del nou sistema de censos continus. Així mateix, el grup d'edat analitzat passa a circumscriure's a la població de 25 a 64 anys, mentre que en edicions anteriors corresponia al grup de 16 a 64 anys. Aquest ajust metodològic respon a la voluntat d'aproximar millor el nivell efectiu de qualificació de la població potencialment consolidada dins del mercat de treball, evitant l'efecte distorsionador que pot generar la incorporació dels grups més joves, encara immersos majoritàriament en processos formatius. D'aquesta manera, l'indicador s'ajusta millor a l'objectiu de mesurar la disponibilitat territorial de capital humà qualificat com a factor estructural de competitivitat. Tanmateix, aquest canvi metodològic pot afectar parcialment la comparabilitat longitudinal dels indicadors relacionats amb la qualificació dels recursos humans i modificar les posicions relatives d'algunes comarques en aquesta dimensió.

En relació amb els indicadors d'innovació, les dades de patents passen a calcular-se a partir de les patents via europea publicades per l'Oficina Europea de Patents (EPO), substituint les dades de patents via nacional de l'Oficina Española de Patentes y Marcas (OEPM) utilitzades fins ara. Aquest canvi respon, principalment, al trencament de la sèrie estadística provocat per la reforma de la Llei 24/2015 de Patents, que va introduir l'examen substantiu obligatori per a les patents nacionals a partir de 2017, generant una forta reducció de les sol·licituds registrades per via espanyola i limitant la comparabilitat temporal de l'indicador.

Al mateix temps, les patents via europea permeten aproximar millor les activitats innovadores amb major component tecnològic, valor afegit i orientació internacional, alineant també l'indicador amb els estàndards utilitzats per organismes europeus i internacionals en l'anàlisi regional de la innovació.

Notes específiques sobre els indicadors

Llocs de treball i centres de treball

En el còmput dels llocs de treball s'inclouen les persones afiliades al Règim General de la Seguretat Social (RGSS) i les afiliades al Règim Especial de Treballadors Autònoms. No s'inclouen, en canvi, les persones afiliades al Règim Especial de la Mineria del Carbó, Règim Especial del Mar, Règim Especial Agrari i Règim Especial d'Empleats de la Llar. Pel que fa al Règim Especial Agrari, a partir del primer trimestre del 2008 es van anar incorporant tots els treballadors per compte propi al Registre Especial de Treballadors Autònoms. No obstant això, la magnitud del sector es manté encara subrepresentada, atès que es manté el Règim Especial Agrari.

La informació que s'ofereix en relació a les persones afiliades al Règim General de la Seguretat Social es refereix a la situació d'alta laboral i situacions assimilades a la de l'alta. Tot els treballadors afiliats han d'estar inscrits en un compte de cotització a la Seguretat Social. Aquests comptes agrupen als treballadors d'una mateixa empresa, que desenvolupen l'activitat en una mateixa província. Per tant, les empreses estan obligades a declarar un mínim d'un centre de cotització per província, però poden declarar un centre de cotització per a cada establiment o computar tots els treballadors en un únic centre de cotització per a cada província. En aquest sentit, és força habitual que aquelles institucions que compten amb una xarxa nombrosa d'establiments repartits pel territori, declari tots els empleats en la que, de fet, n'és la seu central. Per exemple, així succeeix en l'àmbit financer, ja que les comarques que tenen la seu central d'una entitat financera, presenten un pes important de llocs de treball del sector, al computar-se tots, o una part important, dels treballadors de la província. Així, la xifra de persones afiliades als centres de cotització d'una comarca no permet conèixer la situació laboral de les persones que hi resideixen, ja que hi pot haver persones que hi treballin, però que visquin en altres llocs. Tampoc es poden quantificar els llocs de treball efectivament localitzats a la comarca, ja que hi pot haver treballadors de la comarca que, tot i treballar-hi, estiguin adscrits a un centre de cotització domiciliat en un altra comarca de la província, al mateix temps que s'hi poden computar treballadors que, en realitat, treballin en altres comarques de la mateixa província.

Pel que fa als centres de cotització, es pot donar la situació que una mateixa empresa declari més d'un centre. Per exemple, que els treballadors d'oficina es declari en un centre de cotització i els de producció en un altre. No obstant això, s'ha de dir que aquesta no és una situació molt freqüent.

Tot i aquestes consideracions, la informació sobre les persones afiliades al Règim General de la Seguretat Social i al Règim Especial de Treballadors Autònoms permet aproximar, de forma força ajustada, el volum dels llocs de treball localitzats a la comarca, sobretot d'aquells que pertanyen al teixit empresarial local. A més d'això, l'anàlisi, realitzada a llarg termini, permet resseguir-ne l'evolució.

Atur

L'indicador més comunament utilitzat per a fer la lectura de les xifres d'atur és la taxa d'atur. Aquest taxa és el resultat d'expressar en percentatge el quocient entre la població desocupada i la població activa. Es considera que la població activa és aquella formada pel conjunt de persones que estan treballant (població ocupada), així com per aquelles que estan en disposició de fer-ho, és a dir, les persones desocupades que estan cercant feina. Durant el 2015, l'Observatori d'Empresa i Ocupació ha definit un nou indicador, la taxa d'atur registral, calculat a partir de valors obtinguts de registres administratius. La taxa d'atur registral mesura la relació existent entre l'atur registrat i una aproximació a la població activa registrada (calculada com a suma de l'atur registrat i les afiliacions a la Seguretat Social de la població de 16 a 64 anys resident en el territori considerat). En conseqüència, a partir de l'edició 2015 s'introdueix la taxa d'atur registral en substitució de la taxa d'atur absoluta utilitzada en edicions anteriors.

Canvis en la classificació catalana d'activitats econòmiques

El mes de gener de 2009 va entrar en vigor la nova Classificació Catalana d'Activitats Econòmiques (CCAÉ-09) que substitueix a l'anterior classificació (CCAÉ-93). Aquesta actualització respon a la necessària adaptació als canvis que, des de l'any 1993 ençà, s'han anat produint en l'estructura econòmica. Entre aquest canvis es poden destacar l'aparició o l'augment de determinades activitats, que comporta l'aparició de noves categories. És el cas, per exemple, de les seccions "informació i comunicacions", "activitats professionals, científiques i tècniques" i "activitats administratives i serveis auxiliars". També es pot produir la reubicació d'algunes activitats com, per exemple, el canvi que hi ha hagut amb la "promoció immobiliària", que ha passat a ubicar-se a la categoria de "construcció", quan abans es classificava com una activitat de serveis. Així doncs, l'aplicació d'aquesta nova classificació comporta canvis en la categorització i la codificació de les activitats i comporta el trencament de les sèries estadístiques. Aquesta situació afecta només a les magnituds en les quals hi ha desagregacions de les dades per activitat econòmica, com l'afiliació a la Seguretat Social i al treball autònom, als centres de cotització i a l'atur.

Bibliografia i fonts

Bibliografia de referència

- ACTÍVA PROSPECT (2004-2025). INFORME DE CONJUNTURA ECONÒMICA. GARRAF, ALT PENEDÈS I BAIX PENEDÈS. FEDERACIÓ EMPRESARIAL DEL GRAN PENEDÈS (FEGP).
- ACTÍVA PROSPECT (2024). LA COMPETITIVITAT DE LES COMARQUES DE LA DEMARCACIÓ DE LLEIDA, A EXAMEN. UTILITZACIÓ DEL MODEL ADEPG I ANÀLISI DELS RESULTATS PEL PERÍODE 2020-2024. DIPUTACIÓ DE LLEIDA
- ACTÍVA PROSPECT (2019). LA COMPETITIVITAT DE LES COMARQUES DE LA DEMARCACIÓ DE BARCELONA, A EXAMEN. UTILITZACIÓ DEL MODEL ADEPG I ANÀLISI DELS RESULTATS PEL PERÍODE 2014-2015. DIPUTACIÓ DE BARCELONA.
- ACTÍVA PROSPECT (2019). ELS SISTEMES D'INNOVACIÓ COMARCALS A LA DEMARCACIÓ DE BARCELONA. RESULTATS PEL PERÍODE 2013-2015. DIPUTACIÓ DE BARCELONA.
- BUREAU VAN DIJK (2007-2025). SABI – SISTEMA DE ANÁLISIS DE BALANCES IBÉRICOS.
- CARDIFF UNIVERSITY (2013). UK COMPETITIVENESS INDEX.
- CONSEJO GENERAL DE ECONOMISTAS DE ESPAÑA (2017-2025). INFORME DE LA COMPETITIVIDAD REGIONAL EN ESPAÑA (ICREG).
- ECONOMIST INTELLIGENCE UNIT (2009). RESILIENCE AMID TURMOIL. BENCHMARKING IT INDUSTRY COMPETITIVENESS.
- ECONOMIST INTELLIGENCE UNIT (2012). BENCHMARKING GLOBAL CITY COMPETITIVENESS.
- ESPON EGTC (2019-2020). ESCAPE – EUROPEAN SHRINKING RURAL AREAS: CHALLENGES, ACTIONS AND PERSPECTIVES FOR TERRITORIAL GOVERNANCE.
- EUROCHAMBRES (2007). REGIONAL COMPETITIVENESS ATLAS. ECONOMIC ANALYSIS.
- EUROPEAN CLUSTER OBSERVATORY (2010). BENCHMARKING REGIONAL COMPETITIVENESS IN THE EUROPEAN CLUSTER OBSERVATORY.
- EUROPEAN COMMISSION (1999-2011). EUROPEAN COMPETITIVENESS REPORT.
- EUROPEAN COMMISSION (2010; 2013; 2016; 2019; 2020; 2022). EU REGIONAL COMPETITIVENESS INDEX (RCI).
- EUROPEAN COMMISSION (2011). A NEW REGIONAL COMPETITIVENESS INDEX: THEORY, METHODS AND FINDINGS.
- EUROPEAN COMMISSION (2009-2025). EUROPEAN INNOVATION SCOREBOARD (EIS).
- EUROPEAN COMMISSION (2009-2025). REGIONAL INNOVATION SCOREBOARD (RIS).
- EUROPEAN COMMISSION (2010-2022). REPORT ON ECONOMIC, SOCIAL AND TERRITORIAL COHESION.
- EUROPEAN COMMISSION (2020; 2024). THE EU REGIONAL SOCIAL PROGRESS INDEX (SPI).
- EUROPEAN COMMISSION; OECD (2008). HANDBOOK ON CONSTRUCTING COMPOSITE INDICATORS. METHODOLOGY AND USER GUIDE.
- EUROSTAT (2007-2025). REGIONAL STATISTICS DATABASE.
- EUROPEAN PATENT OFFICE (2007-2025). PATSTAT DATABASE.
- GRUP DE RECERCA EN ANÀLISI QUANTITATIVA REGIONAL (AQR) (2007). XARXA EL PERFIL DE LA CIUTAT. INDICADORS D'EXCEL·LÈNCIA EMPRESARIAL PELS MUNICIPIS DE LA XARXA.
- HERMOSILLA, J. (2020). LA RESILIÈNCIA TERRITORIAL VALENCIANA I LA COVID-19. LEVANTE-EMV, 21 DE JUNY DE 2020.
- IESE BUSINESS SCHOOL (2014-2025). IESE CITIES IN MOTION INDEX.
- IMD WORLD COMPETITIVENESS CENTER (2008-2025). WORLD COMPETITIVENESS YEARBOOK.
- IMD WORLD COMPETITIVENESS CENTER (2017-2025). WORLD DIGITAL COMPETITIVENESS RANKING.
- IMD WORLD COMPETITIVENESS CENTER (2014-2025). WORLD TALENT RANKING.
- INSEAD (2014-2025). GLOBAL TALENT COMPETITIVENESS INDEX.
- INSTITUT D'ESTUDIS REGIONALS I METROPOLITANS DE BARCELONA (2017). FACTORS TERRITORIALS DE COMPETITIVITAT.
- INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA (2007-2025). ESTADÍSTICAS REGIONALES Y ESTRUCTURALES.
- INSTITUTO VASCO DE COMPETITIVIDAD (2007). INDICADORES Y ANÁLISIS DE COMPETITIVIDAD LOCAL EN EL PAÍS VASCO. GOBIERNO VASCO.
- JOINT RESEARCH CENTRE; INTERNATIONAL ENERGY AGENCY (2019-2025). EDGAR – EMISSIONS DATABASE FOR GLOBAL ATMOSPHERIC RESEARCH.
- MAGRE, E. (2020). CAP A LA RECUPERACIÓ: RENOVACIÓ I REORIENTACIÓ COM A ESTRATÈGIES REGIONALS PER A UNA ERA POST-COVID-19. ORKESTRA – INSTITUTO VASCO DE COMPETITIVIDAD, 8 D'ABRIL DE 2020.
- MAZA, A. (2019). LA RESILIÈNCIA ECONÒMICA A ESPANYA A ESCALA PROVINCIAL: DE LA RECESSIÓ A LA RECUPERACIÓ. ASOCIACIÓN ESPAÑOLA DE CIENCIA REGIONAL (AECR), 27 DE NOVIEMBRE DE 2019.
- MORENO, D.; TOHARIA, L.; CAPRILE, M. (2001). LA QUALITAT DEL TREBALL A CATALUNYA EN COMPARACIÓ A D'ALTRES REGIONS ESPANYOLES I EUROPEES. ANUARI SOCIO-LABORAL DE CATALUNYA. CENTRE DE RECERCA ECONÒMICA I SOCIAL DE CATALUNYA (CRESC) – UGT DE CATALUNYA.
- NATIONAL COMPETITIVENESS COUNCIL (2010). REGIONAL COMPETITIVENESS INDEX OF CROATIA.

OECD (2011-2024). OECD REGIONAL OUTLOOK.

OECD (2011-2024). REGIONS AND CITIES AT A GLANCE.

OFICINA ESPAÑOLA DE PATENTES Y MARCAS (2007-2025). ESTADÍSTICAS DE PROPIEDAD INDUSTRIAL.

PORTER, M. E. (1990). THE COMPETITIVE ADVANTAGE OF NATIONS. NEW YORK. FREE PRESS.

RAMOS, R.; ROYUELA, V. (2018). LA RESILIENCIA REGIONAL, A DISCUSIÓN. ABC BLOGS, 3 D'OCTUBRE DE 2018.

SOBRINO, J. (2004). COMPETITIVIDAD TERRITORIAL: ÁMBITOS E INDICADORES DE ANÁLISIS. ECONOMÍA, SOCIEDAD Y TERRITORIO, DOSSIER ESPECIAL, 123-183.

STIGLITZ, J.E.; SEN, A.; FITOUSSI, J.P. (2009). REPORT BY THE COMMISSION ON THE MEASUREMENT OF ECONOMIC PERFORMANCE AND SOCIAL PROGRESS.

VYTAUTAS SNIESKA; BRUNECKIENE, J. (2009). MEASUREMENT OF LITHUANIAN REGIONS BY REGIONAL COMPETITIVENESS INDEX. ENGINEERING ECONOMICS.

WORLD ECONOMIC FORUM (2007-2020). THE GLOBAL COMPETITIVENESS REPORT.

WORLD ECONOMIC FORUM (2024). THE FUTURE OF GROWTH REPORT.

WORLD ECONOMIC FORUM (2025). GLOBAL ECONOMIC FUTURES: COMPETITIVENESS IN 2030.

Principals fonts consultades

Anuari Econòmic Comarcal BBVA / Catalunya Caixa .

Autoritat Metropolitana del Transport.

Carmedata. Fichero de Empresas de Nueva Creación.

Departament de Governació, Administracions Públiques i Habitatge. Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana.

Departament de Territori i Sostenibilitat. Agència de Residus de Catalunya. Estadístiques de residus industrials.

Departament de Territori i Sostenibilitat. Anuari estadístic.

Departament de Treball, Afers socials i Famílies. Observatori del Treball i Model Productiu.

Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya.

Google maps.

Institut d'Estadística de Catalunya.

Ministerio de Hacienda y Función Pública. Dirección General del Catastro.

Ministerio de Industria, energía y turismo. Secretaria de Estado de Telecomunicaciones y para la Sociedad de la Información.

Oficina Española de Patentes y Marcas (OEPM) i Oficina Europea de Patents (EPO).

Renfe.

Activa Prospect SL (Research & Solutions)

Centre d'Empreses de Noves Tecnologies . Parc Tecnològic del Vallès
08290 Cerdanyola del Vallès . Barcelona . Tel. 93 5820177 Fax. 93 5801354
activapropect@activapropect.cat
<http://www.activapropect.cat>

